Päewaleht

Tänast lehte 10 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“ Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, ukseholdja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukaupluse tel. nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7
Jimub 7 korda
TELLIMISHINN

1 kuu postiga	1 kroon 80 senti.	1 kuu	
2 kuud „	3 „ 60 „	2 kuu	
3 kuud „	5 „ — „	3 kuu	

Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s.
Välismaale 4 kr. kuus.

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel ja teksti sees 17 senti mm veeru laiuses. kuni Kr. 3.— poole hi
Kuulutuste koha valikut ei
Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse nu laupäeval kl. 10-ni
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. N vastav postmark on lis

Nr. 335 — Neljapäeval, 9. detsembril 1937

RAADIO-KOOPERATIIV
TALLINN, S. KARJA 9. TARTU, VÕIDU 11. PÄRNU, KALEVI 40.
RAKVERE, TALLINNA 25. VILJANDI, LOSSI 31.
Müügipunktid kõigis suuremates keskustes

TALLINN, Raadio-Kooperatiiv, S. Karja 9.
TALLINN, A/S Tormolen ja Ko., Raekojaplats
TARTU, Raadio-Kooperatiiv, Võidu 11.
PÄRNU, Raadio-Kooperatiiv, Kalevi 40.
RAKVERE, Raadio-Kooperatiiv, Tallinna 25.
VILJANDI, Raadio-Kooperatiiv, Lossi 31.
VALGA, raudteelaste tarvit. ühing.
VÕRU, Jaan Kambi, Kasarmu 1.
PETSERI, Julius Tibbing.
KURESSAARE, tarvitajateühisus.
TURI, Harald Kalda, Viljandi 4.
HAAPSALU, Ulrich Selg.
NARVA, A/S. Tormolen ja Ko, Narva osak.
PÕLTSAMAA, majandusühisus.
TORVA, Kaubamaja V. Bergmann.
TAPA, Arnold Jalgmaa.
AMBLA, Jüri Kuulmata.
JÄRVA-JAANI, tarvit. ühisus.
JÕHVI, Jaan Jooseph.
KOHTLA-JÄRVE, Kaubamaja A. Espenberg.
KIVIÕLI, Hugo Tamverk.
KIVIÕLI, Ellen Ravala.
KOERU, Järva-Jaani tarvit. üh. osak.
KILTSI, Väike-Maarja tarvit. üh.
KEILA, Joosep Hallaste.
KILINGI-NÕMME, Hendrik Voll.
KÄINA, majandusühisus.
LIHULA, Karuse tarvit. üh.
LEISI, ühiskauplus.
PÕLVA, majandusühing.
MÄRJAMAA, Oskar Kangur.
PEETRI, tarvit. ühisus Esnas
RÄPINA, Otto Pintmann.
RAPLA, R. Pukspuu.
SIMUNA, Toivo Leesmaa.
VÄIKE-MAARJA, tarvit. ühisus.

Peale selle usaldusmehed kõigis vähemais keskusis.

A/S TEKLA
RIIDEKAUPLUSTEST
TALLINN S. KARJA 15 PÄRNU N
HAAPSALU, KURESSAARE, MUSTVEE, NARVA,
PÄRNU, RAKVERE, VALGA, VILJANDI,

KINO MODERN
Täna esieten
Monumentaalseim ja ainulaadseim muusikalin
kunagi filmitud!
Kinokunsti-geeniuse Harry Baur'i pühendus muusikageeni
„Ma usun Jumalat ja Beethovenit!“ ütles Richa
ANNIE DUCAUX, JANY HOLT ja meieaja suurim traagik filmis H
Beethoveni suur arm
See film ületab isegi seninähtud muusikafilmid, nagu: „Vaiks
Seansside algus kl. 5, 7, 9 Tungi ärahoidmiseks paluta alguseks.

Esietenduskino ARS
Esietenduseks põnev elamusrikas suurfilm! Vapustavamaid lin
Kinolina suurim karakternäitleja algupäraseimas osas!
CONRAD VEIDT
HELEN VINSON • NOAH BEERY
„Hüljatute kuningas“
Santa Maria saar! Kaunis loo pärane sisemiselt. 3000 su Mässule õhutatud vangide rü garnisonile... Haige koman naisena meeletute rüüstajate
2) Huvitav ja mitmekesin
Uusim „Fox“ nädala
Seansside algus ärip. 5, 7, 9; Seansside algus pü

BIBABO
Viimaseid päevi!
5-es nädal!
„MAIPÄEVAD“
Rutak
Nelson Eddy
Jeanette MacDonald
Ärge jätke vaatamata käesoleva aasta ületamatut muusika- ja laulusuurlinastust!

Surma läbi lahkunud oma paremasse kodusse

Harry Männapso, Oskari poeg

sünd. 9. VIII 1930
surn. 9. XII 1937.

Leinajad **isa, vanaisad, vanaemad ja omaksed.**

Raske kannatuse järele lahkus täna meie kallis unustamata ema

Marguerite Karfeldt

sünd. Laffon

sünd. 30. 12. 1877. a., surn. 9. 12. 1937. a.

Matmine pühapäeval, 12. skp. kell 3 p. l. rooma-katoliku surnuaial kabelist. Hingepalve esmaspäeval kell 10 homm rooma-katoliku kirikus.

Valusas leinas **pojad abikaasadega.**

Mai Kool

Jaani abikaasa

sünd. 15. dets. 1851. a.
surn. 8. dets. 1937. a.

Matmine Kaarli wanale kalmistul 12. dets. kell 2.
Ärasaatmine Tartu maantee wanadekodust.

Leinaja **tütar lastega Leningradis ja sõbrad.**

Südamliku osawõtu eest meie waralahkunud armsa ja unustamata tütre

Irene

surma puhul awaldame kõigile

sügawamat tänu.

Paul Lesthal abikaasaga.

Ühinguliiget

Johannes Talwi't

sünd. 17. jaan. 1878. a., surn. 7. dets. 1937. a.

mälestab sügawas leinas **Raudtee Teemeistrite Ühing.**

Oma unustamata armast meest, meie head isa

Priidik Vürst'i

mälestawad tema 1. surma-aastapäewal

lesk ja pojad abikaasadega

Oma kallist meest ja isa

Arnold Sääsk'i

tema surma-aastapäewal

mälestavad **abikaasa ja tütar.**

Rakke laat

11. detsembril s. a.

Valgu piimaühing müüb

19. dets. s. a. kell 11.00 Valgu as., Velise v., Läänemaal järgm. varad, mis on alati näha enne oksjonit Valgu Piimaühingus:
2 käsikoorelahutajat „Diabolo" — 500 lt.,
1 võimasin „Anita" — 1000 lt.,
1 kombineeritud koorevann — 800 lt.,
1 liikuva vihiga kaal „Vega",
1 koore-eeljahutaja „Astra",
2 või veekaalu „Simu",
1 Gerberi aparaat 24 prooviga,
1 petirataspump,
2 kultuurhappenõu, vasest, puukestadega,
1 piimakaalumisenõu.
Äravedamiseks kiviseintega kartulikelder.

Valgu p.-üh. juhatus.

Soovitakse osta

hea väiksem saeraam

Soovitav „Uno-Pohrt". Pakk. kirjal. slt. „33/1233".

KUULUTAJAILE TEADMIST

8. dets. sisse tulnud kirjad.

1/201	5	1/921	4	21/341	1	21/9601	3
1/121	1	2/922	3	21/901	2	22/28	1
2/682	2	4/884	1	22/902	5	23/943	2
4/8864	5	4/284	2	23/903	6	23/143	1
4/204	3	4/4	1	24/984	1	24/944	3
5/365	6	5/385	1	24/744	1	24/704	1
5/885	1	6/926	6	24/9524	1	25/8645	1
6/286	7	6/606	5	26/9846	1	26/26	1
6/806	1	6/86	1	27/267	21	27/907	2
7/967	6	7/887	1	27/947	1	28/943	1
7/607	2	7/807	1	28/908	10	28/388	6
9/729	1	9/369	1	28/348	1	28/948	1
9/129	5	9/249	1	28/28	2	29/909	3
10/10	1	10/210	1	29/309	4	29/149	5
10/890	2	10/970	1	29/949	1	30/950	27
11/331	4	11/291	2	30/190	1	30/430	1
11/211	1	11/371	1	31/311	3	31/951	6
11/931	1	12/812	2	31/8691	1	32/9772	2
12/332	2	12/9752	3	32/32	3	32/912	2
12/932	1	13/893	5	33/353	1	34/274	2
13/293	6	13/8553	1	34/8614	5	34/354	1
13/933	2	14/334	2	35/795	1	35/915	5
14/934	2	14/8674	3	35/985	1	35/9735	1
14/814	2	14/894	1	35/955	2	36/916	9
15/855	1	16/896	8	36/876	2	36/356	3
16/936	2	16/9836	4	37/957	1	37/9897	1
17/977	2	17/857	2	37/277	2	38/398	3
17/9717	1	17/217	2	38/3618	1	38/318	1
17/977	1	17/377	2	39/279	5	39/799	1
18/338	47	18/378	3	39/919	1	39/679	1
18/978	1	18/298	2	39/319	2	40/8620	4
19/339	29	19/619	5	40/320	6	40/920	2
19/8599	1	19/899	1	40/8500	1	A. 64	1
19/379	1	20/300	1	A. 9129	1	A. 9224	1
20/8480	1	21/8561	1	B. 4837	1	M. 12048	1
21/381	5	21/941	6			Kokku 449 kirja.	

Pidud

ESTONIA TEATER

Neljapäewal, 9. detsembril, kell ½8 õhtul
12. korda
alandatud hindadega
„Suveöö unenägu"
W. Shakespeare'i komöödia 3 waatuses. F. Mendelssohni muusika.
Pääsmed Kr. 1.75 — 0.20.

Reedel, 10. detsembril, kell ½8 õhtul
9. korda
alandatud hindadega
„Müüdud mõrsja"
B. Smetana ooper 3 waat.
Pääsmed Kr. 1.75 — 20 s.

Laupäewal, 11. detsembril, kell ½8 õhtul
17. korda
hariliku hindadega
„Tatra tüdruk"
Operett 3 waat., 15 pildis. Tekst: Juuli Rõõmusaare. Ümber töötanud: Agu Lüüdik. Priit Ardna muusika.
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.

Pühapäewal, 12. detsembril, kell ½3 p. l.
lastetendusega esietendus
„Lõunatuule eksirännak"
Paul Rummo jõulunäidend 3 waatuses (5 pildis).
Pääsmed Kr. 1.— — 10 s.

Kell ½8 õhtul
teenelise näitleja
Paul Pinna tuluõhtuks
esietendus
„Tseesar"
„Kaugete randade" ja „Fanny" järg. Marcel Pagnoli näidend 4 waatuses (13 pildis).
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.
Teatri kassad awatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6—½9.

EESTI DRAAMA TEATER

EESTI DRAAMATEATRI RINGREIS

„Mees trumpidega"
Hugo Raudsepa komöödia 3 waatuses.
Näitejuht — Ed. Türk.
Dekoraator — W. Blumt.

Tapal, neljapäewal, 9. dets.
Laius-Tähkweres, reedel, 10. dets.
Wägewal, laup., 11. dets.
Wätke-Maarjas, pühap., 12. dets.
Kadrinas, esmasp., 13. dets.
Algus igal pool kell 8 õhtul.

NOORSOOTEATER.

Samades kohtades samadel päewadel algusega kell 4 p. l.
nukuetendus.
Kawas:
1) „Reis ümber ton" — A. Awenariuse lugu lastele. Nukuteatrile kohandanud A. Kiwikas.
2) „Lillhaldjad" — A. Kiwika dramatiseering hiina aineil.
3) „Mänguasjade mäfs" — G. Helbemäe lugu lastele.
Näitejuht — Wold Alew.
Lawapildid — U. Martin.

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateater Tallinnas

„Ugala" teatri võõrusetendused.

Neljapäewal, 9. detsembril, kell ½8 õhtul
„Küpsustunnistus"
L. Fodor'i komöödia 3 w.
Näitejuht — Ed. Tinn.
Dekoraator — A. Mõldroo.

Reedel, 10. detsembril, kell ½8 õhtul
„Mister Wu"
H. Vernoni ja H. Olweni näidend 3 waatuses.
Näitejuht — Ed. Tinn.
Dekoraator — A. Mõldroo.

Laupäewal, 11. detsembril, kell ½8 õhtul
38. korda
„Suvi"
A. Särewi-O. Luts dramatiseering 3 waatuses
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee

NOORSOOTEATER.

Pühapäewal, 12. detsembril, kell ½3 p. l.
6. korda
„Aladini imelamp"
2. jagu
Muinasjutt muusika, laulude ja tantsudega, 8 pildis samanimelise muinasjutu järele kogust „1001 öö". Oludekohastanud Heino Anto
Lawastus — Elmar Nerep
Lawapildid — P. Raudwee
Riietus — Karin Luts
Muusika — W. Jakobson
Tantsud — G. Neggo ja S. Bärenklau. Kaastegew — Gerd Neggo tantsustuudio
Pühapäewal, 12. detsembril, kell ½8 õhtul
102. korda
„Kevade"
A. Särewi-O. Luts dramatiseering 3 w. (6 pildis)
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee
Kassa awatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

TOOLISTEATER

Neljapäewal, 9. detsembril, kell ½8 õhtul
22. korda
hariliku hindadega
„Mehe küljeluu"
M. Jotuni naljamäng lauludega 3 waat. 15 pildis.
Pääsmed 20—125 s.

Reedel, 10. detsembril, kell ½8 õhtul
8. korda
hariliku hindadega
„Inimesed ajujääl"
B. Werneri komöödia 3 waatuses.
Pääsmed 20—125 senti.

Laupäewal, 11. detsembril, kell ½8 õhtul
13. korda
„Kolmekrossi ooper"
J. Gay — B. Brechti lugu lauludega 3 waat. 10 pildis
K. Weilli muusika.
Pääsmed 25—150 senti.

Pühapäewal, 12. detsembril, kell ½3 p. l.
73. korda
üldhindadega
„Tütarlaps tänaval"
R. Tööri ja T. Emõdi lugu wahelauludega 5 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 senti.

Pühapäewal, 12. detsembril kell ½8 õhtul
23. korda
hariliku hindadega
„Mehe küljeluu"
Pääsmed 20—125 senti.
Kassa awatud iga päew kella 12—4 päewal ja 6—8 õht.

ÜENÜTO

Täna, neljapäewal,
Estonia kontsertsaalis
NOORTE KUNSTIÕHTU
Kawas: 1. Awasõna — ÜENÜTO esimees dr. W. Johanson. 2. Koorilaule — Pedagoogiumi segakoor. Juhatab H. Pruul. 3. Kõne — Haridusministeeriumi koolivalitsuse direktor W. Altiroa. 4. Wiiulisitusi — — Ewi Liiwak. 5. Tšellositusi — Laine Siim. 6. Klaweriesitusi — Stella Nicolet, Juta Waska. 7. Soololaule — Meeta Pruul. 8. Deklamatsioone — Laine Waga, Lya Tarmo, Maret Kapp, E. Sillart, R. Kasemaa. 9. Eitekandeid Prantsuse liitsumi poiste kwartetilt. Juhatab S. Ivalo. 10. Balletisitusi E. Litvinowa balletistuudio õpilastelt. 11. Tantse Gerd Neggo ja J. Lindenkaupffi tantsustuudiote õpilastelt.
Konfereerib Felix Moor.
Algus kell 20. Pääsmed 1 kroonist 50 sendini celmiiügil „Estonia" kontsertkassas, „Päewalehe" ja „Rahwaõlikooli" raamatukauplustes.

Näitus

4 sajandit mööbli-kunsti

XVI—XIX

Kunstihoones

7.—13. dets. 1937

Avatud kl. 10—½8

KN NÜ

Arstid

Dr. Margot Arak
Naistehaig. ja günnitsenäit.
10—12 4—5
Kentmani 20-a—25 (sissek. pöiktänawast). Tel. 470-31.

Prof. A. Paldrok
võtab haigeid vastu
Tallinnas, S. Karja 5,
telef. 436-28.
dr. H. Rütmani korteris, pühapäeval, 12. detsembril, kl. 10—12 e. l.

Dr. R. Rubanovitsch
Seksuaal-, naha-, põle- ja suguhaigused.
Pärnu mnt. 23, tel. 435-99.
Vastuv kl. 10—12, 5—7 ja kokkuleppel.

Dr. Pender.
Naha-, sugu- ja põlehaigused.
Kella 8—9, 11—1 ja 5—7
Wene t. 1, telef. 435-91.

Hambaarst.
D. Pikarevitsch
Narwa mnt. 18—3, telef. 310-15.
W.-w kl. 10—1 ja 4—7.
Kunsthambad.

Müüakse

Juukse-töötus
müüa mõlema osakonnaga. Kirjad slt. „8/1208".

Müüa hästi töötav teise ekraani
kino
Tallinnas või vahetada restorani vastu. Pakutav hind saata kuni 15. dets. slt. „2/1242".

Müüa
riietekapid 1—3 uksega, puhvetid, söögi-, sohva- ja raadiolauad, toolid, voodid, tualetid, diivanid. Järelmaks võimalik. Mööblitööstus A. Kluge, Laulupeo tän. 1.

Nõmmel parimas rajoonis 2 korrallin korterisõõr kõigi mõnusustega
maja
ärasõidu tõttu odawasti müüa. Suur krunt ilusa wiljapuuaiaga. Soodsad maksetingimused. Soow. slt. „27/1027".

Talisportlased,
ammutage endale jõudu ja vastupidavust
KAERA-HELVETEST
Meie puhtamaitselised kaerahelbed on müügil kolmes erisordis kõigis koloniaal- ja toiduainete-kauplustes
SUURVESKI
J. PUHK & POJAD

Eesti Panga nädala-aruanne.

30. NOVEMBRIL 1937.

AKTIVA			PASSIVA	
1. Kattevara;			1. Põhikapital	5.000.000.—
kuld: rahas ja kangides		34.212.776.68	2. Tagavarakapital	908.496.77
välisraha		15.333.933.36	3. Jooksvad kohustused:	
2. Vahetusraha		1.118.503.—	a) pangatähed liikvel	49.806.352.—
3. Siseveksli:			b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	11.205.623.86		valits. 22.694.167.22	
põllumajandusl.	2.369.246.03		pankade 10.137.775.35	
metsatööstusl.	63.806 05	13.638.675.94	teised 2.141.474 63	34.973.417.20
4. Laenud:			4. Muud passivad	13.470.944.73
valitsusele		—		
teistele *)		13.413.223.17		
5. Kinnisvara- ja vallasvara		3.394.502.83		
6. Muud aktivad		23.047.595.72		
		104.159.210.70		104.159.210.70

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: 58,44%.
*) Selles summas vab. väl. poolt garanteeritud laene Kr. 2.007.939.36.

Juhatus.

Palwekirjad

Parim ja odavaim büroo **Tõlked, kirjavahetus, äraklrjad**
Masinakirja kursused.
Berlitz School. Sakala 39—5 (Eesti Panga taga).
Kõnetr. 438-20.

Tunnid

Ülikooli haridusega preili, filoloog, õpetab **inglise ja saksa** keelt. Ettevalmistus kolledži eksamitele. Vene tän. 3—1.

Saksa keel
Konwersatsioon, tõlked, foonetika. Riiütli 2—5. Tel. 433-86, kodus kella 3—8.

„Päewalehe" tellimisi
wõtab wastu iga postiasutus

Kodukaunistamiseks
vaipu
suures valikus saadaval äris Voorimehe tän. 9, „Päevalehe" majas.

Müüa 20 sülda kuivi
kasepuid
ja Chevrolet veomasin, 1937. a. mudel, sõitnud 15.000 km. Helist. telef. Raasiku 17.

Ärge unustage et kauneim kink ja parim seltsitine pühadeks on
raadioaparaat
Saadaval eriti madala hinnaga ja soodsate tingimustega suures valiku Kvaliteet-suursuperid **Kr. 150** ja kallimad. Tutvumine meie aparaatidega on Teile ainult kasuks.
F-a Kuuse & Siilmann
Kullasepa tän. 4, II korrat.

Müüa
vanatalu,
Tallinnast 30 km, raudteejaamast 5 km, 37 hekt. suur. Hooned keskpärased. hind 4000 kr. Soovijad kirj. slt. „28/1268".

Triiksärgid
suures valikus uudismustrites Voorimehe tän. 9, äris, („Päevalehe" maja).

Odavasti müüa heas töökorras 4-lamb. patareiraadio-
aparaat. valjuhäälduja ja akku. Maakri tän. 24—4.

Müüa orig. tarvitatud
kirjutuslaud
kappidega ja sahtlitega. hind 47 kr. Vaadata ainult kl. 12—1 päeval Kullasepa 6—3

Riiga, Meemel (Klaipedasse), Mal mösse ja Göteborg
laadib 13. dets. s. a
aurik „IRIS"
Kaubaülesandmisi võtab vastu
Carl F. Gahlnbäck
Vana Viru 11. Tel. 450-30/3

Pianiinosid
(kontsert- ja haritlik suurus).
Kõrgem kvaliteet.
Klaverivabrik K. Saar, Liivalaia
Samas müüa tahvelklaver.

Alustasime uuesti
vaibalõnga
tootmisega tuntud kõrges headuses
Müügikoht: Tallinn, Vana Posti t.
O.-Ü. Hilu-Kärdla kalevivabrik

Kaduma läinud
väike must koer
(reepintšer), kuuleb nime peale „Kiki". Palutakse hea vaevatasu eest ära anda Pärnu mn 18—5 (endine Väike Roosikrantsi).

Ei ole enam
mingi saladus
kuidas head piparkooke küpsetada.
Iga perenaine teab: piparkoogivürtsi-segu ostetagu **Treubluti**lt suurest Pikk 18 või Tartu m. 2, Nõmme turu ääres.
Samuti ostate sealt ehtsat pruuni pigarkoogisiirupit.

Wäike kabinetitiibklaver
hea kõlaga, wälismaa firma, odawasti müüa. Raua 30—17.

Tugewaid
diivaneid
odawasti müüa. Ka tellimised ja parandus. Puhas materjal, töö laitmata. Girgensoni 2—12, mööblisadulsepp.

Müüa tarvitatud täiesti korras heade kummidega lahtine
sõidu-auto,
6 H. P., 6-tsil., 800 krooni. Küsida S. Karja tän. 16, ärist.

Kõrvetatud KOHV
KÕIKIDES ERISEGUDES
TH. KAARMANN
RAEKOJA 8

Usna südalinnas
müüa äri
2000 kr. eest. Soov. kir. „10/1250".

Ostke villased
voodivaiba
(tekid) ärist Voorimehe „Päevalehe" majas.

Pruugitud, korras, reidega
raadioapara
müüa maal kajutan Roosikrantsi 10-a, 9 õhtusel kõik hoolwist.

Odavasti müü
suures valikus stiilsei tall- ja pronks-
kroonlühtre seina- ja laualühtrei
Antikvariaat A. Pas Vana Posti t. 7, tel.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuje trükk

Käesolevaga teatame oma lugupeetud ostjaile, et meie vabrik **eksporteerib Eestisse**

ainult esmajärgulist kaupa

Kõik Eestis müügil olevad meie vabriku **kalossid** ja **botikud** on varustatud alljärgneva vabrikumärgiga

mida lahkelt palume tähele panna.

Riia Kummi Manufaktuuri A/s „METEOR"

Läti — Riia.

TÄHELEPANUKS RAADIOSÕPRADELE:

KUI KUULATE RAADIOT — SIIS KUULAKE HÄSTI!

ÜLO RAADIO

TÕELISED PÄRLID RAADIOAPARAATIDE HULGAS ON:

- **BRILJANT** 5-lambiline, 5 lainealaga Kr. **320.—**
- **SAFIIR** 4-lambiline, 4 lainealaga Kr. **220.—**
- **TURKIIS** 3-lambiline, 3 lainealaga Kr. **180.—**

Täna! Professor Carl Frölichi lõbus ajaviitefilm

Gabriele üks-kaks-kolm!

KINO HELIOS

Peaosas **Gustav Fröhlich.**

Hallo — hallo!

Siin restoran

Passaash.

Keegi „vana tuttav" on sita ankrusse jäänud. Tulge päästmal—

Au revoir Passaashis (restoranis muidugi)

Heliplaate

viimased uudised suures valikus

Joh. Mitt

Pikk 1, tel. 433-74

JK

Iga tarvitaja leiab sobiva

mööbli

S. Karja 18, Kallo mööbliärist

telef. 446-89.

Soodsad maksutingimused, odavad hinnad.

TÄNUAVALDUS.

Minu südamlikem tänu kõigile, kes mind minu tegevuse 25 a. juubeli puhul õnnitlesid.

Frieda Wanderer.

Jõulupuuehteid

suures valikus soovitavad suurel ja väikesel arvul

A. Markus & H. Seezen,

Harju 45, end. Feischneri ruumides.

Õuluks noortele raamatuid!

Sari „Minu Raamat" (punaste kaantega) on koostatud üldtuntud maailmakuulsaist noorsoojuttudest, mis tõlgitud igasse kultuurkeele ja moodustavad sellega nõtdelda noorsookirjanduse raudvara.

Need raamatud ei igane kunagi, vaid püsivad väärtuslikkudena aastakümneid. Raamatud, mida lugesid meie vanemad, lugesime meie ja loevad heameelega meie lapsed.

Kõik raamatud on heal paksul halfapaberil ja paljude illustratsioonidega tuntud kunstnikelt Karin Luts'ult, J. Naha'lt ja M. Roosma'lt.

Kaaned paksust kartongist neljavärvitrükis.

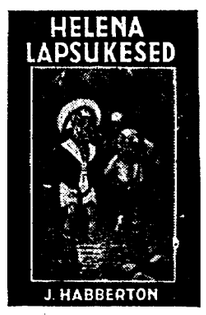

See raamat on suutnud igal pool köita nii noori kui vanu lugejaid. J. Habberton jutustab huvitavalt kahest „hästikasvatatud" poisist, kes teevad suvepuhkusele sõitnud onule oma koerustükkidega ja üleannetustega elu raskeks. Ta on osanud hästi tabada laste mõttemaailma ja edasi anda nende „pudikeele" väljendusi. Eriti meeldivaks teevad selle raamatu põngerjate vallatused, mis panevad tahtmata naerma.

Hind 2.— kr. 164 lhk.

Möödunud sajandi keskpaiguni valitses Ühendriikides aeg, kus neegreid müüdi ja vahetati kui koeri. Raamat kõneleb neegrite karmist elust, kuidas purustatakse eeskujuliku perekonna elu ning kuidas tänu asemel ootab piits. N. Beecher-Stowe kirjutab ka neegrite soojast armastusest ja usust, mis aitab vähendada vabaduseihkamisest, läbi tormi ja lume nende kannatusi, ning mis sunnib põgenema Kanadasse.

Hind 2.50 kr. 200 lhk.

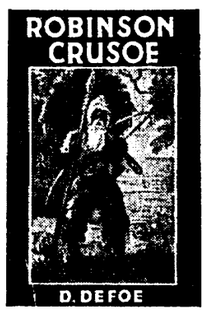

Vana tuntud teos, mis valmustas lapsi juba 2 aastasada tagasi. Huviga jälgime mereõnnetusest üksikule saarele pääsenud mehe saatust, näeme teda töötamas samm-sammult paremate elutingimuste poole ja loeme, kuidas valge rassi esindaja võidab metsikut loodust ka primitiivsemais oludes, kuidas ta kogemuste najal soetab omale majapidamise ja kuidas teda päästab juhuslikult saarele sattuv laev.

Hind 2.— kr. 184 lhk.

Lugu väikesest lordist, kes kasvab üles Ameerikas, kuhu ta isa sõitnud kurja vanaisa juurest. Vana krahv aga tahab kasvatada pojapoega seisusekohaselt ja kutsub ta Inglismaale. F. H. Burnett kirjeldab ilusate sõnadega, kuidas armas ja heasüdamlik poiss pehmendab õelaksmuutunud vanaisa, kes oma kältumisega on pinaks ümbruskonnale. Kurjast krahvist saab lõpuks kõikide heategija.

Hind 2.— kr. 178 lhk.

M. Twain kirjeldab talle omase huumoriga, kuidas vigurivänt Tom satub surnuaial mõrva pealtnägijaks, kui läks sinna öösel kassiraipega „soolatüükaid arstima", kuidas ta siirdub ühes sõpradega jõesaarekesele „mererõövliks", kuidas Tomil tekib tung peidetud varandusi otsida jne. Kuid Tomi tempude juures ilmneb tema riütellik iseloom, mis annab sellele teosele kasvatuslikku väärtust.

Hind 2.50 kr. 272 lhk.

Noor prints ja temaga ühte nägu kerjus vahetavad oma osad. Prints kerjuse rõivastuses satub ühest seiklusest teise, rändab varastega mööda maad, teda ähvardab isegi surm, ja lõpuks satub ta koguni vangi. Kerjus aga uhkes kuningapoja rüüs teeb peavalu hoovkonnale oma kältumise ja rääkimisega. Vana kuninga surma järele kuulutatakse ta uueks kuningaks. Lõpuks õnnestub õigel pärijal pääseda troonile.

Hind 2.50 kr. 180 lhk.

Raamatute hinna saatjaile lähetatakse raamatud äri kulul kätte.

K-Ü. „RAHVAÜLIKOOL"

Tallinn, Harju 48, telefon 444-39,
Pärnu mnt. 10, telefon 446-67.

K.-ü. „Rahvaülikool", Tallinnas, Harju 48.

Palun saatke mulle saatekulusid arvestamata **„Helena lapsukesed", „Onu Tomi onnike", „Robinson Crusoe", „Väike lord Fauntleroy", „Tom Sawyeri imelikud juhtumused", „Prints ja kerjus"** (mittesoovitav maha tõmmata).

Ees- ja perekonnanimi: .....
(selgelt kirjutada)

Täpne aadress: .....

.....

Raha kr. ..... maksin posti j. arvele nr. 760 saadan siinjuures.

Pvl. ..... allkiri

Ilmub **igasse perekonda, lastele ja noortele,** **Päikese talvenurmaa**

● Hind 35 senti ●

Kas teil on juba tellitud

„Taluperenaine"

1938 aastaks?

„Taluperenaine" on täiuslikem naiste ajakiri, sest

ainult „Taluperenaine" jagab Teile juhtnööre kõigiks elujuhtumeiks;

ainult „Taluperenaine" toob Teile kõrgetasemelise **moodide** ja **kangakudumise** osa kõrval ka **moodsaid käsitöid** ja kauneid **rahvusriideid mitmevärvilises vasesügavtrükis;**

ainult „Taluperenaine" annab Teile täielist nõu ja abi kodu sisustamisel mööblite, piltide ja käsitöödega ning koduümbruse korraldamisel, ja lõpuks

ainult „Taluperenaine" jagab oma aastatelli aile nii **suurel hulgal ja nii kõrgeväärtuslikke kinke** kui selle kohta leiate andmeid **„Taluperenaise" jõulunumbrist,** mis on müügil kõikjal.

Esimene kinkide jagamine toimub juba 13. jaanuaril 1938, seepärast rutake tellimisega.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused ja tellimiste vastuvõtjad üle riigi.

„Taluperenaise" talitus Tartus, Peeter Põllu 5.

Posti ooksev arve nr. 2343.

„VIRU KOHVIK"

Trio Schumjätscher mäng

reedel, 10. dets. s. a. kella 6—8.

I.

1. Kontsert-valss — M. Moszkovsky.
2. Ballett-süit „Sylvia" — L. Delibes.
3. Serenaad „Vola la serenata" — P. To
4. Fantaasia Chopini helitöist — Fr. Cho
5. „Armastan sind" — valss helifilmist „ heemi võlud" — R. Stolz.
6. Villany — Čardaš — Lindsay-Theimer.

II.

7. Katkendid oop. „Eugen Onegin" — P. T kovski.
8. Romanss „Öö" — A. Rubinstein.
9. „Rukkirääk" — valm — J. Jürgenson.
10. Katkendid oop. „Boheem" — G. Puc
11. Viini laul — L. Leopoldi.
12. Polka „Võrukael" — J. Rixner.

Ilmus värske

„NÄDAL PILDIS" nr. 2

SISUS: Rasmus Kangro-Pool: V rustest ja ebavoorustest; Alle G to: Nende keskel, kellele päike i paista; A. Suik: Eksootilisi te jooni Marokost; Neeme Ruus: S võrsub uus haritlaskond; Volli ler: Kaks kunstinäitust Talli Oskar Urgart: „Loomingu" 15 tat...; O. Randmäe: Põgus kasarmu ellu j. m.

Number rikkalikult illustreer Müügil kõikjal ● Hind 25 s

Eelteade: „Nädal Pildis" mine 40-leheküljeline rikkaliku suga jõulunumber ilmub laupä 18. detsembril s. a.

AUTOJUHTI,

kes sõidutas 29. nov. kell üks restoranist „Lõbus Talupeeg" härra Väike Ameerika 23, palun tada telefonil 469-77.

Karl XII surmasaladus

Kuningas tapeti Rootsi palgasõduri poolt?

Kui Rootsi sõjawäed 1718. aastal kuningas Karl XII ühiklikul juhatusel piirasid Fredrikshaldi kindlust Norras, sai kuningas surma kuuli läbi. Kohe pärast tema surma hakkasid liikuma kuulujutud, et ta olewat salamõrtsukatöö ohwer. Kirst, milles ta puhkab, on awatud neli korda (1746., 1799., 1859. ja 1917. aastal), et toimetada uurimisi. Uurimist 1917. aastal juhatas professor Algot Key-Aberg. Tugenedes tolleaja laskeriistade ja püssirohu tundjate seletustele, on professor teinud järelduse, et kuningas on surmatud ühe salamõrtsuka — Rootsi sõjawäe palgasõduri — kuulist. Professor Key-Aberg on selgitanud, et laskekaugus on olnud kõige rohkem 10 meetrit.

Sellegipärast on mõne päewa eest awaldatud „Svensk Tidskrift" doktor Gustaf Hultkwisti poolt üles seatud teooria, kus ta awaldas illustreeritult ja üksikasjalikult ballistikalis-arstiteaduslika uurimise esialgsed tagajärjed Frederikshaldi juhtumi kohta. Dr. Hultkwisti järele surmaw pauk wõib wäga hästi olla lastud kindlusest mõnest musketist wõi kartetschiga laetud suurtükist.

Selle teooria wastu teatab üks Rootsi ohwitser, kes on samal kohal uurinud geograafilisi ja topograafilisi tingimusi, et ta on weendunud, et kuningas on tapetud salaja. Oma uurimustest ta teeb järelduse, et kuul on tulnud ühest wintpüssist, n.-n. türgi tüüpi relwast, millega olid warustatud ratsapalgasõdurid.

Nagu näha, teated lähewad lahku ja wõib ütelda, et kuningas Karl XII surma salapärast probleemi, mida teadlased on uurinud rohkem kui 200 aasta jooksul, ei lahendata kunagi.

Ühistegevuskoja üksmeelne üldkoosolek

Kinnitati eelarwe ja waliti nõukogu

Ühistegewuskoja üldkogu koosolek peeti Tallinnas eile, 8. dets., kell 12, Estonia teatrimaja nues saalis, kus olid päewakorras aruannete ja eelarwete kinnitamine ja seaduses ettenähtud walimised.

Enne üldkoosolekut toimusid sektsioonide ja nõukogu koosolekud, kus wõeti seisukohad koja üldkoosolekul otsustamisele tulewate küsimuste kohta.

Üldkoosoleku awas koja esimees dir. A. Kask, terwitades kokkutulnud koja liikmeid. Ühistegewusseaduse kohaselt juhatab üldkoosolekut esimees.

Nõunik K. Reinaste kandis ette ülewaate koja esimese aasta tegewusest, millest selgus, et ühistegewuskoda on asunud meie ühistegewuse korraldamisele peale wälisrewisjonide toimetamise ka nõunande, ühingute huwide kaitse, esindamise, tegelaste ettewalmistamise ja organiseerimistöö alal.

Koja 1938. a. töökawa ja eelarwe esitas peasekretär A. Eckbaum, millest selgus, et 1938. a. on kojal teostada 1524 korralist wälisrewisjoni, peale nende erakorralised rewisjonid ühingute kutsel, koja algatusel ja wastawate riigiasutuste nõudmisel. Ühingute töö süwendamiseks, ratsionaliseerimiseks ja wajalikel ning wõimalikel aladel ka tegewuse laiendamiseks koda abistab ühinguid wõimalust mööda oma nõunadetegewusega nii rewidentide kaudu ühingute rewideerimisel, kui ka koja keskbüroo, „ühistegewuseleh" ning ühingute tegelaste nõupidamiste ning kursuste kaudu.

Intensiiwset tööd kojalt nõuab ühingute tegewuse kawakindel arendamine. Eriti suuri nurimusi ja ümberkorraldusi on wajalik läbi wiia lähematel aastatel ühiskasutus ühingute tegewuses, et kujundada nende tegewust ajanõudelohaseks, kaasa aidata põllumajanduse mehaniseerimiseks, aluspõhu- ja kütteturba suremaulatuslikuks tootmiseks, maa elektrifitseerimiseks ja karjamajanduse intensiiwsemaks arendamiseks.

Kuna praegu on ühingute registris üle 700 ühingu, kes ei ole üldse tegewust alustanud, wõi on hiljem tegewuse lõpetanud, knid seisawad registrist kustutamata, siis kawatseb koda taotleda nende ühingute registrist kustutamist lihtsustatud korras.

Ühingutele wäärikate tööjõudude leidmiseks arendab koda wälja sellekohase wahetalituse. Erilist tähelepanu pühendatakse ka ühistegelise statistika korraldamisele ning ühingute arwepidamise ja asjaajamise ühtlustamisele.

Koja eelarwe 1938. a. kinnitati 122.200 kr. suuruses, mis on 11.850 kr. suurem eelmise aasta eelarwest. Wajalikud tulud eelarwe tasakaalustamiseks saab koda ühingutele määratud maksudest. Üldkoosolek kinnitas järgmise aasta maksud, mis on üldiselt wähemad eelmise aasta maksudest.

Ümberwalimisele tulid koja nõukogu liikmed. Nõukogusse waliti: ühispangandusest f. — J. Põldra, W. Karuks, H. Sumberg, ühiskindl. f. — J. Soots, K. Reinaste, O. Laanekurn, ühiskaubandus. f. — J. Jakobson, J. Kraaw, J. Aamisepp. ühistööstuse f. — E. Anton, E. Toomingas, J. Reintalu ja ühiskasutuse f. — M. Sispuu, W. Aukareda ja R. Wernik. Rewisjonikomisjoni waliti: H. Litower, A. Klapp, A. Sirro, E. Arnower ja K. Keskülä.

Üldkoosolek arutas lähemalt ka ühistegewuse õpetamise küsimust ja leidis wajalikuks, et Tartu ülikooli juure loodaks riigi kului ühistegewuse professuur ning koosolek walis delegatsiooni, kes esitawad riigihoidjale üldkoosoleku seisukohad ühistegewuse professuuri loomiseks Tartu ülikooli juure.

Koosolek oli täiesti üksmeelne ja wältas ainult 1½ tunni.

Peakoosolekule järgnenud nõukogu koosolekul waliti nõukogu esimeheks J. Soots tagasi, abiks J. Jakobson.

üleriigiline maanoorte juhtide kursus

Laupäewal, 11. dets. algab põllutöökoja korraldusel Tallinnas üleriiklik maanoorte juhtide kursus ja kestab kuni 18. dets. Kursusest wõtab osa 150 maanoorte juhti üle riigi. Kursused ajab maanoorte peawanem A. Järima. Kursuste juhatajaks on põllutöökoja peasekretär J. Törmakülа.

Lektoriteks on prof. J. Uluots, peatoimetaja A. Oidermaa, kol. J. Wellerind, dr. O. Loorits, koolide peainspektorid dr. E. Terasmäe ja M. Raud, põllutöökoja abiesimees P. Männik, „Lihaekspordi" dir. A. Käbin, põllutöökoja nõunikud W. Ojamaa ja E. Nugis, E. Idla, prl. Westerblom, J. Törmakülа j. t.

Metsamehed liidetakse ühiseks pereks

Riigimetsateenijate kogude seadus pannakse maksma

Wabariigi walitsuse koosolekul kolmapäewal, 8. dets., waadati läbi ja antakse riigihoidja detreedina riigimetsateenijate kogude seadus.

Riigimetsateenijate organiseerimine teostus senini wördlemisi puudulikult. Osa, peamiselt juhtiw personaal, oli koondunud Eesti metsaülemate ühingusse, osa riigimetsateenijaid, eriti need, kellel ei ole wõimalik kuuluda metsaülemate ühingusse, koondus Eesti metsateenijate ühingusse, kuna wähem osa riigimetsateenijaist jäi hoopis organiseerimatuks.

Niisuguse jõudude killustumise tõttu pole riigimetsateenijate senised wabatahtlikud organisatsioonid suutnud saawutada kõiki neid tulemusi, mis nende organisatsioonide sihtidena üles seatud ja sihti on nende tegewus piirdunud peamiselt kutsehuwide kaitsmisega.

Wahepeal antud riigimetsaametnikkude kogude seaduse alusel oli ette nähtud riigimetsaametnikkude organiseerimine awaliksõiguslikul alusel. Selle seaduse ellurwiimisel kerkisid rasked, mis olesid killustanud riigimetsateenijate pere kahte eriseeri — ühed organiseeritud ametnikud ja teised wäljapoole jäänud wabateenijad. Wiimaste hulka kuuluwad kõik metsawahid, keda on arwult umbes kaks ja pool korda enam kui kõiki ametnikke kokku.

Nendel eeldustel tuli muuta ülalnimetatud seadus ja panna kehtima uus riigimetsateenijate kogude seadus, mis rajaneb järgmistel põhimõtetel:

Kõik riigimetsateenijad (ametnikud ja wabateenijad) kuuluwad edaspidi ühte ühisesse organisatsiooni, milleks on eite nähtud kõigi riigimetsateenijate sunduslik organiseerimine riigimetsateenijate kogude näol. Kogud jagunewad kohapealsete metsaametkondade järele. Kogude tegewuse üldiseks juhtimiseks ja järelewalwe teostamiseks asutatakse keskkogu.

Organisatsiooni kindlam majanduslik alus saawutatakse seega, et organisatsioonile antakse õigus riigimetsateenijate palkadest wõtta teatud osa liikmemaksuks. Liikmemaksu ülemmäärake on 1% rahalisest põhipalgast.

Peale riigimetsateenijate sundorganiseerimise annab seadus wõimaluse wastu wõtta kogude tegewliikmeiks aktsiaselts „Eesti Metsatööstuse" ametnikke kogude põhikirjas ettenähtud korras.

Organisatsiooni tegewuse elustamiseks, selle tähtsuse allakriipsutamiseks ja organisatsiooni liikmete wastutustunde süwendamiseks loetakse tegutsemine organisatsiooni ülesannetes teenistusalaseks.

P527

see püsib kauaks

Seepärast on Junghans-kellad väga sobivad kinkideks. Junghans-kellad mitmesugustes eriliikides on müügil paremates kellaärides. Nende headust tagab Junghansi kaubamärk.

Pühade-eelse kauplemisaja korraldamiseks ei tule eriseadust

Möödunud nädalal tõsteti omawalitsuste ringides üles küsimus, et ärides wõimaldataks kaubelda wiimasel pühapäewal enne jõulupühi. Sel puhul teatab sotsiaalministeerium, et kauplemise lubamine wastawa seaduse alusel on jäetud omawalitsuste hooleks, kes seda korraldawad oma sundmäärustega. Tallinnas ja Pärnus on linnawalitsused lubanud äridel kaubelda wiimasel pühapäewal enne jõulu 4 tundi, s. o. kella 12—16. Seega langeb ära tarwidus lahendada küsimust eriseaduse andmisega.

Fosforiidilademete ulatus selgitamisel

Ülgastes, kus asetsewad suuremad fosforiidilademed, teostatakse praegu puurimisi nelja puuraugu kaudu fosforiidilademete täpsemaks uurimiseks. Need uurimistöös on wajalised kaewandustegewuse laiendamise tõttu feoses superfosfaadiwabriku ehitamisega Kopli poolsaarele.

Telliskivide hinna langemiseks puuduvad väljavaated

Warajase külma pealetuleku tõttu ei suudetud selgitada sawilademete asukohti ja ulatust Lõuna-Eestis, mis oli wõetud ette selleks, et kindlustada toorainet uutele telliskiwitehastele selles rajoonis. Poolelijäänud töid jatkatakse kewadel. Esialgu riik Lõuna-Eestisse telliskiwiwabrikut ei ehita. Huwi erakapitali ringkondades wabriku ehitamise wastu on wõrdlemisi suur. Seetõttu wõib tulla kõne alla eraalgatuse soodustamine odawamaprotsendilise laenuga.

Kui kewadeks ei kerki uusi telliskiwitehaseid, siis arwatawasti jääb püsima pinew nõudmine telliskiwidele ka järgmisel ehitushooajal. Sellega ühtlasi puuduwad ka wäljawaated telliskiwide hinna alandamiseks.

Wäljaweetawa lambaliha hinnad

Rootsi eksporditawa wärske lambaliha hindade noteerimise komisjoni koosolekul 8. dets. 1937. a. noteeriti:

1. eksporditawa wärske lambaliha hinnaks Tallinna tapamajades headuse järele 70—75 s. kg. 2. Eluskaalu hinnaks franko saatejaam 30—33 s. kg. 3. Eksportida detsembrikuu jooksul 1937. a. 18.500 kg. 1., 2., 3. ja 4. liiki.

Uusi seadusi sotsiaalministeeriumist

Sotsiaalminister esitas wabariigi walitsusele järgmised seaduseelnõud: meremeeste tööaja seadus, seerumi-instituudi seadus, riikliku eripreparaatide kontrollasutuse seadus ja rawiwahendite, kosmeetiliste, dieetiliste preparaatide ning desinfektsiooni-wahendite seadus.

J. Lorupi töölised said palgakõrgendust

Töötüli J. Lorupi klaasiwabrikus lõppes. Töötülide lahendamise komisjoni 2. koosseisu otsuse wastu esitas tööandja protesti, paludes jätta otsuse kinnitamata ja anda töölistele streigiwabadus. Sotsiaalminister koos majandusministriga leidis, et wastu ialwe streigiwabaduse andmine töölistele ei oleks õiglane tööliste suhtes ja tegi ettepaneku omawahelise kokkuleppe sõlmimiseks. Nüüd kirjutasidki J. Lorupi tehase juhatus ja töölisnõukogu alla omawahelisele kokkuleppele, millega tõstetakse kõigi tööliste palku 2 senti tunnis. Kokkulepe kestab 6 kuud.

Lasksime müügile lihtsas pakendis võrratu maitsega

uudssõkolaadi

AHA

Lihtne pakend võimaldab tarvitajaile h
šokolaadi odava hinnaga. Maitske ja veend

GINOVKER

Kultuurkapitali poolaasta eelarwe — 196.000 k

Tulude suurenemisega suurendati toetussummasi

Riigihoidja kinnitas Eesti kultuurkapitali 1937./38. a. II poole eelarwe, tulude ja kuludega tasakaalus 196 tuhat krooni. Eelmisel poolaastal see summa oli 183 tuhat krooni.

Wastawalt tulude suurenemisega on kulude osas tehtud järgmisi muudatusi: on suurendatud kultuurtegelaste pensionikassa toetust 900 kr., kultuurkapitali wabariigi walitsuse osa eelarwet 4.050 kr. ja sihtkapitalide eelarweid sama summa wõrra. Wabariigi walitsuse osale langew lisasumma (4.050 kr.) on jäetud tagawarasummana wabariigi walitsuse käsutusse. Sihtkapitalide eelarwete juure arwatud lisasumma on peamiselt kasutatud kirjanduse sihtkapitali eelarwes ettenähtud kirjanike perioodiliste toetuste suurendamiseks. Üldiselt eelarwest läheks kultuurtegelaste pensionikassale 19.600 kr., sihtkapitalidele 88.200 kr. ja wabariigi walitsuse käsutusse 88.200 kr.

Wabariigi walitsuse käsutusse jääwas osas on määratud kultuurpropaganda fondile 2000 krooni, sihiasutus „Eesti Rahwa Muuseumile" 10.500 krooni, Opetatud Eesti Seltsile teaduslike wäljaannete trükkimiseks ja juubelipidustustega ühenduses olewateks kuludeks 8000 kr. Rubriigi alla „uurimused" on reserweeritud 13.500 kr.; siin on ette nähtud toetused mitmesugustele teaduslikele ühingutele ja muudeks teaduslikeks otstarweteks.

Muuseas on prof. A. Paldrockile ette nähtud 1500 kr. reisikuludeks Kairosse ülemaailmlisele leepra-kongressile.

Edasi saawad mitmesugused organisatsioonid toetust 6400 krooni.

Need on suuremad summad wabariigi walitsuse osas.

Kirjanduse sihtkapitali eelarwe teeb wälja kokku 20.300 krooni. Esimesse kategooriasse arwatud kirjanikud hakkawad nüüd toetust saama 500 krooni asemel 900 kr. wõi 150 krooni kuus. Sellesse kategooriasse kuuluwad kirjanikud A. H. Tammsaare, M. Under, Fr. Tuglas, Ed. Hubel, O. Luts ja H. Raudsepp. 1-b kategooria kirjanikud K. A. Hindrey ja A. Gailit hakkawad saama 720 kr. wõi 120 kr. kuus. 2. kategooria kirjanike toetussummad on jäänud endisteks (360 kr.). Siia kuuluwad P. Wallak, A. Alle, J. Kärner, A. Jakobson, J. Sütiste, A. Mälk, A. Kiwikas, B. Alwer, W. Adams, E. Hiir, R. Roht ja M. Raud. Ühekordseid toetusi on määratud: H. Talwikule 200 kr., P. Wiidingule ja L. Anweldile kummalegi 150 kr., J. Ruwenile nowellikogu eest ja H. Adamsonile luuletuste eest „Loomingus" kummalegi 150 kr., K. E. Sõõt
sünnipäewa puhul auta
Tammsaarele tema
tehtawa kingituse asjus

Helikunsti sihtk
kokku 17.490 krooni.
17.470 kr. Näiteku
eelarwe on 17.200 kr. su
„Ugala", „Endla" ja „
igale ühele 3000 kr., Kun
rile à 1500 kr., Wõru
Draamateatri noorsooteat
wõetud eelarwesse wäli
wõi kahele nooremale an
krooni.

Kehakultuuri si
teeb wälja 12.040 kr. A
kapitali osa on kõige
Eelarwes figureeriwad
kirjandusliku käsiraamat
krooni ja Eesti Ajakirj
kirjanike edasiõppimise
krooni.

Pärnu sadamas lõppes tegevus

Metsamaterjali wiidi wälja 4,4 milj. krooni eest

Pärnu, 9. 12. Täna hommikul lõppes Pärnu sadamas tegewus. Jäälõhkuja „Tasuja" wiis wälja kolm laewa metsamaterjaliga.

Jääolud merel on rasked. Eile laewade wäljawiimisel „Tasujal" tuli ühtsoodu töötada 12 tundi.

Seni on Pärnu sadama kaudu wiidud wälja metsasaadusi 4,4 milj. krooni wäärtuses. Lauamaterjali wiidi wälja 19.000 standardi 3,8 milj. kr. wäärtuses. Seega tänawune metsawedu oli suurem eelmise aasta omast.

Roopaseadja surm rongi all

Kella ¼3 paigu öösl wastu tänast päewa jäi Kadrina jaamas kaubawagunite kokkuhaakimisel rongi alla ja sai silmapilkselt surma sama jaama roopaseadja 57-a. Mihkel Wegel. Rongirattad olid mehel altpoolt põlwe purustanud wasaku jala. Muid wäliseid wigastusi ei olnud, kuid nähtawasti oli roopaseadja saanud tugewasti põrutada, mis põhjustas silmapilkse surma.

Wegeli laip toimetati Rakwere linna lahkamiskambrisse. Mis asjaolul mees jäi rongi alla, pole esialgselt teada.

Wedur jooksis ühe rattapaariga roobastelt maha

Eile hommikul kella 12 paigu jooksis Tallinna kaubajaamas ühe rattapaariga roobastelt maha manööwriwedur. Raske raudrunn tõsteti tagasi teele kell ¼8. Mis õnnetuse põhjustas, pole esialgselt teada. Liikumine takistatud ei olnud.

Aljechini-Euwe wiik

Ehkki Aljechin on saawutanud juba maailmameistri tiitli, jatkub tema wõistlus Euwega. Eilne 26. matsch lõppes wiigiga.

Daamid ja härrad!

Võtame vastu tellimisi pühadeks

Daamide ja härrade rätsepaäri

Erlala: frakk.

Fa Schwartz

Kullasepa 9

Veduririke põhjustas rongi hilinemise

Läti wälisminister pidi tund aega ootama abiweduri kohalesaabumist

Weduririkke tõttu hilines eile 1 tund ja 5 minutit reisirong nr. 12, mis sõiduplaani kohaselt peab Tallinna jaama jõudma õhtul mõni minut enne kella seitset. Weduririke tekkis Keeni jaamas. Kutsuti küll kohe Walgast wälja uus wedur, kuid selle kohalesaabumine nõudis aega.

Nimetatud rongiga saabus ühes saatjaskonnaga Tallinna ka Läti wälisminister, kes koos teiste reisijatega üle tunni aja pidi istuma Keenis.

Jaani kirik 70-aastane

Pühapäewal pühitseb Jaani kirik oma 70. aastapäewa, mille puhul hommikul peetakse pidulik jumalateenistus, kus jutlustab piiskop dr. Rahamägi ja tegewad on kõik õpetajad.

Jaani kiriku ehitust alustati 1862. aastal ja kirik pühitseti 3. Kristuse tulemise pühal 1867. a.

Soome prof. dr. B. Suwiranta

esineb reedel, 10. dets. kell 7 õhtul Kaubandus-tööstuskoja saalis õnega teemal „Praegusi konjunktuurpoliitika probleeme Soomes". Ettekanne on sakkaeeline. Sissepääs waba.

„Eesti tugev r
Laidon

Rootsi leht ülem
Jsamaaliidu

Stokholm, 8. 12. (
juhataja kindral Laidoneri k
ressil kirjutab „Aftonbladet"
tugew mees" muuseas: Eest
doner, esines walitsust toeta
tähtsa õnega, milles ta käsit
peajooni. Programm on a
ja iseteadwusega. Selles pee
tulewikku, ja see wäärib selles
pidamist. Oma õnes kindr
erapooletust, mis hiilgab ühi
wõitlewa ideoloogiaga. Wä
kindral Laidoner suhtus wõrd
tilisele koostööle põhjariikide
ülemjuhataja õnet tuleb arv
ans sõna, kirjutab leht.

Soomes 40-tunni
kaalum

Helsingi, 9. 12. (ET
komisjon on otsustanud soow
a. rahwuswahelisel töökonwe
alusel eduskund paluks wali
töönädala sisseseadmist ja k
wastuwõetud otsuste täidewii

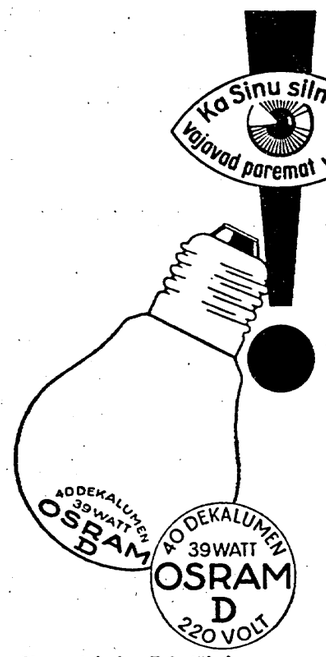

Sisseostul olgu Teie tähelpanu juhitud tagatismärgile.

Kaits
om
silm

parim valgus on selleks
Seestmatteeritud Os
lambid annavad head j
valgust. Nüüd võib r
valgust tarvitada.
Osram-D-lampe; Te
tänavad Teid.

OSRAM-

dekalumen lamp vähese voolutarvituse tagatis

Inglismaa ja Saksa

„Päewalehele" kirjutanud **viscount Samuel (Sir Herbert Samuel)** endine Suur-Briti siseminister

Inglismaal on wiimasel ajal elawalt keskusteldud suhete kohta Saksaga. See on alatine põneaine eraisikute wahel. Mis puutub ajakirjandusse, siis on ta olnud selle aruteluga täidetud. Lordide koda käsitas küsimust kaks päewa. Inglise walitsuse tähtsama liikme lord Halifaxi wisiit Hitlerile osutas, et see küsimus omab meil suure tähtsuse.

Muidugi on inimestel eriwaateid. Igasugust waadet põhjendatakse ühelt ja teiselt aluselt. Meil on palju neid, kes on täiesti saksawaenulised. Kirglike wastastena kogu natsi filosoofiale ja poliitikale, nad ei tahaks lubada mingeid järeleandmisi Saksamaale, kuna see wõiks kergesti tekitada usaldust selle reshiimi wastu ja suurendada selle reshiimi jõudu. Militarismi waim, nii kinnitatakse, suureneb Saksas iga päewaga, seda imbutatakse rahwasse ja tekitatakse sõjameeleolu. Saksamaa on minewikus ühtjärge purustanud lepinguid. Inimesed, kes juhiwad sellele tähelepanu, küsiwad siis muidugi, ons wõimalik saawutada mingit wastastikust lepet, kui see wõiks tulewikus samuti osutuda ainult paberilipakaks.

Mis puutub asumaadesse, siis nad küsiwad, kas Briti wõi Prantsusmaaa annaks üle territooriumid, mille omamine on ainult wiletsaks kompensatsiooniks nende hiigelsuurte kaotuste eest, mis neile tõi sõda, mille wäljakutsumises need maad pole süüdi. Tuleb pidada silmas ka asumaade päriselanike huwisid, sest sakslased olid pärismaalastele halwad walitsejad. Igatahes oli asumaade kaubanduslik wäärtus Saksamaale enne sõda wäike ja suudaks praegugi wäga wähe teha tema majanduslike murede kergendamiseks. Need mured on tekkinud Saksamaa oma süü läbi, tulenedes oma tööstuste ja sisseweo koondamisest relwastumisele. Selle mõttesuna otsusel jääksid Britil, Prantsusmaal ja teistel wabadustarmastawail Euroopa rahwastel üle Ameerika moraalse ja, wõib-olla ka ainelise toetusega, hoiduda ühte ja seada militaristlikule Berliin-Rooma-Tokio kolmnurgale wastu oma mitmekülgne, ülemaailmse rahu kaitseks kindlustatud poligooni.

Teisel äärmisel tiiwal on need, kes üitlewad, et Britil pole mingit põhjust Saksamaaga tülitseda, küll aga kõik põhjused temaga sõprust sõlmida. Antagu Saksamaale wabad käed Ida-Euroopas, kui ta seda soowib, sest mis see meile korda läheb? Kui ta soowib saada tagasi mõned wõi kõik oma endised asumaad, andke need siis tallel Briti rahwas ometi ei sõdinud Saksamaa territooriumide annekteerimiseks Aafrikas wõi Aasias. Rahwasteliit on osutunud wõimetuks rahu kindlustamisel maailmale, ta on olnud ainult kangekaelseks status quo walwuriks, kõik katsed teda säilitada kollektiiwse julgeolu kindlustajana tuleksid ausalt tunnustada lühtnuks. Laskem meid tõsioludele silma waadata, üitlewad need inimesed, siis näete, et on waja Saksamaa, Itaalia ja Jaapaniga sõlmida kiire kokkulepe, tõmmates, kui wõimalik Prantsusmaagi kaasa selle kokkuleppega. Ainult siis kaoks praegune hädaohtlik pinewus rahwaste wahelt ja maailm saaks igatsetud rahu.

*

Kuid Briti awalik arwamus oma kaalukamas osas ei kaldu kummalegi neist äärmusist. Üldiselt on meil aetud poliitikat — ja seda on Briti ministrid ka korduwalt toonitanud — et meie suhtumine Saksamaale wõi mõnele teisele riigile ei olene sellest walitsemissüsteemist, mis nad wõtnud omaks wõi jälgiwad oma sisepoliitikas. Rahwuswahelised suhted ei tohiks oleneda sisemisest reshiimidest. Seisukoht, et Saksamaaga kokkuleppe saawutamiseks ei tuleks teha mingeid pingutusi sel põhjusel, et ta on minewikus lepinguid murdnud, wõtaks kõik wõimalused pääseda praegusest hädaohtlikust olukorrast. Riskeerida tuleb meil nii ühes kui teises suunas ja parem siis on juba riskeerida selles ühes suunas. Mis puutub asumaade küsimusse, siis pole siin wäljapääs nii lihtne, nagu Saksa kõnemehed seda mõnikord näitawad. Nemad küsiwad: „Kas „ei" wõi „jah", kas tahate anda Saksamaale tagasi ta ennesõjaaegsed asumaad?" Kuid suurema jao inglaste waate järele see küsimus peaks olema pigemini järgmine: „Ons wõimalik saawutada igakülgset kokkulepet praegustes rahwuswahelistes tüliküsimustes ja kas järeleandmine Saksa asumaade küsimuses moodustab olulise elemendi sellase kokkuleppe saawutamiseks?"

Tuleb tunnustada, et Briti rahwal on raske üitelda: „Need asumaad on meile nii tähtsad, et me ei taha kuuldagi mingisugusest oma õiguste üleandmisest seal. Kuid kui Saksamaa saaks nad tagasi, siis olekssid nad talle nii tähtsuseta, et meie ei suuda mõista, miks ta seda küsimust üldse kergitab." Mis puutub pärismaalaste õigustesse siis on see raske punkt, suur ja raske moment. Kahtlemata olid sakslased sageli ebasõimpaatsed ja wahest ka julmad walitsejad. Kuid on olnud puudusi ka teiste riikide — Suur Briti kaasa arwatud — asumaade walitsemises. Muidugi wajawad pärislanike huwid kaitset, kuid on laialiselt lewinud tundmus, et pole õiglane, kui maailm hülgab kõik Saksamaa nõudmised wõtta osa asumaade sfäärist sel põhjusel, et ta on administraatorina diskwalifitseeritud. Kui saaks olla mingit asumaade kaardi parandamist õiglasematel alustel, siis tuleks tunnustada, et on olemas weel teisigi huwisid, mis ka wajawad arwestust. Need olekssid esmajoones kõigi kolmandate poolte, wäikeste ja suurte, Euroopa ja Ameerika riikide kaubanduslikud huwid. Nende riikide all tuleks muidugi mõtelda maid, mis peawad seadustest kinni, on püsinud õiguslikel alustel, ei tekita maailmas rahutust ja etendawad suurt osa kaubanduses rikaste Aasia ning Aafrika territooriumidega. Nende majanduslikke huwisid ei tohiks jätta arwestamata.

Edasi — nii selles kui kõigis teisis asjus tuleks pidada olulisteks, et Briti ja Prantsusmaa poliitika peaksid wõimalikult käima käsikäes. Kui tuleks teha järeleandmisi üldistes huwides, siis ei saa britlased aru, miks nemad peaksid siin olema ainsaks järeleandmiste tegijaks. Prantsusmaa saawutas ka sõja läbi tunduwaid asumaalisi wõite. Me jälgime teatawa murega Prantsuse poliitika käiku. Inglased mõistawad, et on wäga loomulik, et hirmsad sõjamälestused panewad prantsuse rahwa wõtma negatiiwse seisukoha kõigi Saksamaa nõudmiste suhtes. Kuid meie näeme ja kogu maailm näeb niüid, et need tundmused, nii loomulikud kui nad ongi, on Prantsusmaa wiinud kahele suurele ja rängale eksiwõttele pärastsõja ajal, millest esimene oli tema seisukoht reparatsioonide asjus ja Ruhri okupeerimine, teine — tema seisukoht relwastuse wähenduse asjus ja Barthou kuulus „ei". Meie kardame, et kui Prantsusmaa wõiks seista kolmanda eksisammu ees, siis see oleks keelduminе wõtta arutusele igasuguste järeleandmiste tegemist asumaade küsimuses.

*

Mul oli juhus lordide koja waidlustel wäljendada waadet, et kokkulepe, milles Suur Briti, Prantsusmaa ja Saksamaa olekssid peamised pooled, oleks tänapäewal maailmale esmajärgulise tähtsusega. Kuid teisedki pooled peaksid ses küsimuses mängima oma osa.

Stalin on korduwalt teatanud, et Nõukogude poliitika ei taha praegu end seganda teiste riikide sisepoliitikasse. Oleks oluline, et neid kinnitusi wäljendataks wormilisemalt ja neist peetaks kinni täpsemalt. Siis wõiks Saksamaa lõpetada oma alatise müristamise Wenemaa wastu. Pärast seda, kui on tekkinud rahulikum õhkkond, oleks ehk wõimalik pidurdada relwastuse wõidujooksu. Edasi — niüid tunnustatakse üldiselt, et Rahwasteliidu lepingut poleks iial tohtinud siduda Versailles' lepinguga. Need lepingud käiwad erinewate asjade kohta. Omaajal oli tarwidus neid ühendada, kuid niüid nad tulewad lahutada. Milliseid waadete erinewusi siin wõikski olla, sõja süü klauslit poleks iial tohtinud wõtta dokumenti, millele nõutti Saksamaa allkirja. See dokument peaks niüid tulema tühistamisele.

Kui see kõik sünniks, siis oleks ehk Saksamaal ja teistelgi riikidel wõimalik astuda jälle Rahwasteliidu liikmeks ja wõtta aktiiwselt osa ta tööst. Rahwasteliit wõiks siis jälle teha tööd rahu ja rahwaste edu kasuks. Nõnda wõiksid Suur Briti, Saksamaa ja Prantsusmaa koos, Itaalia ja teiste riikide osawõtul, seada jalule liikumise, mis ehitaks üles Euroopa poliitilise rahu. Sellele järgneks kindlasti tööstuse ja kaubanduse areng, mis wähendaks seniseid kannatusi maailmas ja tõstaks kõigi rahwaste elutaset.

(Copyright by Päevaleht and Cooperation.)

Eesti läheb New Yorgi 1939. a. maailmanäitu

Ettewalmistused tulewat põhjalikumad ja mitmekesisemad kui tänawu Pariisi minne

Esitatakse kõik meie tähtsamad alad

Wabariigi walitsuse otsuse kohaselt, mis tehti kolmapäewal, 8. dets., Eesti wõtab osa New Yorgi 1939. aasta maailmanäitusest

Wajalikkude eeltööde tegelik läbiwiimine jääb majandusministeeriumi ülesandeks. Eeltööde korraldamiseks moodustatakse majandusministeeriumi juures komisjon, millest wõtawad osa: majandusministeeriumi, wälisministeeriumi ja põllutööministeeriumi esindajad, wastawad kojad, sihtasutis „Näitus" ja teised asjaomased organisatsioonid.

Maailmanäitus New Yorgis awatakse 30. aprillil 1939. a. ühendriikide põhiseaduse maksmahakkamise 150-da aastapäewa mälestamiseks. Maailmanäitus, mille kestwuseks on määratud kuus kuud, on tähistatud pealkirjaga „Homsepäewa maailma ülesehitamine" („Building the World To-morrow"). Näitus tahab anda täielikku ülewaate teaduste, kunsti, kaubanduse, tööstuse, transpordi, hariduse, administratsiooni, elamukultuuri ja teiste alade arengust minewikus, nende praegusest seisust ja wõimalikust suunast tulewikus.

President Roosevelt ja maailmanäituse korraldajad on oma kõnedes korduwalt ajaldanud kindlat lootust, et kõik maailma 65 riiki, kellele osawõtu kutsed on saadetud, ka tegelikult tulewad näitusele. Senini on oma nõusoleku annud 39 riiki, nende hulgas Briti, Itaalia, Prantsusmaa, Rumeenia, Taani, Norra, Rootsi, Soome, Leedu, Nõukogude Wene, Hollandi, Schweitsi, Greeka, Albaania, Portugal, Egiptus, Jaapan, Brasiilia, Argentiina, Kuuba, Chile, Kanada, L.-Aafrika j. t. Arwatakse, et näitust külastab wähemalt 50 milj. inimest.

Näituse awamiseni on jäänud waewalt poolteist aastat. Ühendriikide poolt soowiti, et me wõimalikult peatselt annaksime oma lõpliku wastuse. See läheb niüid jaatawana teele. Wabariigi walitsus, tehes osawõtu otsuse, arwestas muuseas ka seda, et näitusel esinemine wõib tuua küllalt palju kasu meie kaubawahetuse arengule ja Eesti wäljaweo kaswamisele.

Edasi wabariigi walitsus on arwan walunistus eelseiswale New Yorgi m sele peab olema palju mitmekesisem j sellest, mida tehti eeltöödena Pari minnes. New Yorgis peawad ole kõik meie tähtsamad ja silmapaistwam ka Ameerikas wõiksid leida tähelepan

Ühel ministeeriumil käiks ettew sooritamine üle jõu, mispärast otsu dusministeeriumi juure moodustada mitee, kuhu kutsutakse asjaomased as ganisatsioonid.

Ühendriikide walitsus on rewidee selt kindlaksmääratud näitusest osaw ses suunas, et need niüid on kujun walt soodsamateks näitusest osawõtjai

Kas öölokaal muutub mülkaks?

Wiljandi linn otsustas teha 100.000-kr. laenu.

Linna maksud eelolewaks aastaks jäid endiseks

Wiljandi linnawolikogu pidas kesknädala õhtul oma erakorralise koosoleku. Päewakorras oli esmajoones wolikogu juhatuse waliminе eelolewaks aastaks ning wolikogu istungite päewade kindlaksmääramine. Linnawolikogu juhatajaks waliti dr. J. Wares, ning abideks P. Algma ja R. Simon — seega endine koosseis. Linnamaksud 1938./39. majandusaastaks jäeti endiseks linnawalitsuse ettepanekul. Ettepanek jalgrattamaksu wähendada poole wõrra, kukkus häältemisel läbi. Edasi otsustati jaatawalt lepingu sõlmimine juudi kogudusega furnuainakuse maa müügiks. Maatiik, mille suurus 1½ ha asetseb Wiiratsis ja selle eest maksab juudi kogudus linnale 150 kr.

Wiljandi linnal on praegu käsil suurema ärihoone ehitamine sõdalinna. Linnawalitsus palus wolikogult luba 100.000-kroonise laenu tegemiseks hoone ehituse lõpulewiimiseks. Laenu tahetakse teha k. a. lisaeelarwe täitmiseks 25.000 kr. ja järgnewa aasta eelarwe korras 75.000 kr. Wolikogu otsustas nimetatud laenu tegemise linna pikema jutuga. Laenu kindlustamiseks koormatakse ehitusel olew hoone 100.000-kr. obligatsiooniga.

— Kas Wiljandis tuntakse wajadust öölokaali järele?

Niisuguse küsimuse tõstis läbiräägimiste all üles lnw. Seen. Ta tähendas, et linnawalitsus kawatseb luba anda öölokaali awamiseks, kuid wäikeses linnas, nagu seda on Wiljandi, wõiwat öölokaal kergesti muutuda mülkaks. Seen ei pooldanud öölokaali awamist. Linnapea A. Maramaa arwas omakorda, et Wiljandi politsei on küllalt energiline ja seepärast ei tuleks öölokaalis näha mingit hädaohtu moraalile.

Takistusi ühe raamatu ilmumiseks

Neil päewil pidi ilmuma „Noor-Eesti" kirjastusel A. Saarna raamat „Linn tellinguis". Ootamatult aga politsei poolt raamatu ilmumisele wahele astutud ja selle turule saatmine esialgu seisma pandud. Raamat on juba trükitud, nõnda et paranduste tegemine pole ka enam wõimalik.

Loodetakse aga, et raamat warsti ilmuda wõib, kuna see ei sisaldawat eriliselt midagi seesugust, mis ilmumise keelu alla panemist wõiks põhjustada.

Noorte Kotkaste tunnustuswahendite märke lubatakse annetada senisel kujul

Riigihoidja tegi järgmise otsuse: „Riigiwanema otsusega 29. märtsist 1935 kinnitatud kaitseliidu wormikirjelduses ettenähtud noorte kotkaste tunnustuswäljendite märke luban annetada senisel kujul."

Matieseni
ÕUNA MAHL
LUSCHER & MATIESEN

Wenelased häwitasid piiriäärse Koblõlja

Osa maju lammutati ja materjal wiidi ära, lagunenud põletati tuhaks

Nõukogude Vene võimud on hakanud likwideerima kogu Eesti piiriäärsel maaribal talumajapidamisi. Kui varemalt saadeti piiri äärest südamaale ainult ingerlasi, siis nüüd on tabanud niisamasugune saatus ka venelasi. Nii asus Narva-Jamburi maantee ääres, otse piirijoone taga, suur Koblõljaki küla. Üksikud talumajad asetsesid piirist umbes 100 m kaugusel.

Elanikke hakati saatma sisemaale juba suvel, kuid küla tühjenes täielikult alles pärast sügistööde lõppu. Nüüd on asutud lammutama ka elumaju. Uuemate eluhoonete ehitusmaterjal pannakse veoautodele ja saadetakse Kingissepa suunas südamaale. Vanemate hoonete palgid saadetakse küttepuudeks ja need lähevad tõenäoliselt Vene kordonihoonete kütteks. Lagun ja muu niisugune väärtuseta materj koha peal tuhaks.

Näib nii, et venelased likwideerimised, mis asetsevad üsna piiri ä seisavad nende piiriäärses kaitsevöö tulevikus viimseni. Tõenäoliselt on ne talupidajate saatmised sisemaale ühe liini ehitustöödega, mis kestavad aega. Kas jätetakse kaitsevööndi piiri vad põllumaad ka sööti, on praegu usutav, et üsna lähemas tulevikus pol poolses piirivöös ainukestki eramaja töötavaid vene talupoegi.

V. V. DEMIN'i kala- aed- ja puuviljakonservid
on tuntud headena juba 110 aastat
Nõudke kõikjal!

Viru rand jääkatte all

Oodatakse jääd, mis kannaks hobust

Kui varematel aastatel Viru ranna jääkate on tekkinud tavaliselt peale jõulupühi, siis tänavu on varajane talv põhjustanud ka kogu rannaäärse varajase kinnikülmamise. Nii on kõik Viru ranna lahed juba kindla jääkatte all ja mõnest kohast võib näha lahtist vett vaid kaugel silmapiiril. Ka on viimaseaja tuuled soodustanud rannas jää tekkimist.

Toilas, Valastel j. t. kalurikülades tehakse ka juba ettevalmistusi noodapüügiks, kuna arvatakse, et merejää juba varsti kannatab hobusega merele sõitmist.

Teisalt oodatakse üldise kindla jää tekkimist ka sel põhjusel, et see avaks Viru rannale tee Soome saartele. Viimasel kolmel aastal pole seda ühendust enam üldse olnud ning see on mõjunud halvavalt Soome saarte ja Viru ranna vahelisele kaubandusele, mis kindla jää korral hobusõidukitega aetuna talved läbi on kestnud ja kaluritelegi teenistust võimaldanud.

Tsirkuseartistid murdwarasteks

Kondiwäänamise asemel hakkasid murdma ukse

Narva krim.-politsei õnnestus selgitada wiimasel ajal üsna jultunult toime pandud murdwarguste seeriat ja süüdlastena tabada Suur-Kreenholmi prospekt nr. 45 elutsevad Theodor Lille ja Karl Ketti. Ametnikud said mehed kätte ajal, millal nad tulid koju ebaõnnestunud murdwarguse-katselt. Meestel oli taskutes terwe hulk mitmesuguseid nuke, walewõtmeid ja eriline seadeldis, mida oli waraste wõimalus otse murdwarguse kohal kohaldada luku lahti mutkimiseks.

Seni on selgunud, et mõlemad mehed on murdnud sisse Ida-Alutaguse piimameierei ruumidesse ja Mõisa tän. 11 elutsewa lihunik O. Schneideri korterisse. Samuti tahtsid nad sisse murda Waigre ja Reinfeldti kauplustesse, kuid need katsed ebaõnnestusid. Politsei sai osa kraami waraste korterist kätte.

Nii Lille kui ka Ketti on endised tsirkuse artistid ja nad esinesid kondiwäänamise trikkidega. Nähtawasti ei toitnud see amet mehi, mispärast nad hakkasid kondiwäänamise asemel lukkusid murdma, misjuures tegutsemine wiis nad aga üsna kiiresti trellide taha. On arwata, et meeste arwele langeb ka weel teisigi wiimasel ajal Narwas toime panduid warguisi.

Eesti wõtab osa rahwu sest teleühenduse konw

Wabariigi walitsuse otsusel postiwali taw Jallajas wõtab osa Kairos 1. weebr kuastuwast rahwuswahelisest teleühenduse küsimuses temal on wolitus alla kirjutad tehtawaile aktidele ja dokumentidele.

Koer käib poest kaupa

Sillamäe elanikul Aarlahtil on õpetatud hundikoer, kes viimasel aj taval määral juba teenija asetki. koera hommikuti näha tänaval liikun viga suus. Ta käib ühest kauplusest mi ja pealeselle ka postimajas pos koer ilmub oma korviga postkonto nakse Aarlahtile adresseeritud ajale korvi ning koer viib need otsejoone

Kauplusse saates antakse koerale kiri, kus on loetletud nõutavad ilmubki siis korviga kauplusse ja k tähele ei panda, siis hüppab ta esi najale püsti ning annab seega oma Saanud kätte soovitud kaubad, läl korviga jälle kiirel sammul peremel Raha aga siiski koera korvi ei usald õiendab peremees hiljem.

N. Jõesuus lõppes k

N.-Jõesuu kalurid lõpetasid kalapüü praegu Narwa lahel peagu iga päew nii luriisel osutub rasketks sõita merele. N aga weel jääd ja seda ei loodeta tekkim

Riiklik propaganda laieneb

Riiklikust propaganda ülitusest ais siseministeeriumi ja osa riigikogu hoone nemise tõttu nüüd ruume juure wõetakse litus omale tööjõuks riigikogu kolme k on praegu rahwuskogu ülesannete teen

Iga päev värs
KO
tuntud headuses
Harilikud ja S
Joh. Luts

Pierre Frondaie'
armastusromaan

Saatuslik eksitus

36

— Mul on Poissy's wäike majake, milles mu ema siindis. Müüduna wäärib ta neid mõnd tuhandefrangilist, mis te mulle laenasite. Sellega, mis mulle neist rahadest järele jäi, ostsin hiljuti Pau's Stéphane'ile ühe asjakese. Elasin siin kakskümmend päewa, te mõistate? Talle jääb see mälestus minust.

— Onnetu!

Montnormand mõistis nüüd paremini. Tal oli jõudu end kaisutusest wabastada. Ja ta kuulis wäga hästi Dewalteri wiimseid sõnu:

— Onnetu! Ei. Olin kahe kuu kestes prints ja armastatu.

Ta sõber kargas ta poole:

— Ja tema? hüüdis ta.

Esimest korda wärises Georges'i hääl.

— Tema! lausus ta... Ah! kui wõiksin teda säästa sellest walust! Kuid seda ma ei suuda. Pariisis oli mul wõimalik ära sõita. Tegin seda. Stéphane ei olnud ei milleski muutnud oma elu. Ta tuli tagasi. Tulles tagasi, ta tappis mind. Nüüd oleme seotud. Ja kui sõidaksingi ära, siis oleks see põgenemine. Ta leiaks end ükskinda olewat mõttega: „Ta jättis mind maha... Ta ei armastanud mind." Wõi ta saaks teada... Ma ei taha seda! Aga kui rõõmuküllulses... mõni õnnetu juht...

Ta istus ikka weel. Ta oli tõstnud pisut pead. Ta waatas enese ette. Ta näole ilmus järk-järgult, sel määral, kuis ta kõneles, ta oiwaline meeletus...

— Hull... hull... kordas Montnormand hingeldades.

Dewalter arutles:

— Sugugi mitte. Sõidan ära, põgenen, olen nii alatu: mis juhtub? Siin warisеb naise südames kokku suur härra, liialt õnnelik armastaja. Ta jureb seal. Ja kusagil mujal, ükskõik kus, elab edasi waene poiss, kel on kõik äpardunud, kes on purustatud, üks tarbetu tühipaljas, meeleheitlik ja keda keegi ei tunne enam... Umberpöördult, kui tapan kusagil nurgas selle waese poisi...

Ta lõpetas:

— Tänapäewal, teate, inimese surm...

Ta mõtles kõigile neile, keda ta oli näinud langewat idee eest, neile ohwerdatuile, kes olid annud oma elu, et kaitsta seda, mida neil ei olnud, unistajaile, kes surewad lipu eest, auahneile, kes kannatawad martüüriumi, et jääda inimsoo kaduwasse ajalukku...

— Waiki! hüüdis Montnormand, wastu hakates. Iga inimlõpp on maailma lõpp.

— Muidugi... mitte rohkem: langew täht!

Ta tõusis püsti ja korraga oli ta selge, täpne:

— Meid on kaks minus: see, kes ma olen, ja see, kes ma tahtsin olla. Üks neist kahest peab kaduma.

— Ole wahwa, tapa see teine, hüüdis weel Montnormand.

— Ei, wastas Georges. Ta on liialt ilus.

Ta sõber taganes. Ta nägi teda tõepoolest nii ilusana, et ta tundis, et Dewalter on kadunud. Käsi kokku pannes hüüdis ta:

— Ja sinus on weel rõõmuhõiskamist!

— Mul on seda, wastas Dewalter selitatult. Mul on seda. Oswill waikib, olen selles kindel! Ta on sõnaga seotud. Ta on julm, kuid aus. Raewuga waikib ta... Minu ilus isik elab niikaua kui Stéphane'gi. Ta leinab mind, ilmo et ta tarwitseks minu pärast kannatada alatu walu alandust. Keegi ei saa teada, et olin petis. Ainult Stéphane kõneleks minust ja ainult selles elaksin edasi. Oleksin tema südames sellisena, nagu end lõin tema jaoks, sellisena, nagu end mõtlesin wälja tema jaoks... Ma kestaksin: te näete, et ma ei tapa end!

Montnormand ümises jõu lõpul:

— Teise maailma... õnnetu!

Dewalter wastas:

— See on mälestus wõi mälestamiswõimetus. Mõlemal juhul...

Enda seljataga kuulsid nad ilusat selget häält:

— Noh, kas olete lõpetanud oma rahaküsimustega?

Lady Oswill oli tuppa astunud.

Wanahärra tundis Georges'i oma wäikest kätt tugewasti muljuwat; ta nägi ühtlasi hämmastusega selle surmamõistetu nägu külmaks muutuwat. Ta ees seisis waid tore klient, kes lõpetas:

— Jaa, jaa, me oleme lõpetanud. Arwe on õiendatud.

Montnormand püüdis alandlikult enese segadust warjata. Muide, Stéphane ei waadanudki teda. Ta käis peale:

— Meil on weel midagi öelda...

Uuesti pidi ta peagu karjatama raudse käe pigistuse tõttu. Kuid Georges naeratas ja pöördus oma armsama poole:

— Wõid sa kujutella, kui kangekaelne ta on?

Ja siis Montnormand'ile:

— Homme, armas sõber.

Montnormand hingas kergemalt. Homme, see oli juba tulewik! Tal tuli lootus. Stéphane naeris, nähes teda oma sõbrale peale käiwat:

— See on siis nii keeruline, lausus ta.

— Ei, wastas Dewalter wäga lihtsalt. Ta armab, et tahan oma raha halwasti paigutada. Kuid ta eksib.

Ta lisandas lõbusal toonil:

— Minge, wana põikpea. Jätke meid. Minge magama. Hommik on õhtust targem.

Ta tõukas teda ukse poole ja heitis Montnormand'i üle nalja:

— Pean talle weel wanusõnu ütlema!

Ta waatas Montnormand'ile otsa:

— Me kõneleme sest homme weel kord.

— Arwestan seda, kogeles notar.

— Jaa, wastas Dewalter tõsiselt.

Käe nägematu tahtejõuga sundis ta teda wäljuma. Ta nägi ta küürutõmbunud selga suures koridoris. Kuid ta oli kindel, et oli teda silmapilguks rahustanud. Ta mõtles: „Andestab ta mulle, et waletasin talle weel kord?"

Ta pöördus Stéphane'i poole. Stéphane, olles kaotanud juba huwi Montnormand'i wastu, oli läitnud sigareti. Kuid ta naeris imestanult peale ta äraminekut:

— Ta ei öelnud mulle isegi head õhtut.

— Ta on hull, wastas Dewalter. Ta tahab, et ostaksin petrooleumi-aktsiaid. Mis sa ütled selle kohta?

Stéphane katkestas teda:

— Ära küsi minult. Kas sa arwad, et teau midagi selliseist asjust? Tule parem minuga. Seni kui teie siin oma rahaküsimusi arutasite... tantsisime meie. Lähen wiiwuks oma tuppa end ilusaks tegema.

Ta ütles seda edwistusest. De talle. Suures toas walitses rõõ Teenijad, mujal tegewuses, polm korraldamas, peale seda kui St walter, jalutuskäigu ja õhtusöö end seal teineteise kõrwal rõiwa Stéphane end puuderdas, läks aka ja surus lauba külma klaas

— Mis sa seal teed? hüüdi

Umber pöördudes nägi Geor phane'i, kogu ta hiilguses, kolu ees.

Dewalter wastas:

— Waatasin talwe. Mul on lähen suitsetan sigarit ja teen paar

Stéphane wastas:

— Tule siis ruttu tagasi. S mängima; kui sa tahad...

Georges küsis, kas see oli k caline weedab öö lossis? Stép seda. Georges näis sellest rahu Ta oli seda salakawalalt soowinu ümber oleks palju inimesi.

Ta küsis siis Stéphane'ilt, k mastab?

Stéphane naeratas:

— Mis küsimus see on? mastaks ma sind? Kelles sa k wõi minus?

— Ei sinus ega eneses, was

Ta hinge wärin näis tast m Ta oli muutunud imeliselt ilu oli uhke sellele.

— Kõik minu sõbrad soowi ümises ta, lähenedes Georges'ile tasid mulle rõõmu.

Georges küsis:

Balti riigid wõiwad rahulikult jatkata ülesehitawat tööd

Wälispoliitiline olukord pole oluliselt muutunud ei paremuse ega pahemuse poole

Omawahelisi probleeme ei maksa karta ega peita

Täna homm. kell 3/4 12 algas wälisministeeriumi konwerentsisaalis Balti riikide välisministrite 7. konwerents, mille awas Eesti välisminister dr. Fr. Akel.

Minister pühendas eeskätt sooje sõnu surma läbi lahkunud Leedu esindaja Wytautas Wileischise mälestusele ning ütles siis munseas:

Lähtudes praeguse poliitilise olukorra üksikasjalisest kaalumisest, peame tegema sellest analüüsist järeldusi küsimustes, mis on tähtsad meile kõigile. Neid küsimusi on palju.

Wälispoliitiline olukord pole oluliselt muutunud ei paremuse ega pahemuse poole

wiimasest Kaunase konwerentsist ja meie Genfis aset leidnud wiimasest nõupidamisest saadik. Sõjategewus kahel mandril jatkub endise hooga. Wõimude ühised püüded rahuswahelistel konwerentsidel ei ole toonud rahunemist, mida loodeti. Ideoloogilised gruppeerumised rahwaste wahel püsiwad.

Meie hoiame end neist eemale ja saame seepärast jäädа täiesti erapooletuks nende suhtes. Peame siiski nentima, et areneminе üksköik millistel põhjustel ei aita kindlustada ülbist rahu, waid aina suurendab pinget riikide wahel. Siiski oleme õigustatud lootma teatud rahunemist mitme hiljutise läbirääkimise tagajärjel, mis kandsid laialdast iseloomu ja millede wältel hinnati wälispoliitilisi olukordi Euroopa mitmesugustes osades, kaasa arwatud ka Baltimere rannikud. Wõime nentida rahuldustundega, maailma rahutuskeskuste nihkumist hoopis teistesse regiooniidesse, nii et

Balti rannikul asetsewad riigid wõiwad rahulikult jatkata oma ülesehitawat tööd,

mis wälispoliitikas awaldub wahekordade järjekindlas parandamises ja süwendamises niihästi oma lähemate naabritega kui ka teiste riikidega. On rõõmustaw konstateerida, et wäljaspool ikka suuremal määral mõistetakse meie positiiwset ja tasakaalustawat faktorit, oldagu juhitud olukorra hindamises Euroopa süsteemis üksköik misfugustest huwidest.

Mis puutub Nahwasteliitu, siis waatamata tema praegusele katsumisajale

jääme tema kindlateks ja weendunud pooldajateks.

Tehes selle deklaratsiooni, me jääme realistideks, sest meie arwamine oleneb rahwuswahelise koostöö tagajärgedest. Meie peame püüdma kõwendada selle organismi autoriteeti, et tõsta tema moraalset ja materjaalset jõudu, mis

temal lubaks tihendada koostöö rahwaste wahel, neile andes kindlaid tagatisi julgeoluks.

Mis eriti meisse puutub, siis ei maksa üllatuda, et waatamata heanaberlikule wahekorrale tekib küsimusi, mis ei lahendu iseenesest, wõi arusaamatusi, mis nõnawad selgitamist. Neid

probleeme ei maksa karta ega maksa neid peita: sellega annaksime neile tähtsuse, mida nad tegelikult ei oma.

Lahendagem nad parem rahulikult, siiralt ja lojaalselt. Kuid praaskjalikult, ärgem laskem wäljaspool tekkida wale-etteknjutust, et meie siit on ebatäieline. Just nende probleemide olemasolu õigustab meie liitu ja märgib tema aluste tugewust, mida jookswa elu wäikesed juhtumised ei suuda kõigutada.

Selles waimus ütlen teile täna tere tulemast ja awaldan soowi meie konwerentsi heaks eduks.

Dr. Akelile wastasid Leedu välisminister S. Lozoraitis ja Läti välisminister W. Munters.

*

Konwerentsi päewakorras on täna pärast delegatsioonijuhtide kõnesid konwerentsi rakendamine ja sõnawõtud üldise poliitilise seisukorra kohta. Aruandega mõõdunud perioodi kohta esineb kolme Balti riigi presideeriw välisminister S. Lozoraitis, kelle ülesandeks oli pärast Kaunase konwerentsi hoolitseda selle eest, et mainitud konwerentsil tehtud otsused leiaksid täitmist.

Arwatawasti wõtab diskussioon üldise seisukorra üle nõnda palju aega, et komissonid saawad asuda tööle wahest ehk alles õhtupoolikul.

W. Munters pooldab J. Laidoneri awaldusi

Leiab aga mõtteid, mis kutsuwat esile wastuwäiteid

Wastates välisminister dr. Fr. Akeli awakõnele peatus Läti välisminister W. Munters Eesti-Läti wahekorra juures.

Ta ütles munseas:

Köhklewalt puudutan mõne sõnaga praegust Eesti-Läti suhete seisukorda,

fest need suhted ei ole meie konwerentsi päewakorras. Kuid meie liit ei koosne mitte ainult probleemidest, mis on ühised meie kolmele riigile, waid ka kolmest bilateraalsest faktorist: Läti-Eesti, Läti-Leedu ja Eesti-Leedu suhteist.

Ma ei wõi siinjuures waikides mööda minna ühest wäga tähtsast õnest, mille pidas neil päewil üks eesti

silmapaistwaid riigimehi. Piirdun kindral Laidoneri õne selle osaga, mis puutub Lätisse, ja terwitan seda awameelset analüüsi, mille meie suhete üle tegi liitlase sõjawägede ülemjuhataja.

Seal on mõtteid, millega ühinen ilma igasugune tingimuseta, teisi aga, mis kutsuwad esile wastuwäiteid.

Kuid see, mis jättis minusse kõige sügawama mulje, on üleskutse koheldа üksteist nagu „mees meest ja selgitada arusaamatusi julguse ja otsekohesusega".

See on teos, mis omab suurima wäärtuse, ja Läti ei wõi soowida paremat, kui et ta maksma pannakse niihästi meie otsestes suhetes kui ka meie liidu ja praegune konwerentsi töödes.

Konwerentsi delegatsioonide saabumine

Läti delegatsioon eesotsas välisministri W. Munterstiga saabus Tallinna eileõhtuse Riia rongiga, mis hilines suure lume tõttu 1½ tunni ümber.

Leedu delegatsioon, kelle juhtiks on välisminister S. Lozoraitis, saabus tänahommikuse Riia rongiga õigel ajal.

Mõlemal delegatsioonil olid wastas meie välisminister dr. F. Akel ja tema abi A. Rei ja teised ametisikud, samuti ka Läti ja Leedu kohapealsed esindajad.

Täna kell 10 homm. ja kell 1/2 11 tegid Leedu ja Läti välisministrid wisiidi meie välisministrile.

Täna õhtul annab välisminister dr. Fr. Akel õhtusöögi külaliste auks.

Liivlaste küsimus Balti välisministrite konverentsil?

Märgukiri Eesti wälisministrile

ERA-ide Liidu poolt esitati eile wälisministrile märgukiri, milles täienduseks warem Eesti-Läti arusaamatuste asjus esitatud memorandumile juhitakse tähelepanu liiwi hõimukillukese rahwuslikult raskele seisukorrale, mis Soome-Ugri rahwaste kultuuriloo seisukohalt on wäga tõsiselt kaheisetaw ja meie nurimistöö ühele harule otse hädaohtlik nähtus.

Palutakse Eesti wälisministrit tõsiselt arwestada mitmesuguseid soowe ja Balti wälisministrite kokkusaamisel Läti wälisministrile teatawaks teha, et Läti välisminister heatahtlikult garanteerigs nende soowide täitmist.

Hiinlased otsustanud kaits

Pealinna saabusid Tschiang Kai-scheki wäed. ümber tõmbub koomale

Nanking, 8. 12. (ETA) (Reuter) Täna saabusid Nankingi m diwiisid, et tugewdada garnisoni ja asendada wähemkogenenud prowi takse tagasi.

Schanghai, 8. 12. (ETA) (Havas) Hankonst saabunud sõnum on otsustanud iga hinna eest kaitsta Nankingi. Pealinna olewat koon üks Jaapani kolmest kolonnist, mis on lähenemas Nankingile, o järjel kannud raskeid kaotusi.

Tokio, 9. 12. (ETA)(Reuter) Jaapani frondikorrespondendid kasutades kuuwalgust, jatkas ööst hoogsat edasitungi Nankingi ees. lõödud. Seejuures on sõjasaagiks saadud kaks Hiina tanki. On wal tschaos ja aerodroom, mis asetseb waewalt miili kaugusel Nankingi i lased on nüüd tungimas Tschungschani wärawa peale, mille lähed hanad.

Tänased telegrammid teatawad, nagu esitaksid jaapanlased Nankingi garnisoni ülemale kindral Feng Scheng-tschele nõudmise kapituleerumiseks. Kui hiinlased keelduwad alistumast, siis on oodata, et Nankingi ründamine jaapanlaste poolt osutub

praeguse sõja weriseimaks lahinguks,

kuna jaapanlaste teadete kohaselt osutuwat linna kaitsjate tagasitõmbumine peagu wõimatuks.

Jaapanlased koondawad praegu wägesid Nankingi piiramiseks, püüdes ühtlasi läheneda 18-le wärawale linna 30 miili pikkuses müüris.

Kuigi jaapanlased loodawad, et Nanking alistub wõitluseta, kujundades seejuures Jaapanit pooldawa walitsuse, tehakse ettewalmistusi ründamiseks. Nii on Jaapani wõimud ametlikult pöördunud wälisriikide konsulite poole, paludes soowitada wälismaalastel kohe lahkuda Nankingist. Seejuures seletatakse, et Nankingi ja tema ümbruskonna maastikuline iseloom ja Hiin-

laste kindlustused ma Nankingile k

Hiina sõjawõi nud Nankingi sõ kuile on antud kä ganiseeritud põge kaitsetööst osawõt kuda uulitsail.

Tõsiste operat nustab see, et jaa gesid Peking-Han prowintsis. Sinna ülemjuhataja kind tida operatsioone.

Ka marssal T rindele, et ijiklikul mis nähtawasti o

Kuuldub, et S sõbitamist. Hiina kuid ühtlasi jääb t wastupanu niikaua, sist tahet austada ja administratiiwse

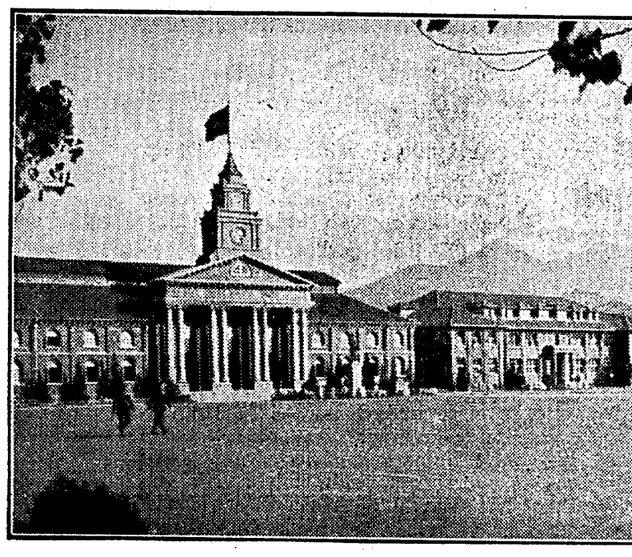

Hiinlaste pühapaik jaapanlaste käes. Tagaplaanil n.-n. Punane kiinga puhkab Hiina wabariigi looja dr. Sun Yat-seni põrm. See kiingas wõ päewa eest. Esiplaanil — Hiina sõjakool, mis wiimaste teadete järg panlaste kätte.

14 luu murret kukkumise tagajärjel

Libe tee põhjustab raskeid õnnetusi

Wiimastel päewadel on libe tee Tallinnas põhjustanud wäga sagedasi kukkumisi, millest paljud on lõppenud luumurretega. Õnnetuse ohwriks on peamiselt langenud wanemad inimesed, kellest mitmed on pidanud minema rawimisele haiglatesse. Põrutusi ja siniseid muhke on aga pealinna kodanikud saanud lugemata arwul, kuna tänawal liikudes peagu igal sammul wõib näha inimesi kas kukkumas wõi kukkumise jälgedega riietel.

Osaliselt on see põhjustatud majaomanike kokkuhoidlikkusest liiwa suhtes. Nii leidus eile weel wäga palju krunte, kus liiw õnnitseel täielikult puudus. Ja seda mitte ainult eramajade, waid ka ametasutustele kuuluwate kruntide juures. Ehitatawa politseihoone juures Toompuiesteel kukkusid näiteks mitmed inimesed ja said üsna tõsiselt wigastada, kuna ka seal liiw absoluutselt puudus.

Tallinna linna keskhaiglasse on eilse ja tänase päewa jooksul toodud rawimisele 12 kukkumisohwrit, kes kõik olid saanud üsna tõsiselt wigastada. Wiru tän. nr. 3—8 elutsewal Marie Ellmannil oli murdunud parema käe luu, Roopa tän. nr. 6—1 elutsewal 67-a. Leena Lukkil samuti parema käe luu, S. Ameerika tän. nr. 22 elutsewal 55-a. Ann Roogasel wasaku käe luu, Wilmsi tän. nr. 13—4 elutsewal 66-a. Jüri Langil wasaku käeluu, Magasini tän. nr. 15—7 elutsewal 47-a. Lowiise Juurmannil wasaku käe luu, Koidu tän. nr. 90—11 elutsewal 57-a. Katarina Truudelil parema käe luu, S. Lasnamäe tän. nr. 7-b elutsewal 66-a. Mai Uutil wasaku jala luu, Liiwa tän. nr. 9—18 elutsewal 60-a. Emilie Kleinbergil wasaku käe luu, Süda tän. nr. 15—1 elutsew 75-a. Nadeshda Sarkowsky oli saanud wigastada paremast õlast, Wilmsi tän. nr. 50—30 elutsewal 58-a. Mari Maidlitsonil oli murdunud wasaku käe luu, 65-a. Anna Adamil wasaku jala luu ja Herne tän. nr. 19—9 elutsewal 45-a. Alfred Mindelil wasaku jala sääreluu.

ühise haigekassa haiglasse toodi öösl wastu tänast päewa käeluu murdega sidumisele keegi Resnikoffi nimeline kodanik, kes aga pärast sidumist lasti kodusele rawile.

Weel käis samas haiglas abi saamas Ida Teit, kes libeduse tõttu oli kukkunud waateaknasse, kusjuures klaafitillud olid lõiganud katki tema käe werekooned.

Kukkumisi luumurretega on tõenäoliselt olnud aga weel rohkem, kuna kõik pole käinud abi saamas haiglates, waid eraarstide juures.

Loodetaw ilm

reedel, 10. detsembril

Kergest lesimiseni muutliku sihiga tuuli. Wahelduwa pahkusega pilwitus. Kohati kerget lund. Külm ilm püsib.

CHAMPAGNE
BY APPOINTMENT TO HIS MAJESTY THE KING
CHAMPAGNE
Lanson Père & Fils
Reims.
Maison fondée en 1760.

567.000-kr. nõudmine „Vena-Bena" omaniku vastu

Täna kella ühe paigu päewal esitas wann. adw. J. Tannebaum Tallinna ringkonnakohtu tsiwilosakonna esimesele astmele Boris Linde lõplikku nõudmise Paldiski reiwalaewa „Vena-Bena" omanike wastu. Nõudesumma lõplikul kujul tõuseb 566.884 kr., mille hulgas on ka 11.400 kr. kohtulõiwe ja tempelmarke. Wiimase summa tasus adw. Tannebaum täna kohtule.

Boris Linde kahju, nagu see juba on teada, on tekkinud sellest, et „Vena-Bena" sihtsadama asemel sõitis Paldiski ja katsus siin kuritahtlikult oma laadungit realiseerida.

Wanakese äkiline surm tänawal

Täna hommikul kella 11 paigu warises Tatari tän. kokku ja suri keegi wanem naiskodanik. Asjast teatati kohe politseisse, kust wiibimata sündmuskohale saadeti ametnik. Esialgselt pole teada surnud naiskodaniku nimi ega surma põhjus. Arwatawasti on aga tegemist südamerabanduse ohwriga.

Küttejõus ei saawutata kokkulepet

Juba kauemat aega käib wägikaikawedu Küttejõu töölisnõukogu ja kaewanduse juhatuse wahel. Kuna kaewanduse juhatus kaewuritega tahab sõlmida kollektiiwlepingut, pole kaewurid sellega nõus, waid omapoolt nõutakse üldist palgatõstmist, mis aga jällegi kaewanduse juhatusele ei ole wastuwõetaw. Nii „sõditakse" juba pikemat aega ilma et asja kohta lahendust leitakse.

Asumaade tagasiandmine Saksamaale täh endab sõda

Pariis, 8. 12. (ETA) (DNB) „Temps" toob teate Prantsuse asumaadeinstituudi koosolekust, kus on arutatud asumaade Saksamaale tagasiandmist. Koosolekul on juhitud tähelepanu õli leidmise wõimalustele Kamerunis. Kindral Tilho on seletanud, et mandaatalad Aafrikas on Prantsuse julgeoleku wõtmeks. Nende tagasiandmine tähendawat sõda.

Piiskop hukkus koos pommilennukiga

London, 8. 12. (ETA) Teisipäewal kukkus Walge Niiluse orus alla üks Briti pommilennuk. Mõlemad lennukisolijad — Egiptuse piiskop Herbert Guy Bullen ja piloot — said surma.

TAHTSID EIFFELI TORNIST ALLA HÜPATA

Pariisi maailmanäituse lõppedes on Prantsuse lehed hakanud avaldama kokkuvõtteid sellest suurest rahavasterändamisest nende pealinna. Selgub, et eriti ameeriklased on pöördunud näituse gaidide poole palvega, et neid viidaks Prantsuse vabariigi presidendi juure. Nagu oleks president olnud kuskil paviljonis, et võtta vastu iga välismaalast ookeani tagant, kes soovis suruda ta kätt.

Kaks noort ameeriklast tõusid 14. juulil Eiffeli torni tippu ja tahtsid sealt langevarjudega alla hüpata. Muidugi neid takistati selles. Kuid ameeriklased sattusid sellisesse raevu, et esitasid kohtuliku kaebuse torni administratsiooni vastu.

Mõned külastajad kaebasid treppide rohkuse üle näituse paviljonides. Arvutati, et kõik paviljonide trepid kokku andsid tõesti üle 18 km tõusu.

NÄITUS
Saksa raamat
JA RAAMATUKUNST
TALLINNAS, BÖRSISAALIS
4.-12. DETS. 1937
AVATUD KL. 11—20.
PÄÄS: 25 SENTI.
ÕPILASTELE 10 SENTI

Seepi kivisöest

Berliin, 8. 12. (ETA) (DNB) Saksa teemikuil on pärast aastaid kestnud katseid õnnestunud tegemiliselt ümbertöötatud kiwisöest walmistada sünteetilist seepi. Mitmed Saksa suurettewõtted on asunud juba ettewalmistuste tegemisele sünteetilise seebi hulgaliseks tootmiseks. Praegu on ehitusel wabrik, mis wõib toota sünteetilist seepi 40.000 tonni aastas.

Berliinis konfiskeeriti Daani lehed

Berliin, 8. 12. (ETA) (Reuter) Täna konfiskeeriti Saksa wõimude poolt peagu kõik Taani ja mitmed teiste Skandinaawia riikide ajalehed. Konfiskeerimine pandi toime seepärast, et lehed sisaldasid karikatuuri kindral Göringist ja dr. Schachtist. Karikatuur kujutab Göringit hiigelpaksuna lamamas mugawas woodis ja tõukamas wälja pikka ja peenikest Schachti üteldes: „Kasi wälja! Siin ei ole kahele ruumi."

Schoti löi Tschehhoslowakkiat 5:0!

Glasgow, 8. 12. (ETA) Schoti-Tschehhoslowakkia jalgpallimaawõistluse wõitis Schoti 5:0, poolaeg 3:0. Wõistlust oli jälgimas 40.000 pealtwaatajat. Schotlased saawutasid esimese wärawa juba 20. sekundil Blacki löögist. Edasi löid wärawaid McCulloch 2 ja Buchanan ja Kinnera kumbki ühe. Tschehhid näitasid ilusat kombineerimisoskust, kuid nad ei suutnud oma kombinatsioone kroonida wärawatega.

Hukkus Prantsuse reisilennuk

Lyon, 8. 12. (ETA) Lyoni ja Marseille'i wahel ühendust pidaw 2-mootoriline reisilennuk kukkus Saint-Sauveuri lähedal tihedas udus alla. Raadiotelegrafist põles sõcks, piloot sai raskesti ja 3 reisijat kergemini wigastada.

KALOSSE, BOTIKUID
VILTSAAPAID SUURES VALIKUS
NAHA
TEL. 314-73
PRODUKT
TALLINN, ESTONIA PST. 13

Lugusid kohtust

Müüs wõltsitud postmarke

Oktoobrikuus l. a. teatas Tallinna margikorjajate seltsi esimees Friedrich Kleman politseile, et Tartus elutsew August Gregor olewat saatnud Soome wõltsitud postmarke.

Alustati juurdlust. Selgus, et August Gregor, nue nimega Elmelo, ei ole pärast 18. aprilli 1936. a. wõltsitud postmarke letwitanud. Küll oli aga wõltsitud postmarke müünud August Leesment. Ta oli müünud Tallinnas W. Eichenthalile kaheksa postmarki 60 sendi eest ja Emil Prual-Bruhlile ühe krooni eest 12 järelcetehtu wiickopikalist Eesti wabariigi postmarki. Leesment teadis, et need on wõltsitud.

Leesment seletas, et tema teadnud küll, et postmargi on wõltsitud, kuid nende edasi müümine toimunud temarwates enne kriminaalseaduse paragrahw 405¹ maksma hakkamist. ühe sõnaga tollal polewat weel olnud selleteo jaoks paragrahwi. Leesment ise oli margid ostnud omal ajal Elmeloli.

Ringkonnakohus karistas August Leesmenti 20 kr. rahatrahwiga, makfujõuetusel aga ühe nädalise arestiga.

Agent opereeris wõltsitud wekslіga

Tänawu juulikuus teatas Otto Rebane kriminaalpolitseile, et Scheeli pangas on diskonteeritud 240 kr. wekssel, millel on tema allkiri wõltsitud. Wõltsijaks olewat Elmar Rebane, kes seda ka ei salgawat.

Rebane seletas politseile, et a.-s. „Tormoleni" äri agent Aleksander Anja on palunud teda, et ta wõltsiks wekslile oma onu Otto Rebase allkirja ja pöördele riigi propagandatalituses teenitwa Walter Soo pealdise. Anja juures-olekul tema siis wõltsinudki need allkirjad. Anja wiinud wõltsitud wekseli Tormoleni äri ja toonud sealt ühe raadioaparaadi, mille nad samal päewal maha müünud.

Kohus karistas Anjat ühe aastase wangistusega tingimisi ja Rebast üheaastase wangistusega.

Waras õhutas warast wargile

Peep Koort teatas maikuus politseile, et linna kesraamatukogu eeskojast on warastatud tema wenna Raa Koordi jalgratas.

Kahtlus ratta warguses langes Julius Miitile ja Johann Juhansonile.

Asja uurimisel selgus, et Alawere wallas elutsew Hans Sõber palus Julius Miitti osta temale tarwilatud jalgratas 40—50 kr. wäärtuses. Maikuus Miitt müüsi Sõbrale jalgratta, mille kohta seletas, et ostnud selle kellelgi Suurnalt. Ta näitas selle tõenduseks ette isegi Suurna allkirja.

Miitt seletas, et tema ostnud Sõbra jaoks jalgratta Nõmmel kellelgi Johann Juhansonilt.

Juhanson seletas, et tema on tutwunud Miitiga 1934. a. wangimajas, kus ta kannud karistust jalgrattawarguse eest. Aprillikuus käesolewal aastal on Miitt palunud teda warastada jalgrattaid, kuna temal olewat wõimalus neid maha müüa. Miitt on annud talle ka oma aadressi. Tema on siis warastanud paar jalgratast ja need Miitile wiinud. Miitt maksnud temale kumbagi jalgratta pealt ühtme krooni. Tema annud Miitile ka wõlgnõudlud allkirja, nagu oleks A. Suurna müünud Miitile jalgratta.

Miitt ja Juhanson on mõlemad waremalt warguse eest karistatud.

Kohus mõistis Miitt neljaks aastaks ja Juhansoni poolteiseks aastaks wangimajja.

Sünni

Anton Kasemets, nud 10. dets. 1890. a

Hans Mitt, põllu Woltweti w. Pärnuma

Johann Raudsepp, dets. 1896. a. Walgan

August Sternfeldt 1884. a. Märja w. To

Talw pani e

Pehmete ilmadega me poolkuil oleva maj jäid need töö toppam suurenema töötsijate reeritud töötuid 543, töötuid tuleb iga päe sega sai hulk tööliji aj teks tööle 163 isikut. lisätöödeks praegu wäh ajada sellega, mis tu töid ju on, aga linnar hed oma kehva rõiwa

Kas koerad

Tallinna linnawali et tuleks karminalt h mist koerapidamise kob suurenema töötsijate töö tänawatele ja p wõi rihma otsas. Ko metallist plaadiga, mi aadress.

Mis kuja wõib ag Just talwekuudeks sed oleks wist tarwis. Ka koerale lubatama, kui da. Koertel, iseäranis Suuri koera kundewii mine! Iseäranis wir liikumist, mnidu jäätw

Küneldakse nii palj näheteist. Koerad teate Kui maa külmanud, e dakse weel, et koerad nad rihma otsas olles hobuste kohta, ka nen autod ei muusta porig rad ka mõne kahju pe praegune kõrge koera daseist?

Meil on ka teiji milt ei nõuta. Miks haigeid, wigaseid ja wõi raskete koormate nõuta määruste täitm ju tuleb ette wäärnäh

Majanduslik ringvaade

Ilmub neljapäeviti

Hindade liikumise suundadest

Miks hindade areng pole alati ühtlane?

Jaan Taklaja

Osutub juba traditsiooniliseks nähtuseks, et meie hindade liikumine ei arene küllalt nobedasti kooskõlas hindade kujunemisega tooni- ja suundaandvais maades. Täies ulatuses on see maksev siseturu hindade kohta.

Vaadeldes ligemalt neid põhjusi, miks meie hinnatase siseturul ka väljaveoartiklite suhtes ei kohane küllalt kiiresti muutuvaile olukordadele, selgub kõigepealt, et meil hindade kujunemine ei olene paljude tähtsate artiklite juures nõudmise ega pakkumise vahekorrast, vaid kindlate hindade poliitikast. Kui näiteks võile, munadele ja peekonile on määratud miinimumhinnad ja kui sellest miinimumhinnast välisturu hind langeb, siis tasutakse vahe riigikassast ning selle tagajärjel ei saa olla ka kõikumised hindades kuigi suured.

Mis puutub aga näiteks sisseveoartiklite hindadesse, siis hindade kõikumised välisturgudel võivad avaldada hindade languse puhul oma mõju suuremal määral alles siis, kui avaneb võimalus tuua sisse uusi partiisid odavamate hindadega. Kuna aga meil väliskaubandus sisseveo suhtes on litsentsidele ja kontingentidele alluv, siis loomulikult võivad hinnalangused suuremas ulatuses avaldada mõju siseturu hinnatasemele alles pärast odavamalt ostetud toorainete ning importkaupade päralejõudmist. Sellest omakorda ongi tingitud, miks meie hinnad ei kohane kuigi kiirelt nendele hinnavõnkumistele, mis on sündinud suuremate ning kiiremate läbikäikudega maades.

Alates 1935. aasta viimasest veerandist näitab meie hindade tase pidevat tõusu. 1936. aasta keskmiselt tõusis hulgimüügihindade tase 8,2% ja k. a. 9 kuu jooksul 12,5% võrreldes eelmise aastaga.

Meie hindade kujunemine on liikunud tõususuunas, näiteks Inglisega paralleelselt, kuid languses jäänud siiski maha. Kuid see tendents pole omane üksnes meile, vaid ka Soomele. Kui meil jooksva aasta aprillist kuni oktoobrini hulgimüügiindeks on kõikunud 101 ja 103 vahel, siis kõikus sama indeks aprillist septembrini Soome siseturu hulgimüügil (1926 = 100) 103 ja 104 vahel.

Inglises seevastu on aga hulgimüügiindeks jooksva aasta 31. märtsist saadik näidanud pidevat langust. Võttes aluseks 18. sept. 1931 = 100-le, oli „The Economisti" arvutatud inglise hulgimüügiindeks 31. märtsil 1937. a. 144.8, 1. dets. aga juba langenud 127.5-le. Seega on inglise suurmüügiindeks märtsi kõrgseisust langenud 1. dets. 11.6%.

Hindade langusele viimastel päevadel maailmaturul on tulnud seisak. Mõned hinnad on isegi pisut kõvenenud. Kuid tekkinud olukord ei laskvat veel teha kuigi kindlaid ennustusi tuleviku suhtes, sest ülekaalukalt on võtmas arvamine maad, et hindades vähemasti niipea ei tule ilmsiks tunduval määral kõvenemise tendentsi.

Et hindade lõdvenemine Inglises ja samuti Ühendriikides on saanud tõsiasjaks, siis see omakorda laseb ka arvata, et neile aegajalt peavad järgnema tahestahtmatult teised riigid. Sest mõlemad maad omavad maailmamajanduses niivõrd suure erikaalu, et nende poolt kujundatud hinnatasemele peavad kohanduma ka teised. Kujukaks näiteks selleks „peaks" oli naelsterlingi kulla aluselt loovutamine, mis polnud ju tegelikult ning praktilise elu seisukohalt midagi muud kui olemasoleva hinnataseme säilitamine kuldnaela asemel pabernaelal. Ja tänu sellele suudeti Inglise ja samuti teistes sterlingblokimaades hoida ära depressiooni süvenemine ja kriisi paisumine nii ulatuslikuks, kui seda oleme võinud näha neis riikides, kus ei ühinetud tollekordse murrangulise poliitikaga.

Meie majandus on praegu välisturu mõjutustega industrialiseerimise raadiuse laienemise tõttu rohkem seotud kui 1929. ja 1930. ning järgnevail depressiooniaastail. Esiteks seepärast, et eksporttööstuse töömaht ja toodang on tõusnud, ning teiseks põhjusel, et suurenenud on samuti nende tööstuste toodangu ulatus, kus valmistatakse välismaa tooraineist kaupu siseturule.

Kuid mitte üksinda seda, vaid arvestada tuleb veel sotsiaalkohustuste suurenemisega, mis ettevõtte seisukohalt tähendab kulude tõusu.

Probleemi tuleviku lahendus seisab seega küsimuses: mis teha, et meie oma sisemise hinnataseme kujunemisega ei läheks liig palju lahku nendest maadest, kuhu on suunatud suuremal määral tähtsamate artiklite eksport ja kust tuuakse sisse küllalt suurel arvul olulise tähtsusega kaupu. Sest kui meie hinnatase püsib kõrgemal kui eksportturgude hinnanivoo, siis sellest sõltuvalt ollakse sunnitud teostama väljavedu kas riiklike juuremaksude suurendamise abil või substantsi arvel, mis võib saada paratamatuks ühele kui teisele eraettevõttele, nagu seda võisime näha deflatsiooniaastail.

Nagu juba eelpool tähendatud, ei ole üksnes Eesti säärases seisukorras, kas siseturu hinnataseme liikumine ei jookse alanemise puhul rööbiti, vaid niisugusesse rubriiki kuulub ka suurriike, näiteks Saksa ja Itaalia. Kuid neiski riikides on hakatud arvestama asjaolusid, et hindade kõvenemine on muutunud üpris problemaatiliseks, ning sellest tingitult tehakse juba eeltöid uuele madamale tasemele kohanemiseks.

Hindade juures ei saa küsimust alati asetada: kes kõrged või madalad hinnad, vaid kuidas sünniks ühelt tasemelt üleminek teisele tasemele vähemate ohvriteta ning suuremate laienetusteta.

Muidugi etendavad igas olukorras siseturu olud ülekaaluka tähtsusega erikaalu.

„Majanduse sisemine tugevnemine on ainsaks reaalseks reserviks võimalikkude tagasilöökide puhul maailmamajanduses" — kirjutatakse täie õigusega Konjunktuurinstituudi hinnangus praegusele olukorrale.

Meie arvates ei seisa sisemine tugevus ainult täienenud tootmisaparaadis, vaid väga suurel määral just neis majanduspoliitilistes sammudes, mis astutakse olukorra muutumise tunnusmärkide avalikukstuleku puhul. Ja üheks sammuks ses suhtes on abinõude tarvituselevõtt hindade kõvenemise tendentsi süvenemise vastu, kuigi niisugused sammud võivad teinekord tähendada vähemlaekumisi riigikassale. Sest üldmajanduse seisukohast pole igakord mitte esmajärgulise tähtsusega riiklike ressursside suurenemine, vaid hoopis tähtsamaks osutub hinnataseme juhtimine vastselt kujuneda tõotavale olukorrale. Kui see sünnib teadlikult ja kindlasihiliselt, siis vähenevad ka võimalikud raskusi tekitavad momendid ning olukorrad.

Kui käesolevas artiklis on juhitud tähelepanu edaspidisele hindade kujunemise võimaluse tendentsile ning sellest järgnevaist mõjudest meie majandusele, siis seda seepärast, et see osutub niivõrd tähtsaks küsimuseks, millele tuleb pühendada erilist tähelepanu ning tõsist suhtumist.

Sest niisugune poliitika ja säärane seisukoht, nagu meil ametlikes ringkondades valitses 1931. aastal: inglise naela kullaaluselt loovutamine meid ei riiva, sest osa kattevara on kullas ja osa dollarites, seepärast oleme kindlustatud.

Aga nagu tol korral nii nüüdki ei seisa küsimus kattevaras ega muus säärases, vaid hindade kujunemise tendentsis ning see ei jäta riivamata ei meid ega teisi. Ja võidumees on ikka see, kes kiiremini oskab ning suudab kohaneda uuele olukorrale.

Eesti Panga aruanne

30. novembrli 1937. a.

Miljonites kroonides.

	30. XI 37.	15. XI 37.	30. XI 36.
Kuld	34.2	34.2	34.2
Välisraha	15.3	14.3	6.1
Sisevekslid	13.6	13.6	10.8
Laenud	13.4	9.8	13.3
Muud aktivad	23.0	22.6	15.7
Bilanss	104.2	99.1	84.4
Pangatähed	49.8	48.1	45.0
Jooksvad arved	35.0	32.1	25.6
Sellest:			
Valitsuse	22.7	22.8	15.8
Pankade	10.1	7.3	7.7
Muud passivad	13.5	13.0	8.1
Kattevara %	58,44	60,56	57,09

Aruande-nädala jooksul on Eesti Panga bilanss suurenenud 5.1 milj. kr. võrra, tõustes 99.1 milj. kr-lt 104.2 milj. kr-le. Kuna aga samal ajal välisraha seis on tõusnud 1.0 milj. kr., pangatähed ja jooksvad arved kokku neli milj. kr., siis on sellest sõltuvalt ka kattevara protsent langenud langenud 60,56-lt 58,44-le.

Sisevekslite seis on jäänud peatuma eelmise nädala seisule, kuid selle vastu on tõusnud laenude seis 9.8 milj. kr-lt 13.4 milj. kr-le, suurenedes seega 3.6 milj. kr. võrra. Pangatähtede ringvool on tõusnud 1 milj. kr. võrra. Kuna pankade jooksvad arved on tõusnud 2.8 milj. kr. ulatuses, mis tavalisceks nähtuseks kuulõpul, siis arvatavasti on ka pangad oma kassareservide täiendamiseks kasutanud rohkem krediiti.

Sotsiaalküsimusi

Haigekassale ekslike teadete andmise pärast on karistatud tänavu tervet rida töösturcid. Valeteated on kahesugused: haigekassale teatatakse töötasu vähemana kui see tegelikult on ja makstakse ka vastavalt vähem haigekassamaksu; tööle võetud töölisest teatatakse haigekassale mõni aeg hiljem kui seaduse järgi lubatud ja jäetakse selle aja eest haigekassamaks tasumata. Sageli on ka tööstureil arusaamatusi sellega, mida lugeda palgaks või teenistuseks, mille järgi haigekassa maksu võetakse. Haigekassa maksu tuleb arvestada tervelt palgalt, ka sellelt, mis natuuras saadakse, kõigelt sellelt, mida töölisel õigus on töölepingu järgi saada, aga ka puhaskasust antud osalt. Preemiad ja gratifikatsioonid kuuluvad palga hulka vaid siis, kui neid makstakse kas töölepingu, suusõnalise kokkuleppe või tööandja lubaduse alusel. — Kassa liikmeks olemine algab teenistusse astumise päevast arvates. Haigekassale tuleb teatada töölise tööle astumise ja sealt lahkumise päev.

Vaimsel alal töötajate töölepingu seadus on praegu läbivaatamisel sotsiaalministeeriumi komisjonis, millest võtavad osa ka vastavate kodade esindajad.

Kooli ülesannetest tiisikuse vastu võitlemisel „Tervises" kirjutades juhib Dr. A. Paumees tähelepanu ka laste toitlustamisele kooliaes. Noor, kasvav organism on toidu suhtes eriti nõudlik. Lastevanemate mureks olgu, et ärataataks õpilased õigeaegselt, et valmistataks lapsele korralik hommikusöök ja et pakitaks ka võileib kooli kaasa. Õpilastele tuleb võimaldada vahetundidel koolis einetada. Toit olgu korralik. Enne söömist tulevad käed puhastada.

Haigekassade ja tööliste õnnetuskindlustusühingute ühendamist on haigekassa tegelaste keskelt soovitatud. Selleks ei näi aga tõsist tarvidust olevat. Haigekassad tegelevad haiguste vastu, ühingud õnnetuste vastu kindlustamisega. Haigekassadesse maksavad töösturid ja kassaliikmed, ühinguisse ainult töösturid liikmemaksu. Haigekassades on kassaosaliste, kindlustusühinguis töösturcist liikmete omavalitsus. Mõlemad asutused, haigekassad ja kindlustusühingud on juba 25 aastat töötanud iseseisvalt ja nende tegelikus töös ei ole midagi sellast ilmsiks tulnud, mis teeks tarvilikuks nende liitmist. Et mõnel haigekassal on arusaamatusi kindlustusühingutega arvete õiendamisel, see ei ole veel nende asutuste ühendamise põhjuseks. Haigekassal ja kindlustusühingul on omad erinevad ülesanded, mida nad seni on korralikult täitnud.

Prahiturg

Möödunud nädalal püsis prahiturul endiselt nõrk tendents, võiks liialduseta öelda väga nõrk. Mõnel alal on veohinnad langenud isegi madalamale kui aasta tagasi, **kuna kulud on samal ajal tõusnud keskmiselt 20%.** Väljavaated talveperioodiks on väga vähelubavad.

Hiljuti ilmus laevaomanikele käsitamiseks uus „Baltwhite Timber Scheme" Tariif nr. 5, 1938. a., mille järgi uued miinimumhinnad Balti- ja Valgemere metsavedudel on keskmiselt 20% kõrgemad 1937. a. miinimum normidest. See on ka täiesti põhjendatud, sest 1937. a. normid said välja antud 1936. a. novembris, mil laevade kulud olid tunduvalt madalamad. Kui võrelda viimaseid metsavedude tehinguid käesoleval aastal, siis näeme, et need on olnud madalamad 1938. a. minimaalnormidest, kuid loodetavasti kevadiseks hooajaks ületatakse need normid.

Argentina viljavedudel oli turg võrdlemisi vaikne ja tehingud nõrgenesid veel 1/— võrra 26/6, mis on juba kaugelt madalam minimaalhinnast 30/—.

Austraalia vedudel paari nädala eest asetleidnud väike elavnemine on jälle vaibunud ja tehinguid oli väga kasinalt. Hinnad nõrgenesid ka Indiast ja Kaugе-Idast.

Lähedast Idast oli jälle peale pikemat vaheaega mõned tehingud, kuid hinnad on ka siin tunduvalt madalamad. Mustalt merelt Antverpeni ja Rotterdami makseti 17/—. Hinnad Vahemerest olid peagu endised, kohati isegi nõrgemad.

Süteveod Inglisest nõrgenesid veelgi ja paiguti saavutasid madalaima taseme. Inglisest tehti Rosario'sse 10/—, Itaaliasse 7/3, Gibraltari 7/—.

Baltikumi vedudel jäid hinnad eelmise nädala tasemele.

Allpool toome mõned tehtud süteprahid Põhja- Baltimerel: 16/1700 tn., söed, Gdynia — Kotka, 6/3, dets.; 18/1900 tn., söed Emden — Korrebeaksminde, 6/3, dets.; 15/1600 tn., söed Sunderland — Kopenhagen, 6/6, dets.; 16/2000 tn., söed Methil — Graašten, 6/6, dets.; 15/1700 tn., söed Ayr/Troon — Stettin, 7/6 dets.

A. J.

Tallinna fondibörs

9. detsembril 1937. a.

Diskon	Tšekid			Ostiad	Müüdad
2	London	1	£	18.11	18.35
1,5	New York	1	$	3.61	3.68
4	Berliin (kliiring)	100	Rmk	146.05 145.00	147.90 147.50
3,75	Helsingi	100	Smk	7.98	8.10
2,5	Stokholm	100	Rkr.	93.40	94.60
3,5	Kopenhaagen	100	Dkr	80.85	82.05
4	Oslo	100	Nkr.	90.95	92.15
6	Riia	100	Latti	71.40	72.50
6	Kaunas	100	Litti	61.00	62.50
2,5	Amsterdam	100	Guldn	200.95	204.45
3	Pariis	100	Pfr	12.28	12.53
2,5	Zürich	100	Sfr	83.60	85.00
2	Brüssel	100	Belgat	61.40	62.40
5	Milaano	100	Liiri	19.00	19.35
5	Varssavi	100	Zlotty	68.70	70.40
3	Praha	100	Tškr	12.71	12.93
3,5	Viin	100	Šillingit	68.50	70.20
6	Danzig	100	Guldnat	68.70	70.40
1	gr puhast kulda				

Raha ja kaup

Henry Ford.

Tööstuse ülim siht on produktsioon. Kui peetakse seda sihti pidevalt silmas, siis muutub rahanduseküsimus täiesti teisejärguliseks, millega tegeleb ainult raamatupidamine.

Minu enda finantsilised operatsioonid olid alati täiesti lihtsad. Lähtusin algusest peale printsiibist: osta ja müüa ainult puhta raha eest. Mul oli alati käepärast suurem tagavara sularaha, kasutasin kõiki sularahaga maksmisel saadavaid hinnaalandusi ja sain protsente oma pangakontoit. Vaatan pangale enne kõike kui instituudile, kus võidakse säilitada oma raha mugavalt ja kindlalt. Minutid, mis pühendame konkurentsettevõttele, on meile kadunud ja see aeg, mille kulutame selleks, et teha iseendast finantsmeest — see aeg on kadunud meie toodangult. Sellega ei taha ma öelda, et ärimees ei pea finantsidest midagi teadma. On aga parem, kui ta teab neist pigem liiga vähe kui liiga palju; sest kui ta teab palju finantsküsimusist, alistub ta kergesti kiusatusele, et raha on parem laenata kui teenida. Ja enne kui ta märkabki, peab ta laenama veel enam raha, et maksa tagasi esimest. Selle asemel et olla soliidne ärimees, saab temast nii rahažonglöör, kes tantsitab alatiselt õhus tervet parve rahatähti ja veksleid.

Meie ei ole raha laenamise vastu ja meie ei ole ka pankurite vastu. Meie oleme ainult kiusatuse vastu, asendada tööd laenatud rahaga. Oleme iga pangamehe vastu, kes vaatleb ettevõtjaskonda kui koorimisobjekti. Tähtis on ainult hoida raha, rahalaene ja kapitalisatsiooni mõõdukais piires; ja et saavutada seda, peab täpselt kaalutlema, milleks vajatakse raha ja kuidas võimaldub seda tagasi maksa.

Raha vastuvõtmine võimaldab kergesti pageda pahele silma vaatamise tarviduse eest. Võõras raha toetab tihti laiskust. Mõned ettevõtjad on liig laisad siduma endale ette tööpõlle ja uurima algusest peale, kus peitub pahe; või kui nad on liig uhked tunnustama, et midagi, mis nad on alustanud, on ebaõnnestunud. Aga tööseadused on nagu raskusjõu seadused, kes põrkab nende vastu, saab tunda nende jõudu.

Võtta raha vastu mingi asja ülesehitamiseks on midagi hoopis muud kui laenata, et tasa teha halba.

Pankurid ja juristid oskavad ainult harva seda hinnata. Nad vahetavad äriclus loiduse stabiilsusega. On täiesti üle nende arusaamise, et võib hindu vabatahtlikult langetada. Sel põhjusel tähendab otse õnnetust, kui võetakse ärri keskmist tüüpi pankur või jurist.

Aktsionäridcks võivad minu vaate kohaselt olla ainult inimesed, kes ise on äris tegevad ja vaatavad ettevõttele kui teenimise instrumendile ja mitte kui rahahamismasinale. Kui saavutatakse suuri sid — ja töö teenimisprintsiibi järgi paratamatult sellele —, siis peavad kasud vähemalt osalt voolama tagasi tisse, et tõusecksid ta saavutised ja e sud juhitaks osalt jälle ostjaile tagasi.

Minu auahnus suundub palju enam lele, et rakendada töösse ikka enam t ja lasta selle tööstusliku süsteemi hea sid, mida katsume põhjendada, saada ikka laiemaile ringidele, niivõrra kui s minu võimuses. Meie tahame aidat meste elujärge tõsta, tahame aidata kodusid. Selleks on vaja, et suurem kasu voolaks tagasi produktiivsesse võttesse. Sellepärast ei ole meie ruumi mittekaasatöötavaile aktsionä Töötav aktsionär eelistab iseenesest dividendidele teenete osutamise tõstmise võimalust.

Kui mind asetatakse kunagi valiku kas suruda alla palgad või jätta ära dendid, jätaksin kõhklemata ära dendid.

On midagi püha palgas — temaga tub kodu, perekonna ja kodakondset olu. Sellepärast peaks palgaküsimust dutatama väga ettevaatlikult. Palgat tute jaoks koosneb palk arvude ric väljas maailmas aga peavad nad leiva- ja söckastide, lapschällide ja kasvatuse eest — võimaldavad kodu gavust ja rahulolu. Ent on midagi püha kapitalis, mis annab vahendi teha produktiivset tööd. Kedagi ei ta. Meie tööstuselt elumahla võtmis aidata kedagi. Vabrik, mis annab tö handeile inimesile, ei ole vähem püh kodukolle. Vabrik on kõrgemate tuste andja ja hoidja, mida esitab Kui tahame teha kodu õnnelikuk peame hoolitsema, et vabrikul on te Vabrikuga taoteldud tulud saavad o oluõigustuse ainult siis, kui nad kas se selleks, et kahekordistada vabriku nevate kodude kindlust ja muretse mestele suuremaid töövõimalusi. On erinevus, kas hiiglakasud tarvitataks leks, et luua hiiglasuurt üksikvara või et luua tervemat alust, paremai olusid, kõrgemaid palku ja suuremai võimalusi. Selles sihis tööle rake kapitali ei tohi puudutada kergem See teenib üldsust, kuigi ühe isiku mise all.

Kasud kuuluvad kolmele osalisele teks ettevõttele, et hoida seda stab edukana ja tervena; teiseks töölistel abi on loonud kasud; kolmandaks, määrani ka üldsusele. Edukas e annab kasu kõigile kolmele partne organiseerijale, produtsendile ja ost

H. Fordi raamatust: „Minu elu j

Eesti laevade liiklemine

9. detsembril 1937. a.

A.-s. Tallinna Laevaühisuse laevad:

A.-l.: **Kajak** väljus 6. dets. Calaisse, sealt Dunstoni; **Maret** saabus 6. dets. Genuasse; **Piret** väljus 1. dets. Newcastlest Makslahti; **Sulev** väljus 1. dets. Port Talbotist Tarantosse; **Torni** saabus 30. nov. Hulli; **Kalev** väljus 30. nov. Sunderlandist Orani; **Mall** väljus 7. dets. Newportist Kopenhaageni; **Juta** väljus 4. dets. Oportost Hartland Pointi; **Mai** väljus 6. dets. Pärnust South Alloasse; **Alev** saabus 30. nov. Bordeaux'sse; **Olev** saabus 28. nov. Barry'sse; **Mari** saabus 3. dets. Pärnu; **Järvamaa** väljus 7. dets. Gdyniast Tallinna; **Kai** saabus 6. dets. Villa Real de St. Antoniosse; **Kodumaa** väljus 3. dets. Tallinnast Rotterdami. M.-l.: **Läänemaa** väljus 7. dets. Gdyniast Tallinna; **Virumaa** saabus 3. dets. Pärnu. M.-p.: **Apollo** saabus 26. nov. Odensesse; **Venus** väljus 30. nov. Hullist Tallinna.

Käsmu Laevaomanike laevad.

A.-l.: **Ella** saabus 6. dets. Sfaxi, sealt La Goulette'i kaudu Glasgow'sse; **Maia** saabus 9. dets. Tayporti; **Sigrid** väljus 30. nov. Makslahtist Inglismaale; **Maria** saabus 6. dets. Viipuri, sealt Uura kaudu Hulli; **Ella** Tallinnas remondis; **Nemrac** saabus 7. dets. Uurasse, sealt Hulli; **Lenna** saabus 9. dets. Danzigi, sealt Gdynia kaudu Stokholmi; **Minna** väljus 4. dets. Dunstonist Funchali; **Linda** väljus 7. dets. Kielist Riiga; **Hilda** teel Barry'sse, sealt Dunkirki; **Kotkas** väljus 29. nov. Barry'st Cataniasse; **Julia** saabub 9. dets. Kopenhaageni; **Romeo** saabub 9. dets. Klaipedasse, sealt Stettiini kaudu Mäntluotosse; **Leeni** Methilis; **Marta** saabus 4. dets. Riiga; **Borghild** väljus 3. dets. Kemist Irvine. M.-p.: **Helene** Fredrixsundis; **Merilind** väljus 3. dets. Limhamnist Tallinna. P.-l.: **Tormilind** möödus 8. dets. Hiiumadalast, teel Kotka.

E. Bergmann & Ko laevad.

A.-l.: **Koidula** saabus 26. nov. Leningradi; **Keila** saabus 6. dets. Rotterdami; **Kadri** saabus 29. nov. Makslahti; **Liina** saabus 14. nov. Garstoni; **Kulda** väljus 4. dets. Jacobstadtist West Hartlepooli; **Kadli** väljus 6. dets. South Alloast; **Kaida** saabus 4. dets. Wisbecki.

U.-ü. Jakobson ja Ko laevad

A.-l.: **Barmoor** ajalepingul, teel Gdyniasse; **Pomaron** ajalepingul, Ventspilsis.

J. Rangi, G. Otmanni, J. Kurgo j. t. laevad

A.-l.: **Arkturus** väljus 4. dets. Göteborgist Danzigi; **Merkur** saabus 7. dets. Norderhami; **Mars** saabus 7. dets. Norderhami; **Kastor** saabus 7. dets. Stokholmi; **Uranus** Tallinnas; **Pollux** väljus 7. dets. Great Yarmouthist Portislandi; **Regulus** väljus 4. dets. Tallinnast Hulli; **Polaris** saabus 4. dets. Danzigi; **Vega** väljus 4. dets. Danzigst Simrishami; **Saturn** väljus 4. dets. Danzigist Landskronasse.

A.-s. Merilaid & Co laevad.

A.-l.: **Kuressaar** väljus 3. dets. landist Algeeria; **Merisaar** saabus Cardiffi; **Osmussaar** väljus 4. dets. seast Genoasse; **Naissaar** väljus Cardifist Lissaboni.

L.-ü. „EEROO" laevad.

A.-l.: **Eos** saabus 7. dets. Immi **Helios** väljus 9. dets. Hernösandist castle'i; **Hermes** väljus 7. dets. Ske Cardiffi.

O.-ü. Kalanduse laevad.

A.-l.: **Eestirand** Cornerbrookis; **rand** väljus 7. dets. Leningradist T **Kalarand** Hullis; **Harjurand** teel G Stokholmi; **Virurand** Tallinnas.

R. Nelbergi j. t. laevad.

A.-l.: **Tiiu** Danzigis; **Viiu** Lis **Toomas** Vesterosis; **Juss** Tripolis.

P. Rassi j. t. laevad.

A.-l.: **Uhti** saabus 7. dets. Liv **Keri** saabus 30. nov. Pomaronist G

G. Roosvee j. t. laevad.

A.-l. **Kustas** väljus 2. dets. Perno **Bonessi**; **Tõnu** saabus 2. dets. Nork

A. Kalmi laevad.

A.-l.: **Begonia** Hullis; **Margo** te pedast Koivistu.

Haapsalu Laevaomanikkude lae

A.-l.: **Taat** jõudis 9. dets. **Jonita** jõudis 8. dets. Göteborgi. M **tica** Horsensis. M.-p.: **Kodu** Ko genis.

G. Sergo ja Ko laevad.

A.-l.: **Hiiula** väljus 7. dets. T Sillamäele. M.-p.: **Hildana** Tallin

J. Teng ja Ko laevad.

A.-l.: **Arno** Tallinnas. M.-p.: **Dic** Kopenhaageni; **Magda** Tallinnas.

A.-s. Eesti Laevanduse laev

A.-l.: **Nautic** teel Manchesterist

G. Orava j. t. laevad.

A.-l.: **Pärnu** Turkus.

T. Vompa j. t. laevad.

A.-l.: **Ubari** väljus 3. dets. W Londoni.

L. Varriku j. t. laevad.

A.-l.: **Eha** Stettiinis.

L. Auliku j. t. laevad.

A.-l.: **Leola** Vesterrosis.

J. Adamsoni j. t. laevad.

A.-l.: **Taara** ajalepingul, sõidab Canali ja Portugali vahel.

C H. Kopfi j. t. laevad.

A.-l.: **Alfa** ajalepingul, sõidab ja Antverpeni vahel.

Kuuldut, nähtut, loetut

Rahvuslikud sildid „Viru valge", missuguse nime all tuntakse meie piiritust ja samuti riigiviina, on Eestis kõige joodavam jook. Kuid mitte üksnes kõige joodavam, vaid ka kõige rahvuslikum, vähemasti riigikassa seisukohast, sest selle monopoli juures ei püüa keegi põigelda kõrvale otsemaksu maksmisest riigile ega omavalitsustele. Ent üks asi ei taha mulle siiski meeldida ning nimelt: ülearu näotud sildid viinapoodide ustel, mis on kolesuured, ebaesteetilised ja liig pealetükkivad. Sel viisil nad kipuvad igal pool domineerima ja harmoonilist ühtlust rikkuma.

Rahvuslik asi, kui ta on liig pealetükkiv, muutub lõppeks šovinismiks ning külvab vihavaenu üksikute kodanike vahel. Kui on kehtimas üle riigi ühtluse printsiip, siis ärgu olgu eesõigustatud seisukorras ka riigi viinamonopoli „viinakaupluse" silt. See võib kergesti anda põhjust vihastamiseks ja seega häirida sisemist tasakaalu ning kaaskodanike rahulikku olemist.

Ja minu soov oleks üldse, et kõik sildid oleksid niisama tagasihoidlikud ning mõõdukais piirides, kui kõik need rahvuslikud mehed patriootide ridadest, kes pärast keeleseaduse raamseaduse maksmahakkamist läksid muulaste ettevõtteisse nimeliselt juhtivaile kohtadele ning seal pole seni veel oma rahvusliku värviga püüdnud saada reformaatori pärga. Ning seda päris õigustatult, sest iga raamseadus osutub vaid põhimõtteliseks, mille põhjal ei nõuta veel tegudele asumist. Ja isamaalistest põhimõtetest pole meil olnud kunagi säärast põudu kui tegudest rahvuslikus vaimus. Peaasi on deklaratsioon, kõik muu annab ju inimlikult tingitud asjaoludest ja kõigest muust ka tagantjärele selgitada ning seletada.

Milleks vajatakse rahvuslikke nimesid?

Kui Tallinna linnapea kindral J. Soots möödunud pühapäeval „Isamaaliidu" kongressil sõna võttis, siis ütles ta: et kui nüüd seatakse kandidaadid üles Riigikogu esimese koja valimisteks ja kui tulevad valimised, siis ei võiks saada ainustki häält ükski niisugune kandidaat, kel on võõrapärane nimi ja kes seda pole veel muutnud.

Aga kui me pärastpoole omakorda meestega õhtul poti õlle taga maailmaasjadest sõna võtsime ja ka isamaa asjad lagedale tõime, siis leidus meie kambas ka säärane ninatark, kes lausus üsna julgelt: mis tähendab nimi ja mis aitab eestistamine, kui siiski leidub niisuguseid puhteestikõlaga famiile, kes annavad vaid oma nime sildiks ning lasevad selle varjus tegutseda hoopis võõrapärastе nimedega härradel.

Ja tõepoolest, polegi enam Tallinnas väga suureks saladuseks, et keegi härra Münning ja Hof Lätist, kes varemalt katsus asutada üht vabrikut võõrapärse nimega härra abil, ongi nüüd muutnud taktikat ses mõttes, et on hakanud ümber vaatama eestinimeliste meeste ringis endale kompanjonide hankimiseks. Sest kui eesti mees on sees ühes sidemetega, siis on asjal ühtede arvates muidugi rohkem jume kui muidu.

Aga me suvatseme siiski arvata, et nüüdsel ratsionalistlikul ajajärgul, kus majandust juhitakse kainete kalkulatsioonide ja teaduslike printsiipide alusel, millest annab tunnistust isegi juba loodusvarade uurimise instituudi ellukutsumine, ei piisa enam paljast rahvuslikust nimest, vaid nõutakse ka kõiki muid atribuute ning lisaks kapitali juba ette. Mitte nii nagu vanasti, et suured plaanid ja kohe võlad ning lõppeks saneerimine, sest muidu võib tulla petlike illusioonide purunemine.

Paljude ühine palve. Varsti saab see aeg täis, millal avanevad Eesti riigi piirid odavama tolliga puuvilja sissevedamiseks. Et see nüüd sünnib ja osutub kasulikuks asjaks meie järeltulevale soole, siis palume härdalt, et selle kraami sissevedamise puhul antakse lubasid, litsentse ja kontingente korraga kohe niipalju, et selle tagajärjel ei tekiks sääraseid monopoliste, kes on sunnitud võistluse puuduse puhul kõrgemat hinda võtma. Meist on paljud käinud Helsingis ja lugenud lehti ning saanud seega teada, et seal võõramaa puuvilja hooajal müüakse tavaliselt odavamalt kui meil. Seda ühetaolisust antagu ka lõunapoolsele hõimule ja siis on meil meel tulvil headmeelt ning kiitust kõigile neile, kes seda on teinud.

Kui me oleme juba 20 aastat olnud iseseisvad, siis vähemasti puuvilja hindade suhtes ei oleks meil põhjust Soomele mitu silma ette anda. Seda võime teha ju teistel aladel.

Saksa raamatunäitus

R. Kangro-Pool.

Börsisaalis on praegu avatud saksa raamatu ja raamatukunsti näitus, mis kestab kuni 12. dets

Näitus annab väljalõike saksa raamatu kümne viimase aasta produktsioonist.

Väljapanekud on jaotatud erigruppidesse vastavate alade järele, nagu: ajalugu ja kultuuralugu. õigus- ja ühiskonnateadus, maa- ja rahvateadus, reisikirjeldused, filosoofia, psühholoogia, pedagoogika. arstiteadus. loodusteadus, majandusteadus tehnika, kunst, elulood. ilukirjandus, noorsookirjandus jne., jne.

Kel aega ja tahtmist on raamatuid lehitseda, võib siit leida mõndagi, mis teda seob. Sest meil on ju teada, et Saksas väga palju raamatuid ilmub ja küsimusi käsitletakse teatud põhjalikkusega.

Kes diktatuurimaade ideoloogiaga tahavad tutvuda, leiavad seda väga rohkesti poliitilise kirjanduse ja samuti pedagoogilise kirjanduse hulgast. Saksamaa on ses mõttes tugevaks keskuseks, kust tulevad need ideelised nakatused, mis inimesi siin ja seal nüüd hoopis teisiti juhivad kõnelema kui mõni aasta tagasi. Kui sirvisin raamatuid, nägin, et uued väljaanded kasvatusküsimuste, poliitika, õigusefilosoofia, isegi kunsti üle sageli mainivad sealsete füürerite nimesid ja mõtteid, ning siis püüavad selgitada, kui õige see kõik olevat. Kui vanasti teadus tugenes empiirilisele objektiviteedile, siis nüüd on uus normatiivsus võtnud ülekaalu ja tõdedel on väga raske.

Peamiselt saab näituse külastajat muidugi huvitada vaid raamatu välimus ja selle arengu suunad. Raamatu välimus areneb rahva seesmise kultuurtaseme järele. Meie teame iseeneste juurest, kuidas meie raamatu välimus paarikümne aasta kestes on teinud läbi mitu arenemisastet. enne kui jõudis tänapäeva välimuseni. Kui meie Noor-Eesti- ja Sõrm-aegset raamatu välimust omal ajal väga hindasime kui tungl kauni raamatu poole, siis nüüd näeme, et see tung on jäänud kaugele maha uutest avaldusilmetest. Meie saame tänapäevsuse seisukohalt või üldse hea kunstimaitse seisukohalt hinnata veel vaid mõnd üksikut Noor-Eesti väljaannet.

Saksas ei ole raamatu mõõt ja ilme standardiseerunud, vaid on käinud mitmekesiduse rada. Kaane ilustuses näeme nii pildilisi kalduvusi kui ka plakaadilist dekoratiivsust kõrvuti. Mina oma maitsega ei ole kaaneilustuses pildilisuse sõber, sest see tundub ilustuseks liialt realistlikuna. Ta ei saa raamatut iseloomustada kui tervikut, vaid jääb ikkagi ühe teatud momendi kujutamiseks. Kuid raamatu levitamise meistrid ütlevad, et kaaneilustus peab vägagi arvestama inimesi, kellele raamat on määratud. Odav vaguniliteratuur, kriminaalromaanid, filmilood jne., vajavad pilti kaanele, mingit põnevat või liiirilist pilti, sest selle lugejaskond tahab pilti. Pildimotiiv kaanel olevat hea ka reisikirjeldustel, maateaduslikel kirjeldusil jne. Ka kunstiajaloo juures el mõjuvat pilt halvasti. Teadus, tehnika mõjub aga parimini sollidses lihtsuses, kus vaid trükitähe maitsekas paigutamine ja formaat olevat olulisim. Seda kõike näeme siin elavalt, sest sakslastel on ilustamiseks head maitset.

Lasteraamatute välimuses domineerib neil kaane pildiline kirevus, teatud koomilise maiguga. Mul on tundmus, et selles on näha tagasiminekut sellele väikekodanlusele, mis iseloomustas saksa lasteraamatut aastat 30—40 tagasi.

Vaitud ilukirjanduse juures ollakse diskreetselt tagasihoidlik ja raamatu välimuse määrab vaid mõne kauni kriipsu, vinjeti, tähtede ladu ja sobiva paberitooni vahekord. Siin näeme mõndagi otse imetlusväärset. Ramatu köitmise osakonnas avaldub seekord aga mingi kuivuse monotoonsus, mis meie Taska maitseka originaalsusega ja Kodrese ateljee uusvärskusega meie silmis võistelda ei suuda.

Eraldi esineb raamatukunst, kus näeme erandilisi kunstilisi väljaandeid, valitud käsipressitrükki, tüpograafiat, ilukirja ja raamatu illustratsiooni. Siin on esmajärgulisi kordaminekuid ja erakorralist maitset. Raamat on tõesti muutunud kunstiteoseks ja leheküljed ilma ühegi illustratsioonita mõjuvad kaunilt nagu gravüürid. Aga mind paneb väga imestama, et ses osakonnas avaldub otse ülisuur tendents tagasiminekus keskaegsesse saksa gootikasse. Siin näeme illustratsioone, mis mõjuvad otse puhtgootika jäljendusena, ja näeme moodsamate elementide segunemist gootikaga. Muidugi öeldakse, et need illustratsioonid on valmistatud selleaegsele kirjandusele. Hea küll, aga mind paneb imestama, et Saksas praegu huvi nii suur on, et eriti just seda kirjandust uuesti toonitatakse.

Kauneimaks kingiks

igale on Põhjamaade romaanide 2 valikus ilmunud luksusromaanid:

J. Anker Larsen: Marta ja Maria	4.50
J. Bojer: Uus tempel	3.—
G. Gunnarsson: Öndsad on lihtsameelsed	3.50
K. Hamsun: Viimne peatükk	5.—
S. Lagerlöf: Charlotte Löwensköld	3.75
F. E. Sillanpää: Mehe tee	3.50
Kalingurköites iga raamat kallim	—.75

Need teosed on kaunistatud E. Kollomi puugravüüridega ja kuuluvad Põhjamaade romaanitoodangu parimikku.

EESTI KIRJASTUSE KOOPERATIIV, Tartus.

Miki ei taha lasta tõde „värvida"

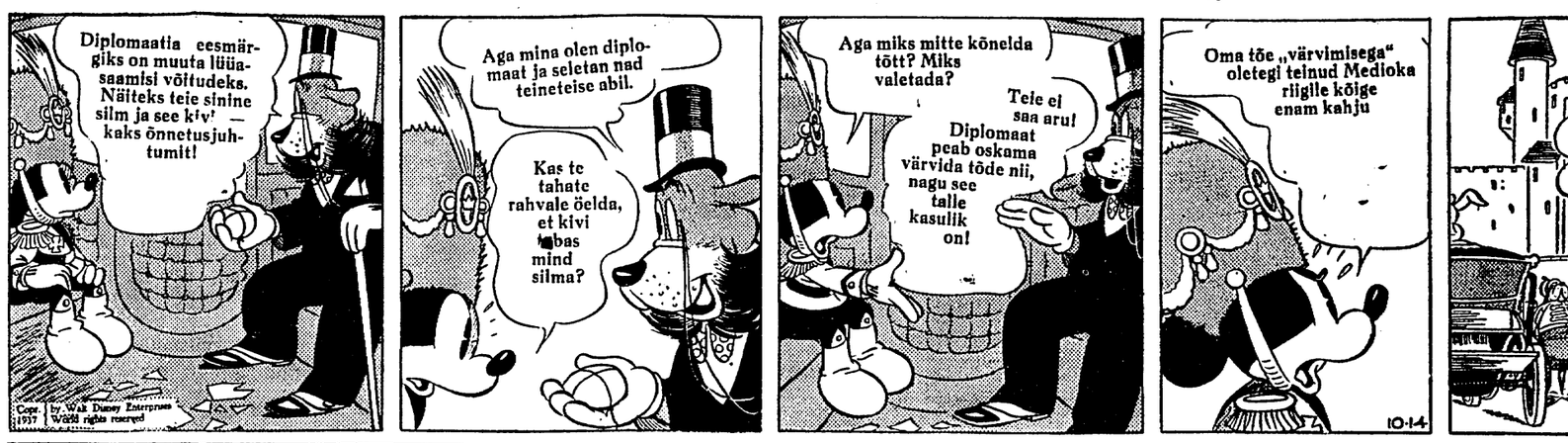

Sport

Eesti-Inglise jalgpallis?

Balti riige ühine ettepanek. — Eesti-Inglise toimuks 20.—25. mai ümber suursündmusena, millega sobiks siduda staadioni uue tribüüni avamist

Eesti, Läti ja Leedu jalgpalliliidud ühiselt on pöördunud kirjaliku ettepanekuga Inglise jalgpalliliidu poole, et mai keskpaigas Berliinis Sakja-Inglise jalgpallimaavõistlusel võistlew Inglise rahvusmeeskond sõidaks tagasi Balti riige kaudu ning peaks Kaunases, Riias ja Tallinnas maavõistlused.

Teatavasti läinud aastal Inglise rahvusmeeskond võistles Kopenhaagenis, Stokholmis ja Helsingis. Meeskonna juhid olid juba siis peagu walmis võistlema ka Tallinnas, kuid aeg läi napiks Inglise jalgpalliliidult loa küsimiseks. Meeskonna juhtide nõuandel on niiid siis juba warakult pöördutud Inglise jalgpalliliidu poole.

Kui Inglise liit Eesti, Läti ja Leedu ühise ettepaneku wastu wõtab, tuleb esmakordne Eesti-Inglise jalgpallimaavõistlus Tallinnas pidamisele 20.—25. mai ümber. See oleks parajaks suursündmuseks, millega sobiks siduda Kadriorn staadioni uue tribüüni ametlikku awamist.

Jalgpallimeeste sisetreening

Liiduklassi-meeskonnad maneeži harjutama

Eesti jalgpalliliidu korraldusel algab jaanuaris liiduklassi-meeskondade sisetreening — jalgpalliliit võimaldab igal liiguklassi kuuluval seltsil Gonsiori tän. asetseva maneeži kasutamist üks tund nädalas. Harjutuspäevadeks on ette nähtud kesknädal, neljapäev ja reede. Kesknädalal kasutavad maneeži kella 20.00—22.00 Puhkekodu ja Esta, neljapäeval Estonia ja ÜENUTO, reedel v.-s. Sport ja Tall. Kalev. Harjutusi juhib eriala-õpetaja Elmar Saar. Jalgpalliliit oma vastutulelikkuses on läinud isegi nii kaugele varemolnud nurinate vältimiseks, et viib jalgpallimehed maneežist autodel sauna külmetamise ärahoidmiseks. Sisetreeningu võimaldamine liiduklassi pealinna meeskondadele läheb maksma jalgpalliliidule ligi 1000 kr. Sisetreening algab 12. jaanuaril ja kestab nii kaua, kuni võimaldub välistreening .

Kalevi malevk. Tall. mal. korwpallimeistriks

Kaitseliidu Tallinna maleva korvpalliesivõistlused lõppesid kesknädalal kaitseliidu võimlas peetud finaalvõistlusega Kalevi malevkonna ja üksiku sidekompanii meeskondade vahel. Esimene poolaeg lõppes viigilise seisuga 17:17, kuid teisel poolajal suutis Kalevi meeskond endale kindlustada napi võidu tulemusega 29:27. Kalevi malevkonna meeskond tuli Tallinna maleva korvpallimeistriks järgmises koosseisus: Altosaar, Nooni, Kaasik, Mikk ja Vesilind.

TKSÜ käsipallivõistlused

Kuna TKSÜ tahab käsipallivõistlustega jõuluks lõpule jõuda, peetakse osa mänge ka nädala sees. Nii toimusid teisipäeval ja kesknädalal Gustav-Adolfi gümnaasiumi võimlas meeste võrkpallivõistlused.

Gümnaasiumide A klassis Gustaf-Adolfi gümn. võitis ülekaalukalt kommertskooli, game'idega 15:3 ja 15:7. Progümnaasiumide A. klassis kohtasid Vestholmi ja II progümn. Vägagi tasavägise mängu võitis Vestholmi progümn. 2:1 (15:11, 14:16 ja 15:8), tulles seega plussringi võitjaks. Samas klassis linna vene progümn. võitis V progümn. 2:0 (15:11 ja 16:14). Progümn. B klassis Vestholmi progümn. võitis riikliku kolledži 15:8 ja 15:6.

Real- ja kutsekoolide A klassis kolledž saavutas võidu kaubanduskooli üle 2:0 (15:12 ja 15:13). B klassis tälenduskool alistus Gustaf-Adolfi realkoolile 6:15 ja 9:15.

KALEVI „VALGEPALLIÕHTU" LAUPÄEVAL

Tallinna Kalevi tennisklubi traditsiooniline ball, mis laiemates ringkondades on tuntud „valgepalliõhtu" nime all, toimub laupäeval algusega kell 22.00 „Estonia" valges ja rohelises saalis.

Tartus tõstetud 14.112,5 kg

Kolmapäeval jatkusid Tartus ülikooli võimlas korrespondents-tõstevõistlused. Tõstjate hulgas võis näha maadlejaid, kergejõustiklasi ja poksijatest „Tartu pühvlit" Ev. Lukinit, kes tõstis 277,5 kg. Seni on Tartu „Kalevist" käinud tõstekangi juures 65 meest ja saavutanud kogusumma on 12.760 kg. Tartu maleva spordiklubi 6-mehelise grupi tõste-kogusumma on praegu 1352,5 kg. Seega on Tartu tõstjad saavutanud seni üldse 14112,5 kg. Kuna ees on veel üks võistlusõhtu, siis loodavad kalevlased tõsta kogusummas 15000 kg, millega Tartu Kalev võib seltsidest tulla 3-e esimese hulka.

Senised paremad tulemused Tartus on: sulgkaalus: A. Mikk — 255 kg, V. Laas — 222,5 kg; kergekaalus: A. Fuks — 220 kg, A. Toots — 215 kg; keskkaalus: A. Austa — 290 kg, eriti hea tagajärg, Hintser — 257,5 kg; poolraskekaalus: L. Kivisikk — 287,5 kg, kergejõustikl. A. Lohk — 262,5 kg ja raskekaalus: S. Laine — 292,5 kg, Evald Lukin — 277,5 kg.

G. Miire tõstis 325 kg

Pärnumaal raskejõustiku propagandakuu tulemusena on tekkinud reas uutes keskusis elav huvi tõstmisele. Viimastest korrespondentsvõistlusist osavõtt kujunes erakordselt elavaks. Vändra-Vihtras peeti võistlus värske Eesti B klassi raskekaalumeistri Gustav Viire-Vechtersteini (Sindi Kalju) korraldusel, kes ise saavutas 325,0 (95,0—100,0—130,0) kg; poolraskekaalus — Endel Viire-Vechterstein, Sindi Kalju, 282,5 (85,0—97,5—110,0) kg; keskkaalus — A. Riimann 255,0 kg; kergekaalus — K. Rohtla 235,0 kg; sulgkaalus — K. Pill 210,0 kg. ÜENÜ Vändra osakonna võistlustel startis 18 osavõtjat ja tõsteti 3334,0 kg. Parimaid tulemusi oli: keskkaalus — 1. E. Tamm Sindi Kalju) 26,0 (80,0—80,0—105,0) kg; 2. M. Pärmann (Sindi Kalju) 255,5 kg. Tori malevkonna korrespondentsvõistlusil esines 8 tõstjat ja saavutati 1317,5 kg. Seni on tõstetud Pärnumaal, välja arvatud Sindi Kalju, kogusummana 7962,0 kg.

Türil tõsteti 11.462,5 kg

Türi malevkonna Spordiklubi korraldusel peeti Türil korrespondentsvõistlusi tõstmises, millest võttis osa 64 meest. Kogusummas saavutasid 64 tõstjat 11.462,5 kg, mis on parimaks tagajärjeks üksiku organisatsiooni kohta. Paremaid tagajärgi: Sulgkaalus: 1. E. Pärn 210 kg, 2. A. Härmaste 185 kg; kergekaalus: 1. A. Reinsalu 245 kg, 2. A. Eedmaa 227,5 kg; keskkaalus: 1. R. Laane 320 kg, 2. E. Nael 240 kg; poolraskekaalus: 1. J. Kukk 255 kg, 2. E. Nõmra 235 kg; raskekaalus: 1. J. Burmeister 282,5 kg, 2. A. Koppel 227,5 kg.

Piim kuumendati

Mis juhtus eilehommikuse rõõskp

Eile hommikul paljud piimatarwitajad said halwa üllatuse ojalijeks: keset jõigawat talwel piim on korraga pudelites hapu. Piimal oli hapu maik juures ja keetes läks kokku. Sellest tekis palju pahanduji kauplustes, kus tarwitajad käijid kurtmas oma häda. Kauplused oma korda pöördusid „Wõiekspordi" keskmeierei poole, kes neile oli saatnud hapukskläinud „rõõskpiima".

Nagu meie järelepärimise peale seletatakse keskmeiereist, on selline kahetsemiswäärne lugu eilehommikuse rõõskpiimaga juhtunud järgmistel asjaoludel! Külmade ilmade puhul kuumendatakse piima, et see ei külmuks teel Piim, mis wõrblemisi soojalt oli pandud pudeleisse kesknädalat pakiti piim pudeleisse 20 kraadi juures. Arwestati külmemat ilma. Jõu kujunes aga pehmemaks. Piim, mis wõrblemisi soojalt oli pandud pudeleisse keskööl, wõttis hommikuks hapu maitse juure. Teiseit poolt ei olnud wõimalik piima temperatuurisel öal üldse wiia madalamale, sest keskmeiereis on praegu teoksil piima-jahutajate wahetamine nud uut pastörisaato jõuab lõpule 1½ näd nema tunduwalt la äpardust reguleeritak fisseseade monteerimis abil, mistõttu piima

Keskmeierei rahul tes täies ulatuses. hapukskläinud piima k nus pudel rõõskpiima poole pöördunud nõu kauplust ja üksikuid t

Keskmeierei seletu üle kogu linna. Ha täideti pudelitesse wõ dis tarwitajate kätte

Kodanike pahamee olewat suur. Toimet les ägedasti nurisete telefoni teel juhiti toi

Politseipeegel

Sõim. Verner Volk avaldas politseile, et sadamatööliste ooteruumis on teda sõimanud Nikolai Skorjakov.

- **Auto ja trammi kokkupõrge.** Elle õhtupoolikul põrkasid Narva mnt. nr. 67 asetseva maja juures kokku veoauto nr. A—1299 ja linna tramm nr. 3. Selle tagajärjel purunes trammi esimene vasakpoolne käsipuu. Autot juhtis Kappeli tän. nr. 10—11 elutsev Jüri. Meo.

Narva maantee ja Maneeži tänava nurgal põrkasid kokku tramm nr. 25 ja Narva mnt. nr. 95—6 elutseva sõiduvoorimehe Aleksander Blaaseri saan. Kokkupõrke juures paiskas tramm saani ümber, kusjuures sõitja Bruno Seimar sai kergeid vigastusi. Juurdlusega selgus, et õnnetuses oli süüdi voorimees, kes trammile sõitis ette.

Sama voorimees sai veel protokolli seepärast, et ta oma seisukohal oli tarvitanud alkoholi. Samuti oli ta sõitu ihunud määrdunud ja katkise kuuega.

Pühkimata korsten. Koidula tän. nr. 40-a asetseva maja omanik sai protokolli seepärast, et tema maja korsten oli alates 15. dets. 1936. a. saadik puhastamata.

Lärmitses ja sõimas tänaval. Tehnika tän. nr. 9—1 elutsev Heinrich Brandt võetakse vastutusele seepärast, et ta Tehnika tänaval valju häälega lärmitses ja sõimas möödaminejaid.

Puudus signaalkell. Saani tän. nr, 6 asetseva maja omanik Jüri Verk võetakse vastutusele seepärast, et maja juures puudus signaalkell kojamehe väljakutsumiseks.

Joobnud isikuid paigutati politseiarestimajja 8.

Tabati waras

Kriminaalpolitsei tabas ja paigutas vangiasse Voldemar Toori, kes Erich Jõgilt varastas rahatasku rahaga ja uuri 23 kr. väärtuses. Toor on varem varguste pärast karistatud 5—6 korda.

Wargusi pealinnas

„Bjaliku" klubi riietehoiuruumist varastati Hirsch Grünsteini palitu 100 kr. väärtuses.

Karbitööstus „Asne" riieteruumist Vene tän. nr. 17 varastati Leida Veilbergi mantli taskust 10 kr. raha.

Pärnu mnt. nr. 17 asetsevast majast varastati Aleksander Naaskeli kindad 6 kr. 50 senti väärtuses.

Mihkel Nuudi korterist S. Karjamaa tän. nr. 1 varastati ülikond ja 2 uuri, kokku 106 kr. väärtuses.

Voldemar Ambermanni korterist Toompuiestee nr. 31 varastati vaateakna purustamise teel 10 paari kingi 114 kr. väärtuses.

Tänan

Külm ja

Kõnetasime rii torit dr. Reinthali wa terwisega pra

— Suuremai pole ette tulnud, kuid farlaki- ja näiteks Prantsuse difteeriasse ja ku on võetud kõik a Suuru ja Rapla meid.

— Kas laste olnud?

— Wiimane Nowembris polm sest. Üldse tabas kaks. Teised para gata weel kergem

— Mida tule laste terwise fäil

— Lapsi tulel guse puhul on ru Rawi-seerumid d antakse sügisel ke selt kodanikele t

Linna koolim on saadetud juhi haiguste wastu. klassi, kus tuli e meid, on koolim suletud. Ühtlasi guse lewimise põ

Daamide

valmis

vabrikut

M. KABA

Tallinn, W Karja

Festimaa kuningas

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

9

Parun aga kutsund koka ja käskind teha nihukest proadi, mida keski põle soand. Aga kui sa seda ei oska teha, siis annan sulle igavese keretäie... Hm!

Kokk olnd püsti hädas, ei mõista küll seda teha. Ega kedagi, võta aga keretäis vastu. Kratsind küll kukalt, aga ei tule meele ühtegi nihukest proadi, mida saksad põle enne söönd.

Toapoiss kuulnd koka häda ja läind kohe õpetama: Sul varna otsas härra vanad nahkpüksid, prae ära ja sööda sakste kätte."

Vali naer kostis üle toa. Jaak jätkas:

„Toapoiss ütelnd veel, et küll soad härra käest kiita pealekauba. Kokk olnd nõus, võtnd vanad püksid, leotand pehmeks, hakkind peeneks ja pand kõiksugu rohtusid peale ning tüki seapekki juure... Hm!

Kes söönd, see kiitnd. Teised saksad ütelnd, et nihukest proadi põle nad veel eluilmas soand. Parun söönd ise koa ja kiitnd.

Kui võerad ää läind, kutsund parun koka enese ette ja küsind, et mis kroamist sa selle prae valmistasid. Kokk aga ei ütle. Parun käib peale, et mis sa seda minu eest salgad! Kokk luband viimaks ütelda, kui aga härra selle üle ei vihasta.

Parun ütelnd, et mis sinna vihastada, ma tahaks nihukest praadi varsti jälle. Kokk vastu, et teist korda ei soa seda teha. Parun aga käind ühtlugu peale. Viimaks kokk ütelnd: ma teeks küll nihukest proadi, aga härral põle enam vanu nahkpükse.

Parun läind viha pärast siniseks kui pajapõhi, aga parata põle midagi. Võtnd siis taskust 25 rubla ja and kokale: „Pea suu, et sa seda lugu kellelegi ei räägi."

Jälle vali naer üle toa.

„Kuidas sina, Joak, võid seda rääkida?" küsisid külamehed.

„Parun ei maksnd minule suupidamise eest."

VANDEVENNAD

Samal ajal, kui suures toas tantsiti ja Kanarbiku Jaak jutustas paruni nahkpükste söömise lugu, istusid mõned külamehed letitoas. Nurgas laua taga, õllekann ees, olid kaks nooremat meest süvenenud omavahelisse vestlusse. Mõlemad olid ühealised, — nii aastat kakskümmend viis võis neile anda.

Pikemakasvuline — Kõlli peremehe vend Toomas — toetus kadakasele kepile ja kuulas. Ta teokaaslane — Põua talu sulane Mait — rääkis sellest, kuidas Maie mõisa kutsutud ja nüüd luuravat keegi mõisasaks tüdrukut.

Tooma pilk oli morn ja suunatud põrandale.

Mait oli juba lõpetanud, aga Toomas vaikis ja mõtles. Mait jõi kannust sõõmu õlut ja mõtles tantsijate poolele minna, kui Toomas tõmbas kepiga kriipsu enda ette põrandale ja ütles rõhuga:

„Siit saadik ja mitte kaugemale!"

Mait noogutas nõus olles peaga, kuigi ta just kindlasti ei aimanud, mille kohta see ütlus käis. Igatahes pidi see tähendama midagi uut kavatsust, nagu neid Toomas tihti sepitses.

„Tüdrukud külas on hirmu täis nagu kanapojad, kui metsast ilmub kaaren nende keskele. Ei nad tea, millal tuleb mõisa kaaren ja viib sinna, kust lõpuks tullakse tagasi äranaerduna." Tooma sõnades tundus kibedat kõla.

Maidu käed tõmbusid rusikasse.

„Nüüd luurab üks selline kaaren meie Maie. Piirab teda ratsahobusega, mis sa sindriga teed!" kirus Mait ja vaikis, sest Tooma nägu oli tõmbunud kipra.

„Kirikhärra noomib kantslist tüdrukuid patuse elu pärast, heidab neile ette sohilapsi. Kas kirikhärra on ainuski kord ütelnud, kes on mõisatüdrukute laste isad? Külapoiss on tal alati patuoinas, aga kui tüdruk mõisas lapse saab, siis määratakse mõisalt mees ja härra paneb talu peale peremeheks. Temal on ju vaja, et rahvas hästi sigineks ja talud töölisi täis oleksid."

Mait kuulatas ja mõtles, mida see Toomas nüüd kavatseb.

„Kõrtsimees, kaks kannu õlut! Nüüd maksan mina."

Toomas ulatas teise kannu Maidule ja mõlemad jõid pika sõõmu. Istusid tagasi pingile ning jätkasid juttu.

„Kas pole nihukest seadust, mis selle ära keelaks?"

„Mõisnike jaoks pole seadust," vastas Toomas.

„Talurahvale lubatakse kõike head pärast surma, kui sa siin maa peal hästi orjad, kuid mõisahärrad ja kõik teised saks peal taeva mõnusid!"

„Aga käsusõnas ütelda himustama oma ligimese na

Toomas põrutas rusik kõrtsimees nende poole va

„Kas sa mäletad vee raamatut?" küsis Toomas

„Miks ei mäleta," vasta

„Siis sa mäletad vist k kirja pandud: Armas m aru —, see ja need teised dud rahva jaoks, et sina ne selle katekismuse on kirjut — mõisahärra truu kaaslan seaduselt ega kirikult."

„Kuule Toomas, mida Mait.

Jaak das k

Naiskodukaitse Tartumaa ringkond 10-aastane

Naiskodukaitse Tartumaa ringkonna tegewuses täitub täna 10 aastat. Ringkonnale pandi alus 9. dets. 1927. a., millal tolleaegne maleweealik kol.-ltn. J. Unt kutsuskoku esimese ringkonnakogu koosoleku. Sellega oli alus pandud suurimale NAK ringkonnale Eestis.

Mašitoitustamise süsteem on oma eistarbekuse tõttu jäljendamiit leidnud teisteski ringkondades. Ka on ringkond oma kulul mureisemud endale wälilöögi.

Läinud aastal korraldatud ülemaaline sanitaarkorsandus Tartumaal andis üllatawaid tagajärgi. Wannisust ja raha toodi kokku ligi 4000 krooni wäärtuses.

Ringkonna juhatuse praegune koosseis on: esinaine B. Buck, abiesinaine M. Marimaa, sekretär H. Kelt, laekur E. Laurmaa ja abisekretär A. Korits.

Ringkonnal on jaoskondi 79, liikmeid üle 2000. 10 a. kestes on KL huwides tööle rakendatud: sanitaaralal 742 korda, esimest abi antud 1460 korda, mašitoitustamise alal 1616 korda, toitlustajaid on tööle rakendatud 5658 korda.

Jaoskondade rahaline läbikäik on 10 aasta jooksul olnud 118.617 kr.

Pildil naiskodukaitse Tartumaa ringkonna praegune juhatus. Istuwad wasakult: pr. M. Martmaa, pr. Buck ja pr. Kelt. Seisawad prl. Laurmaa ja prl. Korits.

Naiskodukaitse Narwa ringkond 10-aastane

Naiskodukaitse Narwa ringkond pühitseb 12. dets. oma 10-a. egewuse juubelit. Sel puhul on korraldatud „Ilmarises" pidulik aktus, mis algab waimuliku talitusega õpet. E. Kiwistelt. Aktuse avab Narwa linnapea J. Lust ja selle järele annab ülewaate ringkonna tegewusest esinaine pr. Stana Kapper. Aktusekõne peab NAK esinaine pr. E. Männik. Õhtul on samas ruumes pidulik koosviibimine.

Praegu on ringkonnas 13 jaoskonda 565 liikmega.

Wasakult paremale: Charlotte Elli, Selma Perwi, Stana Kapper (esinaine), Helene Awasalu ja Mari Laanewäli

Räpina Hariduse Selts 30-aastane

Pühapäewal, 12. dets., tähistab Räpina Hariduse Selts oma 30. a. juubelit, mispuhul korraldatakse kohalikus rahwamajas aktus koos rahvuspäewaga.

Pildil: Räpina Hariduse Seltsi juhatus. 1. rida wasakult: kirjatoim. A. Hölpus, esimees S. Konsar, kassapidaja E. Lamp; 2. rida: kassapid. abi W. Konsap ja abiesimees H. Otsmaa.

Teater • Muusika

„Pargi 13" Saksa teatris

Axel Iversi „Pargi 13" („Parkstrasse 13") on päris kena ja osavasti konstrueeritud kriminaalnäidend. Loomulikult põnevuselt ta jääb aga kaugelt maha näit. B. Veilleri „Mary Dugani protsessist", nagu kriminaalnäidendi ja -romaani meistreiks on ikkagi inglased ja ameeriklased.

Daami majas, kel on suur poolehoid meeste juures, tapetakse selle pealetükkivaim austaja. Autor viib kahtluse alla kõik majas viibinud isikud, kuni mõni sekund enne eesriide viimsekordset langemist selgub mõrvar, kelleks õieti võiks olla iga teine

KARUSNAHA

näidendi tegelane. Oma näidendis, millest peale põnevuse ei puudu ka nali, autor õieti kogu aeg mängib pealtvaatajatega peitust. Vaheduseks lased seda endale päris mõnuga meeldida.

Seekord ettekanne kohati lohises üsna märgatavalt, mida võib sellega seletada, et kõnealloleva ja esietenduse vahel on väga suur ajaline vahe. Suuremalt jaolt läks ettekanne siiski korralikult, ja oli ka õige pingerikkaid hetki. Staariosa näidendis ei ole kellelgi, küll aga igal osal häid momente. Mängisid: Charlotte Gamp, Friederike Zastrow, Herbert Klatt, William Tomberg, Ernst Falkenberg, Edgar Zapp, Hans Reichmann. Viimane hoolitses väga kordaläinult nalja eest.

V. Mettus

„Estonia" teater

Neljap., 9. dets., alandatud hindadega W. Shakespeare'i komöödia **„Suveöö unenägu"**, F. Mendelssohni muusika.

Reedel, 10. dets., alandatud hindadega B. Smetana ooper **„Müüdud mõrsja"**.

Laup., 11. dets., harilike hindadega **„Tatra tüdruk"**.

Keskn., 15. dets., Läti riigiooperi balletisolistide Mirdza Grikise ja Paul Fibigi balletiõhtu.

Reedel, 17. dets., tantsijanna Edith Oltorpi tantsudeõhtu.

Sümfooniakontsert külalisjuhatajaga

Esmaspäeval, 13. detsembril, juhatab „Estonias" sümfooniakontserti kuulus vene helilooja ja dirigent Igor Stravinski. Solistina esineb ta poeg, klaverikunstnik Sulima Stravinski. Kontserdi kavas: Tšaikovski 3. sümfoonia, Stravinski — „Capriccio" ja „Tulilind".

Täna noorte kunstiõhtu

Juhime tähelepanu täna „Estonia" kontsertsaalis ÜENÜTO poolt korraldatavale noorte kunstiõhtule, mille algus kell 8.

Õhtul, mille avab ÜENÜTO esimees dr. V. Johanson, kõneleb haridusministeeriumi koolivalitsuse direktor V. Alttoa. Kavas on koori- ja soololaulu, viiuli-, klaveri- ja tšelloettekandeid, deklamatsioone, balletti, tantsu, poistekvarteti esitusi jne., kus on rakendatud keskkoolide, gümnaasiumide, konservatooriumi ja paljude stuudiote õpilasi. Õhtul konfereerib Felix Moor.

Eesti Draamateater

Neljap., 9. skp., kell 1/2 8 õhtul „Ugala" teatri külaskäiguetenduseks **„Küpsustunnistus"** ja reedel, kell 1/2 8 õhtul **„Mister Wu"**. Kaastegevad: Aleks. Juhani, Terje Kukk, Jori Ots, Karl Ots, Ed. Pukk, Mahta Raik, A. Silberman, Karl Söödor, Salme Tamm, Ed. Tinn, Ants Toiger, Siiri Tähe, Ants Viir, Lydia Volnu j. t. Näitejuht — Eduard Tinn, dekoraator — Al. Möldroo.

Laup., kell 1/2 8 õhtul 38. korda **„Suvi"**.

Pühapäeval kell 1/2 3 p. l. Noorsooetendus **„Aladini imelamp"** II osa 6. korda.

Pühapäeval kell 1/2 8 õhtul 102. korda **„Kevad"**.

Töölisteater

Täna **„Mehe küljeluu"** 22. korda. Algus kell 1/2 8 õhtul. Pääsmed 20—125 senti.

Reedel **„Inimesed ajujääl"** 8. korda.

Laupäeval **„Kolmekrossi ooper"** 12. korda.

6. hommikkontsert

korraldatakse pühapäeval, 11. detsembril, kell 12 päeval kino „Modernis" Tartu mnt. Kontserdil esinevad sümfooniaorkester ja solistid N. Goldšmidti juhatusel. Eeskava huvitav ja mitmekesine. Sissepääs vabatahtliku maksu eest alammäär 10 snt.

Viljandi teatrimaja eelkavand ei rahulda

Viljandi teatritegelaste poolt lasti hiljuti valmistada uue teatrimaja eelkavand, mis nüüd esitatud tutvumiseks laiemaile ringkonnile. Seda eelkavandit sõelus ka „Ugala" teatri juhatus oma viimasel koosolekul, jõudes samuti seisukohale, et valmistatud skitsi järele ei saa asuda teatrimaja ehitamisele. Kõigepealt on leitud liiaks suur olevat hoone kubatuur (20.000 kuupmeetrit). Arhitekti poolt on arvestatud kuupmeetri hinnaks 10 senti, kuid asjatundjate arvates ehitus tuleb kallim. Seega ei piisaks eelkavandi kohaselt ette nähtud 18—20.000 kroonist, vaid uus teatrihoone läheb märksa kallimaks. Sealjuures teatrisaali mahtuvus on vaid 350 istekohta, kuna suurtena on projekteeritud kõrvalruumid. Ka ei peeta praktiliseks sõõrikujulist saali. Hoone fassaad on leitud olevat esinduslik ja nägus.

Kõigi eeltoodud puuduste tõttu tuleb eelkavand jätta kõrvale ja lasta valmistada arvatavasti uus, või olemasoleva juures läbi viia tarvilikud parandused. Arvatakse, et Viljandi linna majandusliku kandejõuga arvestades uus teatrihoone ei tohiks maksma minna üle 15.000 krooni.

LADU

Raadio

Neljapäewal, 9. detsembril.

7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 päewaandiseid. 7.25 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. R. Koolmeister. 8.30 turuteade. 13.00—13.30 kooliraadio Maik muinasjutumaale. Muinasjutte, laule ja muusikat algkooli nooremale astmele. 17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 tantsuriitme. (Heliplaadid.) 18.30 inglise keele tund edasijõudnutele — R. Seth. 19.00 sõjepoliitiline ringwaade. 19.15 meeskoorilaule. Tallinna linnatenijate meeskoor. Juh. A. Karindi. 19.40 päewaandiseid. 20.00 õige aeg. Ilma- ja jääteade. 20.05 soololaule. Linda Kuuler (sopran). 20.25 pool tundi perenaistele. Kodumajanduseõpetaja Alide Kenn: Kodukorraõpetuse ralwel. 20.55 orkestrikontsert. NM orkester. Juh. F. Nikolai. 22.00 kirjanduslikke uudiseid. (Tartust.) 22.15 instrumentaalkontsert (X). 22.55 päewaandiseid.

Reedel, 10. detsembril.

7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 päewaandiseid. 7.25 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. R. Ubke. 8.30 Tallinn: turuteade. 17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 lastetund. „Pitsepill". Fr. R. Kreutzwaldi muinasjutu järele kuuldemängus seadnud Karl Korsen. 18.30 eesti keele tund — R. Kress. 19.00 „Kultase" kapell mängib 19.40 päewaandiseid 20.00 õige aeg. Ilma- ja jääteade. Hinnanoteerimised. 20.05 NM orkestri kontsert. Juh. F. Nikolai. 21.05 dr. med. H. Normann: Õge ja kroonilise bronhiit. (E. Terwishoin Muusikumi loeng, Tartust.) 21.35 NM orkestri kontsert. Schubert: Waheaegade ja balletimuusikat oop. „Noosamunde". 22.05 aktuaalne weerandtund. 22.20 wanadest helifilmidest. (Heliplaadid.) 22.55 päewaandiseid.

Tänuawaldus

Minu 20 a. tegewuse tähistamise puhul mulle osaks saanud terwituste, lillede ja kingituste eest awaldan õigile suurt tänu.

Th. Witisman.

Siseriigist

Harjumaalt

Haigused takistawad koolitööd. Nagu maakoolivalitsusest kuuleme, on praegu Harjumaal suletud sarlakite pärast Aruküla algkool Rae wallas ja Kädwa algkool Ingliste wallas, kuna 8. skp. tuli kohaliku jaoskonnaarsti korraldusel juba kolmandat korda käesolewal kooliaastal sulgemisele Kuimetsa algkool kurgupõletiku pärast. Suletuks jääb Kuimetsa kool neljaks päewaks.

Edasi kuuldus, et 8. skp. katkestati kurgupõletiku tagajärjel õppetöö ka Rapla keskkoolis mõneks päewaks. Üldiselt wõib märkida, et haigused on käesolewal kooliaastal õppetööd Harjumaa koolides wäga sagedasti takistanud.

Tartumaalt

Mehikoorma elaniku nõuawad ümmaemandat. Mehikoorma walla elanike keskel walitseb pahameel, et ajal, kus lastearwu suurendamiseks tehakse pingutusi, puudub nimetatud walla elanikel kauguse tõttu asjatundlik sünnitusabi nõuanne ja kaasabi, kuna jaoskonna-ämmaemanda koht on juba pikemat aega täitmata. Nüüd on ka wallawolikogu otsustanud pöörduda palwega maawalitsuse poole, et Mehikoorma jaoskonna ämmaemanda koht lähemal ajal täidetaks.

Virumaalt

2000-kroonine annetus noortele. Sillamäe õlitehase direktor Leonid Pumpjanski annetas kohalikule ÜENÜ osakonnale 2000 kr. suuruse summa. Osakonnal läheb wastawat summat waja ruumide sisustamiseks. L. P. on waremaltki noorte ettewõtteid toetanud suuremate annetustega.

Valgamaalt

Salapärane tulekahju Hummulis. Teisipäeval kella 1/2 1 paigu päewal süttis põlema Walgamaal, Hummuli walla Paudre talus, mille omanik on Hermeline Kurwits, laut-küün. Hoone põles maani maha. Tules hukkus ka mitmesugust wallaswara, nagu ristikheinu, põhku ja põllutööriistu, 1000 kr. wäärtuses. Wallaswara oli kindlustamata, kuna hoone oli kindlustatud k.-s. „Talus" 1000 kr. eest. Tulekahjule tekkimise põhjused on üsna salapärased. Omanik ise oletab süütamist.

Viljandist

Kehrawõitu kadrilaat. Kesknädalal peeti Wiljandis kadrilaata, mis aga kõwa külma tõttu napilt andis wälja laada ilme. Maarahwast oli linna tulnud küll keskmiselt, kuid umbes kolmandik tawalisi laadakaupmehi oli jäänud ilmumata. Hobustest makseti 200—350 krooni. Külmast polnud hoolinud aga mustlased — need olid kohal tawalises koosseisus ja tegid nähtawasti head äri.

Wiinahimu tegi wargaks. Uue-Wõidu wallast pärit olewal Aadu Uusalul warastati Wiljandis, Ruuli mehaanikatööstusjas ülikond 30 kr. wäärtuses. Selgus, et warguse oli toime pannud waremini korduwalt warguste pärast karistatud Theodor Pihlak, 25 a. wana, ilma kindla elukohata. Klikonna oli ta warastanud wiinaraha hankimiseks ja müünud selle ühele wanakraamikaupmehele 16 kr. eest. Politsei pani kutsus Pihlaka wangimajja.

Kuressaarest

Linnainsener lahkub. Kuressaare linnainsener Eugen Haamer lahkub 13. dets. senisest kohalt. Ta läheb Harju maawalitsuse maainseneri abiks.

Kes uueks Kuressaare linnainseneriks saab, pole weel selgunud. Esialgu täidab linnainseneri kohuseid tehnikainstituudi üliõpilane A. Palk.

Insener E. Haameri lahkumise põhjuseks on wiletpalgatase. Ta sai 120 kr. kuus. On karta, et linnawalitsusel tekib raskusi uue linnainseneri leidmisega, kuna waewalt on loota, et keegi wastawa kutsega isik nii odawa palgaga sellele kohale tuleb.

Saaremaalt

Kärla wallamaja ümberehitamisele. Kärla wallawalitsus otsustas Kärla wallamaja ümber ehitada kõigiti ajakohaseks. Wallamaja ametiruumid tehakse awaramaks ja ehitatakse peale 2. kord, kus olekski peamiselt teenijate eluruumid. Ümberehitus läheb esialgse kalkulatsiooni järele maksma 14.500 kr. Wallawalitsuse otsuse wallamaja ümberehitamise asjas kiitis heaks ka wallawolikogu.

Walla erakordsete kulude 1937./38. a. lisaeelarwes peamiselt rändpõllutööskooli ülalpidamiseks, wõttis wolikogu wastu 529,90 kr. suuruses summas. Koolimajade ehitusfondi kapitali otsustati suurendada sooteel, et iga-aastasse walla eelarwesse wõetakse 5%-line summa korralise eelarwe tuludest.

Kohalikke teateid

Mis põhjustas leiwahinna tõusu

Meile kirjutatakse: Wiimane leiwahinna tõus on esile kutsunud arwamisi, nagu ei oleks leiwatöösturite poolt see samm küllalt põhjendatud. Tõeliselt oli see samm siiski paratamatu, kui ei tahetud loobuda kwaliteetleiwa walmistamisest.

Et leiwatööstus pole Tallinnas mingiks rahaauguks näitab juba see, et paljud tööstused wahetawad aastas neli kuni wiis korda majanduslike raskuste tõttu peremeest. Samuti pole wiimase kümne aasta jooksul ükski leiwatööstus suutnud täiendada oma sisseseadet.

Kuigi arwatakse, et jahu andes küpsemisel umbes 40% suureneswu, tajub tööstuse kulud, wõib ütelda, et kauaegsed kogemused näitawad, et keskmiselt suureneswu indeksiks on 33%, mida tuleb wõtta ka kalkulatsioonide aluseks, kuna alati pole wõimalik kaputada kõige paremat jahu. Ka siis, kui suureneswu oleks 40%, on wale arwata, et leiba wõib walmistada jahu hinnaga. Tööstuse kulud on palju suuremad.

Kuna kewadest peale rukkijahu hind on tõusnud 2 1/2—3 1/2 senti kg-lt, leiwa hind samal ajal aga 2 senti kg-lt, siis on arusaadaw, et leiwatöösturid ei saanud läbi hinda tõstmata. Pealegi on tugewasti — nimelt 25—60% — tõusnud leiwa walmistamise kõrwalkulud. Aksi küttematerjal on tõusnud 60%. Pealelle on aga hinnas tõusnud üürid, weoabinõud ja teised tarbeabinõud. Wastaw kalkulatsioon näitab, et kui leiwatööstus tahab teenida 5%, arwestamata seejuures tööstuse juhi palka, tuleks leiba tööstusest wälja müüa 20,5 senti kg, kui jahu maksab 17,2 senti kg. Tööstuse kulud selle juures on kalkuleeritud kõige minimaalsematena. Kõik need asjaolud kokku näitawad, et leiwatööstused praeguse leiwahinna juures heal juhul tulewad kuidagi omadega wälja, rääkimata aga suurest teenistusest, ja sellepärast on ka täiesti põhjendatud leiwa hinna tõus, kui tahetakse walmistada paremat leiba.

Kõigele sellele waatamata müüwad aga paljud wäiksemad leiwatööstused oma saadusi siiski weel wana hinnaga. Loomulikult on see wõimalik sellepärast, et tarwitatakse odawamat jahu. Tarwitajaskond soowib aga enamuses kwaliteetkaupa, millest tingituna osa tööstusi walmistab leiba ainult kõige parematest jahudest ja loomulikult ei saa see leib hinnalt wõistelda odawast jahust walmistatud leiwaga.

Kokkuwõttes wõib ütelda, et tõusnud on ainult kwaliteetleiwa hind, kuna üldiselt turukaup on jäänud hinnalt endiseks. Täpselt sama olukord on maksew ka sepiku ja saia walmistamisel ja hinna juhtes.

Leiwatööstur.

Wälislaewu sadamas

on praegu töös laadimise ja lossimisega 17. Külma ja lumetuisu tõttu hilinewad saabumisega mitmed laewad. Kuigi Helsingi rannas juba jääd, pole see weel takistuseks laewaliiklusele. „Aegna" saabus eile Soomest õigeaegselt.

Piiskop Rahamägi oli haigewoodis

Piiskop dr. H. B. Rahamägi, kes nädalapäewi tagasi läks mõnenädalisele puhkusele ja pidi sel ajal osa wõtma Inglismaal peetawast konferentsiist, külmetas hiljuti ja oli nädalapäewi haigewoodis. Nüüd on piiskop sõdawõrd teriwenenud, et loodab tulewal nädalal peetawat konsistooriumi isiklikult juhtida.

Minister O. Kask skautide auwanemaks

Tallinna Skaudisõprade Seltsi ja Tallinna skautide malewa juhatuse üldkoosolekul waliti sõjaministri O. Kask Tallinna skautide auwanemaks. Wastawa diplomi üleandmine toimub pühapäewal „Estonia" kontsertsaalis skautide emade aastapäewal.

Palgavaide ja töötingimuste korraldamine

tuleb otsustamisele pagari-, konditri-, leiwatööliste ja wälisawedajate koosolekul laup., 11. skp., kell 6.30 õhtul E. toidu- ja maitseainete tööliste ametiühingu ruumes Pärnu mnt. 41. Koosolekul esineb muusas aruandega „töölisosanikkude" kohta eelmisel koosolekul walitud komisjon, kes käis sõjaministri juures.

„Aegna" wiis Leedu hobuseid Soome

Täna hommikul wiis Tallinna-Helsingi liiniaurik „Aegna" järjekorralise partii hobuseid Soome. Transiithobused tulid Leedust ja neid oli sedakord 16.

Trükitööliste näiteringi

korraldusel toimub pühap., 12. skp., Töölismuuseumi Lh. ruumes esimene kinnine näidendiõhtu trükitöölistele. Ettekandele tuleb H. Raudsepa komöödia „Demobiliseeritud perekonnaisa". Näidendi algus on kell 3 p. l.

Tubakatööstlistel

seisab pühapäewal, 12. skp., ees kaks suuremat koosolekut, millest üks, mõeldud ülelinnalisena, toimub kell 12 päewal „Tööliswõimla" 3. korral. Koosolekule päewakorras on referaadid L. Johansonilt ja ühingu sekretärilt E. Loodilt.

Apteekide ööwalwe

Neljapäewal wastu reedet:

R. Georgini apteek, Wiru tän. nr. 15.	Tel. 450-88
W. Kuigi apteek, Liiwalaia tän. nr. 34.	Tel. 461-70
K. Schneideri apteek, Raekojaplats 11.	Tel. 431-63
A. Puksowi apteek, Koidu tän. nr. 43.	Tel. 454-97
J. Pilli apteek, Wana-Kalamaja t. nr. 7-a.	Tel. 440-74

Nõmmel:

Trossini apteek, Apteegi tän. 4.

Lumerohke päew maksab majaomanikele 30.000 krooni

Lumerikkad päewad, nagu neid on wiimasel ajal olnud, toowad Tallinna majaomanikele õige suurel määral lisakulusid. Nii wõetakse ühe tawalise reekoorma lume äraweo eest 45 senti

25

kuni 1 krooni, olenedes sellest, kui kaugel asetseb maja lume mahapanemise kohast.

Teadlikult poolt arwutatakse, et eilse päewa jooksul pidi iga majaomanik laskma wedada ära keskmiselt 10 reekoormat lund. Tagasihoidliklult wõttes maksis iga koorma wedu keskmiselt 50 senti. Nii tegi iga majaomanik umbkaudu 5 krooni kulutusi. Tallinnas on 6000 maja. Seega maksis eilse päewa lumewedu Tallinna majaomanikele ümmarguselt 30.000 krooni.

Pildil: Tawaline tänawapilt lumerohkete ööde järele.

Vastutav toimetaja J. TAKLAJA
Väljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus

S. TARTU

Erakorralised konsistooriumi eksamid rootslastest kandidaatidele

Tulewal nädalal sooritawad konsistooriumi eksamid pro ministerio kolm rootslastest õpetajaameti kandidaati: Rosenstein, Pöhl ja Wichström. Kuna need kandidaadid wälismaiste stipendiaatidena mitmel maal ja linnas on, wõimaldati neile erakorralisel ajal eksamit sooritada. Ordinatsioon rootsi õpetajatele on 19. dets. Toomkirikus.

Schokolaadi-, kompweki- ja biskwiiditööliste

on hakanud tihedamalt organiseeruma ametiühingute ümber. Pühapäewal, 12. skp., kell 10 homm. on „Tööliswõimla" 3. korral ülelinnaline schokolaadi-, kompweki- ja biskwiiditööliste koosolek, mille päewakorras on referaat kutsehingute tähtsusest töölisele L. Johansonilt. Seniste töötulemuste ja uute algatuste üle esineb referaadiga ühingu sekretär E. Loot.

Trükitööliste wäikelaste jõulupuu

toimub möödunud aasta eeskujul pühap., 19. skp., ühingu ruumes kultuurtoimkonna korraldusel. Jõulupuust on tasuta osawõtt wõimaldatud trükitööstlistele lastele kuni 10 a. wanuseni. Ülesandmiste wiimane tähtpäew on 15. detj. k. a. Jõulupuu algus on kell 5 p. l. Kultuurtoimkonna juhatus on pöördunud suuremate kirjastuste poole palwega anneiada seks puhuks lasteraamatuid.

Mõne reaga

Eesti keele häälduste omapärasustest kõneleb Eesti Akadeemilise Helikunstnike Seltsi tänasel muusikaõhtusel loengul Tallinna konserwatooriumi saalis mag. phil. Paul Ariste.

Kell 8 õhtul algawale loengule on sissepääs kõigile maksuta.

„Hispaania Hispaania wastu" on teemiks Tartu ülikooli õppejõu E. Kestküla loengul, mis peetakse täna, neljap., 9. detj. Weerenni jän. 2-a ja homme, reedel, 10. detj. S. Kloostri 16 kell 19. Loengud selgitawad walgusplidi. Lektor on ise wiibinud Hispaaniaes kodusõja ajal ja esineb pärast jõule pikema loengutseeriaga T. Rahwaülikoolis.

„Kuidas hõiduda külmetushaigustest," sellel teemil kõneleb dr. A. Reiman täna, neljap., 9. detj. kell 8 õ. „Tall. Rahwamaja" saalis (Pärnu mnt 41) Tall. Naisharidusseltsi korraldusel.

Korteriküsimuse lahendamiswõimaluste üle trükitööliskonnas esineb järjekordsel T. T. Ü. kultuurtoimkonna referaatõhtul neljapäewal, 16. skp., kell 1/2 8 õ. referaadiga Eesti trükitööliste liidu sekretär A. Offenbach. Peale kõnet on läbirääkimised.

Töötsimised

Vilunud 1. liigi remondiwõimeline
autojuht
vajab tööd maale wõi linna. Õle tän. 32—6.

Põllutöölised: sulane ja tüdruk,
otsivad kohta.
Suutelised kõiki põllumajapidamises ettetulewaid töid iseseisvalt t ma. Kirjad slt. „30/1030".

Härrad majaomanikud! Korralik noor
keskküttetööline
palub mingit tööd. Tunneb kõiki sellele alale kuuluwaid töid ja ka elektrisisseseade töid. Kirjad slt. „23/1263".

Vilunud
müüjanna
palub kohta kas koloniaal- wõi delikatessärisse, ennepühiseks hooajaks abijõuna. On rahul igasuguste tingimustega. Kirj. pal. slt. „38/1238".

Tisler
soovib tööle, ajutiselt wõi kestvalt. Pakkumised slt. „32/1232".

Soovin
astuda soliidse äri teenist. agendina. Oman kogemusi. Wäike kautsjon wõimalik Kirjad slt. „11/1251".

Karske korralik täiesti vilunud
1-liigi autojuht
otsib teenistuskohta, teeb iseseisvalt remonttöid. Kirj. slt. „18/1258".

Keskealine täiesti karske abielupaar heade tunnistustega soovib
aednikumajahoidjakohta,
tunneb keskküttelt ja elektritööd. Kirjad slt. „14/1254".

Lp. härrad töösturid ja tööandjad! Palun wõimaldage kahele korralikule karskele moonoormehele
mingit tööd.
On kõige eest tänulikud. Kirjad slt. „24/1264".

Soowin
sulase-eestöötajakohta
suuremasse talusse. Oskan igasuguseid põllumajanduses ettetulewaid töid. Soowinsed olemas ja lepin edaspidi koha saamiseks kuu wõi kahe pärast. Pal. kirjad saata Wabriku 11—6, F. Aawik.

30 krooni
sellele, kes soovitab täiesti karskele korralikule noormehele kindla teenistuse ükskõik kuhu tööstusse. Kirjad slt. „15/1255".

Hiiu noormees, 18-a.,
palub tööd.
Rahul kõigega. Kirjad slt. „12/1252".

Töökas neiu
soovib kohta pesumajja, õmbleja käcalusecks (on enne töötanud) wõi majateenijaks wõi lapse juure. Olen kõigega rahul. Kirjad slt. „19/1259".

Juuksurid!
Wõimaldage noorele tüütarlapsele õpilaskoht õppelepinguga. Kirjal. slt. „26/1026".

18-a. maanoormees palub
tööd
wabrikusse, tööstusesse, kus midagi õpida saab. Waremalt töötanud 1 aasta lukusepa juures. Kirjad slt. „37/1037".

Teatame, et wõtame weel enne pühi kõikuguseid
õmblustöid
wastu. Töö tiire ja korralik Pühawaimu 8—6, õmbleja.

Korralik passija
palub tööd,
keedab, peseb, teeb kõiki töid. Wõib ka päevaviisi. Omab tunnistused. Kirjad slt. „5/1205".

Lokkija
soovib kohta. Teatada slt. „25/1225".

Suure praktikaga, vilunud
apteegiassistent
(apt. abiline),
kes kõike apt. ettetulevat tööd täiesti tunneb ja 3 kohal. keelt valiseb otsib vastavat kohta. Wõib ka maale. Teat kirj. slt. „37/1237".

Korralik 33-a.
Hiiu neiu
palub majateenijaks, wõib ka passikoht olla. Oskab keeta, omab tunnistuse. Kaubeldakse wõib Madara tän. 2—2.

Kas leiduks
töökale ustawale neiul mingit tööd? Wõimus töötada majaemelauplues ja majatöödes. Teat. slt. „12/1292".

Hariund preili
soovib tööd
kontori-, õmblus-töö, fotoalal wõi äriäie. On töötanud kõigil aladel. Kirjad slt. „29/1309".

Hariund wene preili
otsib kohta
laste juure, majasse wõi mingit muud tööd. Pakkumised slt. „22/1382".

Töötsimised

Noor abielumees
otsib kohta
rauataupluse (sel alal on praktika), latiu wöi üksköik mida. Kohaneb töigega. Kirj. pal. ilt. „31/1311".

Lugupeetud tööandjad!
Võimaldage 19-a. maapoisile töökoht vabrikusse ahjukütjana, tallu wöi üksköik kuhu, tööd ei pölga. Kirj. ühes hinnaga saata kuni 14. detsembrini 1937. a. Kohtla-Järve 91—2. Karl.

Kokk valmistab
pulma- ja pidulaudu. Malmi tän. 4—3.

Teenijaks-
lastekaswatajaks soowib üksik ausameelne proua üksiku juure wöi lastega lese juure, armastab lapsi, oskab ömmelda. Teat. ilt. „19/1299".

Maapäritoluga karske
noormees
palub mingisugust tööd. On töigega rahul, ühiti tööd ei pölga. Kirj. ilt. „17/1887".

Korralik maatüütarlaps palub
teenistust
perenaiseabiks wöi üksköik mida. Teat. ilt. „4/1824".

Lp. tööandjad!
Lubage noorele karskele mehele mingit tööd wabrikusje wöi tisleritöötuppa, on ennem töötanud. Kirj. ilt. „38/1358".

Noor kena wälimusega intelligentne hariund preili otsib mingit
teenistust
kas mönda ametiasutusje praktikandiks wöi ärisse, walitseb keeli ja on warem äris teeninud. Teat. ilt. „11/1881".

Põllutööline
wajab kohta 1. jaan. 1938, oskab iseseiswalt töötada ja põllutöömajinaiega ümber käia. Wajaduse korral naine wöib talitada loomi. Kirj. Aegna postiag., Sihi talu, L. Irula.

Poolõppinud
möölbli-sadulsepp
otsib kohta. Kirj. ilt. „5/1365".

Lp. töösturid ja ärimehed, teilt
palub tööd
wöi õpilasekohta auja ja puhta minewikuga 30-a. noormees. Kiire wiluma, garantii wöimalik. Kirjal. ilt. „7/1367".

40-a. naine
palub tööd,
räägib wene keelt, wöib käia oma korteriga, omab tunnistused. Kirj. ilt. „89/1039".

Tööpakkumised

Teenijat
tarvis. Küsida Narva mnt. nr. 17 pagariärist, pärast kella 5.

Püksirätsep
vajab täiesti vilunud käealust tellitud töödele. Vilumatuil mitte tulla. Vana Viru tän. 9—6, hoovi kaudu 2. kord.

Soovin lapsehoidjat-
majateenijat.
Palk Kr. 20—25 kuus. Kapt. Valteri maja, Paljassaar 47.

Köögiteenijat
tarvis rest. „Salve", Juureveo tän. 5.

Ausat
passijat
wajatakse möneks tunniks päewas. Tulla 8—4 Sakala 47—2.

Korralikku
üksiteenijat
vajatakse Raua tän. 36—1.

Karske
töömees
leiab aiatööle kestva teenistuse; soovitav, kes on ennem sel alal töötanud ja on naisemees. Korter koha peal. Kopli kalmistu vastas, maja nr. 102.

Korralik
teenija-perenaine
leiab hea koha üksiku ametn. majapidam. maal. Läbi räägida täna kl. 4—6 ja homme kl. 11—1 hotellis „Bristol", tuba nr. 30.

Passijat
vajatakse kella 7—12 homm. Teatada slt. „28/1028".

Naispikolot
tarvis restor. Põllumeeste Kodu. S. Ameerika tän. 2.

Linna ligidale maale waja
teenijat,
kes perenaisetöhuseid täidab. Kaubelda 9. dets. kella 2—4 wöi 10. dets. kella 9—10. Liiwamäe t. 46—2

Kuldaja
õpilast
tarwis Müüriwahe tän. 46—4.

Töötahtelist
meeskaastöötajat,
kuni 1000 kr. kapit., waja töötawasse ärisse kindlale palgale ja %. Ka korter wöimalik. Küs. pal. W. Ameerika 30—1, öht. kella 6—9.

Tüdrukut
tarwis linna ligidale maale Kaub. 9. sp. kella ½4—6 S. Pärnu mnt. 56, hoowis

Wajatakse
uksehoidjat
(šöweitsari). Rataskaewu 2—1, kassiinosse.

Keskealist lapsearmastajat
üksiteenijat,
soowitaw, kes weidi ömmelda oskab, kohe waja. Kristiine tän. 14-a—8.

Tubli
majateenija,
kes ka pesu peseb, wöib tulla heapalgalisele kohale. Weizenbergi 19—1.

Üksik ausameelne keskealine meesterahwas, kindla puhtama äri pidaja, soowib äriosanikku naisisikut, tarwilise wene keele oskus. Kirj. ilt. „10/1880". Soowijaid pal. teatada aadressi.

Söögisaali wajatakse wilunud
kokaabi.
Kirjad ilt. „18/1888".

Waja kaht
noort neidu,
kellele meeldib ömblemine ja kauplemine. Teatada enda ja endise tegewuse üle ilt. „30/1350".

Tarwis energilist
preilit-müüjat,
kes on huuteline hea eduga juhtima suuremat maiusainete-kauplust. Soowitaw soliidne kautsion wöi wastutus. Teated senisest tegewusest saata ilt. „2/1862".

Teenistust
wöib leida enne jõulu ja aasta wahetuse ajal kalendrimüügiga. Lähemalt Runne 11, krt. 4.

Waja
teenijat.
kes oskab keeta. Tunnistused nõutawad. Kirjad ilt. „24/1384".

Tüdrukut
tarwis linna lähedale tallu karjatalitajaks (lüpsjaks). Paldiski mnt. 87—18.

Tehniline suurär wajab kohe perfektset
masinakirjutajat
Kirj. ilt. „M. 12187".

Tarwis tublit
teenijat
tallu Järwamaale. Tulla reedel kella 3—4 Tartu m. 41—7, hoowimajas.

Vajatakse
wäikesesse talumajapidamisse perenaisele abilist-seltsilist. Wöib ka üksik keskealine naisterahwas olla. Kirj. ilt. „17/1377".

Vajatakse
meestetööle juuksur-neidu, kes teeb kestwaid lokke ja wesilaineid. S. Tartu mnt. nr. 81.

Tarwis
remonttöölist,
kes uste, akende ja põranda kokkuajamist tunneb. Kunderi 7—10.

Wajatakse
metsapraakerit,
kes ka sillatööd tunneb. Soowijail teatada kirjalikult Õisu p.-ag., p.-k. 1.

Tüdrukut
tarwis maale. Kaub. täna kl. 3—5 öhtul Falkpargi t. 27—2.

Teenijat
tarwis, soowitaw wanem inimene. Hermani 12—2.

Köögiteenijat
waja jöögisaali Pärnu mnt. nr. 99.

Wajatakse
pagaripoissi
Weizenbergi 27.

Automees
saab kindla koha autojuhi abina, kui laenab 300 kr. 3 kuuks. Laen on kindlustatud ja tööd on aasta ringi. Kirjal. pakk. ilt. „35/1855".

Suurem hästitöötav 150 töölisega osaühing, suurendades põhikapitali 60.000 krooni võrra, vajab
uusi osanikke
vähemate ja suuremate summadega. Osakapitallit sollidsed protsendid garanteeritud. Ettepanekud ühes andmetega pakutava summa ja isiku kohta saata Tallinna, postkast 47 märgusõna all „Uus osanik".

Waja soowiustega
teenijat
kes oskab hästi keeta. Narwa mnt. 18—3.

Juuksurit
praktikanti waja. Lai t. 6, härrade ofakond.

Baaridaami
waja. Tulla restor. Passaaž.

Tislerit
tarwis. Lembitu t. 29.

Korteripakkumised TALLINNAS

2-toaline
korter
kaugemal linna serval ära anda. Soov. kirj. ilt. „31/1231".

Vanemale intelligentsele härrale üürile anda omaette soe
möbleeritud tuba
Dunkri t. 19—1. Näha wöib kella 3—6 p. l.

Üües warsti walmiwas majas ajakohased 4- ja 5-toalised
korterid
wälja üürida Pärnu mnt. 32, hinnaga Kr. 90.— — 160.— kuus.

Toidualnete-kauplus
ära anda heas rajoonis, hind 2000 krooni. Teateid saab linnaapteegi juurest (Karja tän. ja Pärnu mnt. nurgal.)

Arstile
südalinnas kabinetiruum üürida. Telefoneerida 524-70, kella 3—4.

Tervislikel põhjustel ära anda suuremalt töötav
pesukoda
Kirjad ilt. „16/1256".

Intelligentses perekonnas üürile anda soe walge uuelt remonteeritud
tuba
mööbliga wöi ilma. Tina 19—4.

Toakaaslaseks
saab ametiskäija preili üksiku proua juures. Wismari tän. 18—11.

Toidualnete-kauplus
ühes elukorteriga linna sees ära anda. Teat. saab Harju t. 24, kangi alt puuwiljakauplusest.

Ilus awar
tuba
tarwilise mööbliga ära anda. Fählmanni tän. 12—1 (Kreutzwaldi pöiktän.).

Korter
ära anda — 3 tuba ja köök Endla tän. 49—1, küsida krt. 3.

Kesklinnas soe mööbliga
tuba
kontoriks wöi korteriks wälja üürida. Ooteruumi, wanni ja köögi kasutamise wöimalus. Kirj. ilt. „30/1310".

Kohe ära anda soodj. tingim. siidal. ligidal. uues majas 2 hästi
möbl. tuba,
ainult intell. kindl. teenistuses härrale. Soov. kirj. ilt. „5/1325".

Suur 4-toaline
korter
äriruumiks wöi puhia töökoja jaoks wälja üürida Tartu mnt. 51, näha iga päew kella 10—4 päewal wöi Uluturu kaubamaja 5, telef. 463-28.

Meesterahwas wöib mööblita
toa saada
Tatari 20—3-a.

Suurepärane
hästimöbl. tuba,
erasissekäiguga, ära anda Kaupmehe 31—2.

Kaks koosseisvat ja üks eraldi
tuba
ära anda Tatari 2—1.

Korter
6 tuba ja köök, wöimal. kahele perekonnale jaotada, üürile anda Tatari tän. 8, majahoidjalt.

Päikesep. erasissekäiguga puhas suurem
tuba
wähese mööbl. wöi ilma ära anda ühele intell. härrale. Kaasani tän. 7—4.

Roosikrantsi 8-a
2 tuba, köök ja wannituba kohe wälja üürida. 30 kr. kuus. Näha kl 2—3.

Tuba
köögi tarwitusega wälja üürida. Sinna tarwis ka poissi kergemale tööle. Katusepapi 8—5.

Korter
ära anda Harju t. — 3 tuba, köök, wann, teenijatuba, keskküte. Soov. arstile, adwokaadile wöi kontoriks. Küsida kl. 9—1 ja 4—6, telef. 436-92.

15. dets. k. a. kesklinnas wälja üürida
kontori jaoks 4 tuba
(wöib ka olla kahe koniori jaoks à 2 tuba). Küsida S. Karja 2—4, telef. 436-67.

Korteriotsimised

Kindlas teenistuses 16-a. noormees soovib tulla
kaasüürnikuks.
Soovitav üksik tuba. Kirjad slt: „14/1214".

Korralik karske mittesuitsetaja kindlas teenistuses käija noormees soovib üksikut
tuba
väh. mööbl., hind kuni 16 kr. kuus. Kirj. slt. „8/1248".

Noor lasteta abielupaar otsib 15. skp.
korterit
— tuba pliidiga wöi köögiga. Kirjad slt. „29/1029".

Kesklinna wöi selle lähemasse ümbrusse waja kohe wöi alates 1. jaanuarist üht wöi kaht kõrvuti asetsevat
äriruumi.
Pakkumised saata slt. „21/1221".

Korralik perekond otsib
4—6-toalist korterit
Teat. kirj. slt. „40/1240".

Kaks korralikku ametisläitjat preilit soowiwad omaette erasissekäiguga ja köögi tarwitusega wähese
mööbliga tuba
Soowitaw 2. linnajaos. Teatada ilt. „11/1291".

Korralik kindlas teenistuses olew perekond wajab
korterit
kahe toa ja köögiga wöi suurt tuba waheseinaga. Üüri ettemaks wöimalik. Kirj. ilt. „14/1294".

15. dets. wajatakse 2—3-toalist
korterit
kesküttega majja, wanniga. Korralik maksja. Kirj. ilt. „8/1828".

Kiires korras soowib üksik naisterahwas
tuba
mööbliga wöi ilma, põrandapinnaga 5—6 r.-m., soowitaw köögi tarwitusega. Teat. kirj. ilt. „3/1043".

Kindlapalgaline wäike perekond wajab
korterit
— tuba waheseinaga wöi üks tuba pliidiga, 5—6 tun üüri ettemaks. Kirjal. ilt. „12/1832".

Otsin 5—6-toalist korralikku
korterit.
Teat. ajukoha ja hinna kohta saata Endla 19, krt. 1.

Ametiskäija mees wajab
möbleeritud tuba
wanni ja telefoni tarwitamisega. Soowitaw uues majas keskküttega. Pakkum. kiiresti ilt. „E. 12100".

Wanem ametnik otsib uude majja toa, kööki ja ejikuga
korterit
Teat. ilt. „6/1046".

Müüakse

Kui teie olete kokku-hoidlik siis tulge ja ostke valmisriideid L. Karschensteini K-m Harju 23.
Kõige odavam sisseostukoht Tallinnas.
Rikkalik valik.
Järelmaks kuni 7 kuud.
(Aadress välja lõigata)

Detsimaal-kaal,
kuni 500 kg, wähe tarwitatud, odawasti müüa. Holandi 54 wöi küsida telef. 318-02, kella 11—½5.

Nõmmel, S. Pärnu 168,
riietekapid
müüa, 3 uksega, wäga odawasti. Näha töökojas.

F O
Toa-, wälis-, ihu-, piima-
termomeetrid
ja areomeetrid
En gros ja en detail
A-s. F. O Treublut
Pikk 18, Tartu m. 2
Nõmme turu ääres.

Riietekapid
2—3 uksega odavasti müüa Kauba tän. 38, töökojas

Toalilled
müüa Juureveo tän. 22—1.

Müüa punasest puust, heas korras
kirjutuslaud ja raamatukapp
Kr. 350.— eest. Küsida kl. 4—5 telef. 309-65.

Maja müüa,
10 a. wana, tulu 14%. Ligem rajoon, suur päriskrunt. Wäljamaks 24.000—30.000 kr. Kirjal. ilt. „31/1271".

Poole hinnaga täiesti uus kõige moodsam kabinett-
õmblusmasin
„Singer", kohe müüa. Tui tän. 8—3.

Hästi rehtud tugewaid
diivaneid
ja tugitoole ostate ja tellite weel pihiks. Tehnika tän. 17, töötoast. Suur walik moodsaid mööbliriideid. Ka hinnad äärmiselt odawad.

MOODSAID ELEKTRI LAUALAMPE SOOVITAB SUURES VALIKUS ELEKTRISELTS AEG TALLINN RAEKOJAPL. 4.

Diivaneid
parimast materjalist, täielise wastutusega. Jakobsoni tän. 4.

Juhuslikult odawasti müüa naisterahwa uus
talvmantel
Liiwalaia 98—2.

Käsiõmblusmasinaid
15 kr. — 40 kr., peale nende kabinett- ja jalgmasinaid, kingsepa lappimismasin, sadulsepa-, müütsi-, saapapealsete-, karusnaha- ja kindamasinaid wäga odawasti müüa S. Roosikrantsi 8—15, Kolju juures.

Kesk-Eesti linnas heas korras olev suure maa-alaga
aiaäri
koos kahekordse majaga müüa. Väljamaks kokkuleppel. Saaduste turustamine võimalik koha peal. Teat. slt. „E. 12097".

Müüa
muhwid ikunks-, kotik-, murmel-, oposjum- ja hiilgenahast, hind 7 kuni 35 kroonini. Hea töö, hea walik, parimad nahad. Girgensoni tän. 6—3.

Müüa Nõmmel
2 maja
suurel krundil Wabaduspst. ja autobusepeatuse juures. Weewärk majas, hind Kr. 18.000, wäljamaks Kr. 10.000. Küsida: Tallinn, Kullasepa 4—1, kl. 1—3 ja 5—7.

Ei ole mõtet kallimalt maksa, kui on wöimalik saada odawasti parimaid Eesti ja teisi
postmarke
ja blokke (suures walikus) Wene tän. 1—9, 2. korral.

Majad, talud,
krundid, restoran, wana (25 a.) maja-, elektriitatwete- ja klaasnõudeäri müüa. Kontor „Wahendus" Harju tän. 17, kella 10—12 ja 2—½4.

Müüa odawasti
raadio
„Blaupunkt", 1937. a. mudel, 10 lampi, tüüp 7 w. 86 Näha iga p. Preesi t. 42—1

Müüa moodsaid
lapse- ja nukuvankreid
alates Kr. 10 „Modern", Wiru tän. 2, hoowimajas.

Ehituskrunt
Pääsküla müüa. Teateid saab Tallinnas, Wabriku tän. 33—2, neljapäewal, reedel ja laupäewal kella 5—7 p. l.

Raadio
müüa. Endla tän. 49—5.

Müüa
kullatud kell
klaaskupliga. Olewimägi 14—6, hoowis.

TRIIKRAUAD, KEEDUPLAADID, KEEDUNÕUD, SUKELUSKEETJAD — oma tõõ.
Parandus kiire ja korralik.
Eldro
Lai 1, telefon 450-29.

Suuski
ja juusatarbeid müüa Reimani 25, töötusjes.

Müüa veeturbiin
H. P. 35, firma Pirwitz Ria, Francis süsteem, katrijaed, auru- ja kesküttekatlad, küttepinnaga 12 m² — 70 m², aurumasinad, rihmajeibid, transmisjoonid, wöllid ja töstewintsid. Tartu, Kastani t. 103, rauakauplus.

Täiesti korras (repetitsioon-mehaanik)
tiibklaver,
fa K. M. Schröder, rutuliselt müüa. Wana Wiru t. 15—4.

Õige odawasti müüa
hundikoera poegi.
Näha igal ajal. Riiütli t. 32—11.

Juukseäri
müüa elumuutuse tõttu. Hind odaw. Kirj. ilt. „30/1390".

Müüa wähetarwitatud
lumeketid
550×19—21. Kentmani t. 5—8.

Müüa
kirjutuslaud (tamm pähklikaga), kuiceri ja diiwan. Liiwalaia 33, töötoas.

Korrapärane iganädalane kau
veoühendus.
Tallinnast Antverpeni ja Rotterda
ärasõiduga igal laupäeval Tallinnast.
Soodsad kaubatingimused. Kaubaülesandmisi võtab
Thomas Clayhills & Son. Tel. 435-58. — **Carl F. Gahlnbäck.** Tel. 450-30. — **A. & J. Trankm & Ko.** Tel. 442-57.

5-lambilisi
raadio
super-wastuwõtjaid müüme Ekr. 150, 2-lambil. ja 3-lambil. alates Ekr. 30 kuni 85. Aastane järelmaks.
Raadioäri RA-FO Viru 13.

Detsimaal-kaal
uus, 100-kg ja tühjad kastid odawasti müüa Aia 10 hoowil, ainult kella 12—2.

Maal maja äriruumidega,
käidawas kohas juhuslikult odawasti müüa. Hind ainult Kr. 2000. Asukoht Wirumaal, Püsi wallas, Kõrkküülas. Teateid saab Tallinnas, Klaasingi tän. 10, telef. 309-05 wöi koha peal

Mõna meesterahwa
skunkskasukas
juhusl. wäga odawasti müüa Pandimaja kaupl. Maneeshi 4.

Müüa
diiwan-woodi mahakeeratawa leeniga (kahele inimesele magamiseks) ja kaks tooli. Pandimajas Narwa mnt. 18.

Müüa
kasepuust kapid (poleeritud) ja laudasid mitmet seltsi odawa hinnaga. Willardi tän. 23-a—12.

Hea saun 4 osakonnaga
ühes 2 suurema kiwist majaga, paremas kohas, 1000 kr. üld kuusisjetulekuga erilisel juhusel ainult 25.000 kr. eest ½ osa wäljamaksuga kiiresti müüa wöi wahetada; ja palju teisi maju, talusid, weskeid, äärisid ja töösturi müüa ja rentida. Teat. J. Kühle kontorist Wanaturg 6, kella 11—1 ja 5—6.

Jõulukingiks.
Rutuliselt müüa eht hõberebase nahk hästi odawa hinnaga. S. Tartu mnt. 22, pudukauplus.

Ostetakse

Soovin osta Tallinnast wöi Nõmmelt
maja
väljamaksuga 7000—8000 kr., ülejäänud pikaajaline völg. Soovitav äriruumiga. Lahked pakkumised slt. „29/1269".

Petserist sõitnud,
ostan
kantud riideid, köögitarbeid jne. Maksan kõige kõrgemat hinda. Kirjad slt. „30/1270".

Õiglase hinnaga
ostan ja müün
palituid, ülikondi, pandipileteid, raadioaparaate, fotoaparaate, õmblusmasinaid, grammofone jne.
Tartu mnt. 1. Ost-müük.

Auto
soovin osta, voolujoonel., hinnaga mitte üle 3000 kr. Kirj. slt. „4/1244".

Ostan
tantud ja mõsi ülikondi, punaseid ja walgeid pandipileteid, köisjugu palituid ja mantleid, üksikuid pintsakuid, õmblusmasinaid, grammofone ja muud. Pärnu mnt. 33.

Ostan
kõrge hinnaga pruugitud mööblit, riideid, saapaid, woodeid, kappe, raadioid, grammofone ja igasugu pöörningukolu. Pal. teat. kirjal. ilt. „35/1275".

Mootoreid-dünamoid,
220 w., 1—4 h.-j., alalisele woolule, ostan. S. Pääjukese 1—4, isiklikult kella ½5—½6.

Välja lõigata meelespidamiseks!
OSTAN
vana mööblit, põrandavaipu, lühtreid, antiiks. asju, õmblusmasinaid, raamatuid, riideid, metalle ja pöörningukolu.
Telefon 484-18.
Välja lõigata meelespidamiseks!

Soowitakse osta mehaanilisel jõul töötaw
aurukatla toitevee pump
Worthington wöi muud üksteemi. Pakkum. A.-j. „Odor", Kiwimurru t. 2, telef. 310-98.

Soowin osta
maja
Tallinnas wöi Nõmmel, 5000—10.000 kr. Pakkum. ilt. „20/1300".

Ostan
kõiksugu pruugitud asju ja pöörningukolu. Soowi korral tulen koju. Wäike Ameerika t. 4. Ost, müük.

Puhtaid kaltse
ostab
Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu Pikk tän. 2

Ostan
ja tulen koju ostma pruugitud riideid, ülikondi, palituid, pesu, saapaid, pandipileteid jne. Kirjad pal. ilt. „24/1344".

Ostan pruugitud käsi- ja jalg-
õmblusmasinaid
ja kudumismasina 4. klass. Teat. kirjal. „Päewalehe" tal. „19/1339".

Jahipüssi
ostan, pruugitud. Teatada hind ja kal. ilt. „32/1272".

Ärisisseseade
soowin osta. Rataskaewu tän. 20—4, Kütt.

Ostja ostab
wanu mööbleid, diiwaneid, karwamadratsid, riideid, pöörningukolu jne. Teatada ilt. „9/1369".

Soowin osta pruugitud
Super Ikonta.
Teat. ühes hinnaga ilt. „5/1045". Wäljamaks jularaha.

Ostan
korteri- ja kontorimööbleid tubadewiisi ja üksikult, jalgrattaid, õmblusmasinaid, grammofone ja kõike muud. Pakk. pal. teat. kirjal. ilt. „16/1376".

Mitmesugust

Väga austatud daamid ja härrad!
Tele kübarad vormitakse ja värwitakse nagu uueks. Saadaval uued modellid.
Liivalaia 46, kübaraäris

Intellektuaalne 25-a. noormees
tutvuks
daamiga, keda huvitab suusatamine, et teha ühiselt väljasõite kodumaa kaunimatesse kohtadesse. Kirjad slt. „20/1260".

Tähelepanu!
Lihtne 22-aastane noormees soovib tutvuda preilidega töölisringist aastates 25—33. Kirjad slt. „22/1022".

Weel waja noori naisi- ja meesisikuid, kes tahaksid õppida sahsofonil, mand., banjol wöi jazztrummil. Wälja õppides hea
teenistuse
wöimalus. Õpilastele wöimaldan pillid. Lähemalt kl. 1—6 Sakala 53—8.

Noor pr., kinnisvara rija, valub laenu
40 krooni
4 kuuks. Protsent kokku pal. Kirjad ilt. „4/1

ERITI VASTUPIDAV
KATL REST
VALMISTA
Aiva
Tallinn Soo 27

Sümp. keskealine ise daam
tutvuks
meeleldi harit. iseseist liidse härraga, wanus 50 a. Kuulutust pal. tõsiselt. Kirj. ilt. 1082".

Elust pettunud 25-a soovib leida tõsise
meessõbra
25—45-a. härrade hu kes tahaks natukegi p luua minu hinge. Kirja „27/467".

Jõukad, laenake i getsele tütarlapsele
30 krooni.
Tagasimaks ja protsent kohane. Kirj. slt. „14/1

Lp. härrad!
Palun südamest teat., laenaks korralikule neiu krooni kolmeks kuuks? slt. „3/1243".

Sissesõitnud 30-a. soovib
abielluda
prouaga wöi vanema pr kel on oma väike koo veidi kapitali. Vastab kirjale. Kirjad slt. 1203".

Vajan laenu
2000 kr. kinnisvarasse kindlustusel. Protsent kuleppel. Teatada slt. 1209".

Kas leiduks jõukaid, laenaksid intelligents blond noormehele
40—50 kr.
Tagasimaks ja protsent kuleppel. Kirjad slt. 1019".

Kes
tõsisematest naisolevu van. 15—25 a., julgeb k tuse peale vastata tutvu mõttes riigiteenistuses 26-a. brünett, lühemat vu korraliku meesisik Nõutav: foto, enesekirj ja enda harilik pikkus Vastan ainult fotoga v tatud kirjadele. Kirj. 12. skp. slt. „7/1247".

Stomin.
Kõhu-venituspulbrit St tarv., kui rinde all valut körvetab; rahvakeeles ve Kaitsemärk „punane an

Olen oma
puuhoovi
üle viinud
Tulbi tän. 6,
telef. 429-72. O. Luu (Lusman).

Intelligentne gümn. ridusega teenistuses 6000-kr. kapitaliga pre
tutvuks
abiellumiseks tõsise kir teenistuses ametnikuga majanduslikult kindlust härraga. Wanus 38 a. tes. Kirjad saata 3 k keeles ilt. „33/1033".

Wanapoiss, kellel on töökoda, soowib
tutvust
preilide wöi prouaga Waranduse pole tähtis, aga soow leida truu ja taw perenaine. Sinn mõste tarwis naiskaasi liit. Ainult fotoga k leiawad tähelepanu. Ki ilt. „8/1368".